

***Nemzetközi Oktatási
Kiadványok kézikönyve angol
nyelvű szövege***

2019-es kiadás

Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége®
529 Fifth Avenue
New York, New York 10017 USA

A jelen kiadványt a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC®) adta ki. Az IFAC küldetése a közérdek szolgálata és a könyvvizsgálói szakma erősítése azon keresztül, hogy: támogatja magas színvonalú nemzetközi standardok kidolgozását; előmozdítja ezeknek a standardoknak az alkalmazását és bevezetését; építi szakmai könyvvizsgáló szervezetek kapacitását; valamint véleményt nyilvánít közérdekű kérdésekben.

A nemzetközi oktatási standardok, a nyilvános tervezetek, konzultációs dokumentumok és más IAESB-kiadványok kiadója és szerzői jogainak birtokosa az IFAC.

A IAESB és az IFAC nem vállal felelősséget a bármely olyan személynek okozott veszteségért, aki a jelen kiadványban lévő anyagra támaszkodva jár el vagy mellőzi az eljárást, függetlenül attól, hogy az adott veszteséget gondatlanság vagy más okozza-e.

Az „International Accounting Education Standards Board”, az „International Education Standards”, az „International Federation of Accountants”, az „IAESB”, az „IES”, az „IFAC”, az IESBA logó és az IFAC logó az IFAC védjegyei vagy az IFAC bejegyzett védjegyei és szolgáltatási védjegyei az Amerikai Egyesült Államokban és más országokban.

Copyright © 2019. október, Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC). Minden jog fenntartva. A jelen dokumentum sokszorosítása, tárolása, átadása vagy más hasonló felhasználása csak az IFAC írásbeli engedélyével lehetséges. Kapcsolat: permissions@ifac.org.

ISBN: 978-1-60815-427-2

Az International Federation of Accountants (IFAC) által 2019 novemberében angol nyelven kiadott, az International Accounting Education Standards Board (IAESB) jelen *Nemzetközi Oktatási Kiadványok kézikönyvét* a Magyar Könyvvizsgálói Kamara fordította magyarra 2024. decemberében és annak reprodukálása az IFAC engedélyével történt. A *Nemzetközi oktatási kiadványok kézikönyve* fordításának folyamatát az IFAC áttekintette és a fordítás „Az IFAC által kiadott standardok fordítására és másolására vonatkozó politika” című irányelvének megfelelően történt. *Nemzetközi oktatási kiadványok kézikönyve* jóváhagyott szövege az IFAC által angol nyelven kiadott szöveg.

A *Nemzetközi Oktatási Kiadványok kézikönyve* angol nyelvű szövege © 2019 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

A *Nemzetközi Oktatási Kiadványok kézikönyve* magyar nyelvű szövege © 2024 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

Eredeti cím: *Handbook of International Education Standards*, ISBN: 978-1-60815-427-2

NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARDOK

NEMZETKÖZI OKTATÁSI KIADVÁNYOK KÉZIKÖNYVE

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
Lényegi változások a kézikönyv 2017. évi kiadásához képest és legfrissebb fejlemények	1
A könyvvizsgálói képzés globális szintű előmozdításának új megközelítése.....	3
Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület	4
Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége	5
KERETELVEK OKTATÁSI KIADVÁNYOKHOZ	
Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz (2015).....	6
IAESB Kifejezések glosszáriuma (2019).....	19
NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARDOK	
Előszó	24
1. témaszámú, „Könyvvizsgálói képzési programok felvételi követelményei” című nemzetközi oktatási standard (2014).....	25
2. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia” című nemzetközi oktatási standard (2015)	32
3. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Szakmai készségek” című nemzetközi oktatási standard (2015)	43
4. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás” című nemzetközi oktatási standard (2015).....	53
5. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Gyakorlati tapasztalat” című nemzetközi oktatási standard (2015)	67
6. témaszámú, „Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése” című nemzetközi oktatási standard (2015).....	77
7. témaszámú, „Szakmai továbbképzés” című nemzetközi oktatási standard (2014)	85
8. témaszámú, „Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozó szakmai kompetencia” című nemzetközi oktatási standard (2016).....	96

A NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARDOK 2021. ÉVI VÁLTOZÁSAI - FELÜLVIZSGÁLT STANDARDOK ÉS KAPCSOLÓDÓ VÁLTOZÁSOK

Előszó	110
1. témaszámú, „Könyvvizsgálói képzési programok felvételi követelményei” című nemzetközi oktatási standard (2014).....	111
2. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia” című nemzetközi oktatási standard (2021)	118
3. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Szakmai készségek” című nemzetközi oktatási standard (2021)	130
4. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás” című nemzetközi oktatási standard (2021).....	140
5. témaszámú, „Szakmai alapképzés – Gyakorlati tapasztalat” című nemzetközi oktatási standard (2015)	156
6. témaszámú, „Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése” című nemzetközi oktatási standard (2015).....	166
7. témaszámú, „Szakmai továbbképzés” című nemzetközi oktatási standard (2020)	174
8. témaszámú, „Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozó szakmai kompetencia” című nemzetközi oktatási standard (2021).....	187
Kifejezések glosszáriuma (2021).....	202

LÉNYEGI VÁLTOZÁSOK A KÉZIKÖNYV 2017. ÉVI KIADÁSÁHOZ KÉPEST ÉS LEGFRISSEBB FEJLEMÉNYEK

A jelen kézikönyv felváltja a *Nemzetközi oktatási kiadványok kézikönyve* című dokumentum 2017. évi kiadását. A jelen kézikönyv felépítésének célja, hogy támogassa a nemzetközi oktatási standardokat, amelyek bemutatják a könyvvizsgálói képzést fejlesztő mögöttes elveket, koncepciókat és fogalmakat. Konkrétan a jelen kézikönyv a következő dokumentumokat foglalja magában: „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” (Keretelvek 2015), az IAESB Kifejezések glosszáriuma (Glosszárrium 2019), valamint a 1-6. témaszámú nemzetközi oktatási standardok, amelyek egy könyvvizsgálójelölt könyvvizsgálói képzési programokba és szakmai alapképzésbe való felvételével foglalkoznak, továbbá a 7. témaszámú, „*Szakmai továbbképzés*” című nemzetközi oktatási standard (2014) és a 8. témaszámú, „*Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozó szakmai kompetencia*” című nemzetközi oktatási standard (2016), amelyek a kamarai tag könyvvizsgálóknak és a megbízásért felelős partnereknek szóló szakmai továbbképzést fedik le.

2018 decemberében az IAESB kiadta a felülvizsgált 7. témaszámú, „*Szakmai továbbképzés*” című nemzetközi oktatási standardot, amely egyértelműsíti az arra vonatkozó elveket és követelményeket, hogy a szakmai könyvvizsgáló szervezetek hogyan mérik, kísérik figyelemmel és érvényesítik szakmai továbbképzési rendszereiket. A 7. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi oktatási standard egyértelművé teszi, hogy minden könyvvizsgáló köteles fejleszteni és fenntartani a szakmai kompetenciát feladatköre ellátása érdekében.

2019. júniusi ülésén az IAESB jóváhagyta a 2., 3. 4. és 8. témaszámú nemzetközi oktatási standardok felülvizsgálatait, amelyek továbbfejlesztik az információs és kommunikációs technológiákkal és a szakmai szkepticizmussal kapcsolatos tanulási eredményeket, valamint egyértelműsítik a mellékelt magyarázó anyagot, ahol szükséges. A felülvizsgálati projekt konkrétan a következőkkel foglalkozott: (i) felülvizsgált jelenleg hatályos és hozzáadott új, információs és kommunikációs technológiákkal és szakmai szkepticizmussal kapcsolatos tanulási eredményeket; (ii) belefoglalt új vagy egyértelműsített jelenleg hatályos magyarázó anyagokat, ahol szükséges volt; továbbá (iii) felülvizsgálta és kiegészítette újjal a Kifejezések glosszáriumában használt releváns kifejezések fogalmait és magyarázatait. Ezzel szemben a standardok felépítésének és/vagy tartalmának bármely alapvető változása, amely nem érintette az információs és kommunikációs technológiák és a szakmai szkepticizmus területét, hatókörön kívülinek minősült ennek a felülvizsgálati projektnek a szempontjából. A változásokat 90 napra nyilvános konzultáció tárgyává tették, és a válaszadók észrevételeit az IAESB elemezte és megtárgyalta ezeknek a dokumentumoknak a véglegesítése során. A Kifejezések glosszáriuma és a 2., 3., 4., 7. és 8. témaszámú felülvizsgált nemzetközi oktatási standardok jóváhagyott változásai a jelen kézikönyv A nemzetközi oktatási standardok 2021. évi változásai - Felülvizsgált standardok és kapcsolódó változások fejezetébe lettek beépítve.

Bevezetési támogatás

A jelen kézikönyv tartalmán felül az IAESB segédanyagokat adott ki az 1. témaszámú, „*Könyvvizsgálói képzési programok felvételi követelményei*” című nemzetközi oktatási standard (2014) és a 8. témaszámú, „*Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozó szakmai kompetencia*” című nemzetközi oktatási standard (2016) bevezetéséhez. Emellett az IAESB segédanyagokat dolgozott ki a 7. témaszámú, „*Szakmai továbbképzés*” című nemzetközi oktatási standard (2020) bevezetéséhez. A 7. témaszámú nemzetközi oktatási standard segédanyagai a következőket foglalják magukban:

- *Szakmai továbbképzési keretelvek:* Segédanyag, amely leírja a szakmai továbbképzési keretelvek bevezetésének előnyeit, és szempontokat állapít meg a szakmai továbbképzési keretelvek kialakításához;
- *Releváns szakmai továbbképzés terjedelme:* Segédanyag, amely kifejti a releváns szakmai továbbképzés koncepcióját és leír számos tényezőt annak megállapításához, hogy egy tanulási tevékenység vagy egy tanulási eredmény releváns-e; valamint
- *Példák mérési bizonyítékokra:* Segédanyag, amely példákat ad olyan bizonyítékokra, amelyeket használni lehetne különböző tanulási tevékenységek mérésére kimenetalapú (outputalapú) és bemenetalapú (inputalapú) megközelítés során, továbbá kifejti az egyenértékű tanulási egységek és az igazolható bizonyíték koncepcióját.

Az IAESB szintén kibővítette a tanulási eredmények megközelítésre vonatkozó bevezetési segédanyagcsomagját, hogy segítse azokat, akik felelősek a könyvvizsgálói szakmai alapképzési programokért, a szakmai továbbképzési programokért, valamint a szakmai kompetencia gyakorlati tapasztalaton keresztüli fejlesztéséért. Ez a bevezetési támogatás az alábbiakat tartalmazza:

- *Bevezetési útmutató: Információs és kommunikációs technológiákkal kapcsolatos nem kötelező érvényű tanulási eredmények.* Útmutatási anyag, amely nem kötelező érvényű, információs és kommunikációs technológiákkal kapcsolatos tanulási eredményeket ad az információs és kommunikációs technológiák terén szükséges tudás, készségek és magatartásformák könyvvizsgálójelöltek és könyvvizsgálók általi fejlesztésének és alkalmazásának javítása céljából;
- *Bevezetési útmutató: Üzleti területen dolgozó könyvvizsgálók továbbfejlesztése a stratégiai üzleti partner feladatkörre.* Útmutatási anyag, amely leírja az üzleti területen dolgozó könyvvizsgáló folyamatosan fejlődő feladatkörét üzleti partnerként egy szervezet felső szintű vezetése mellett, a változó kompetenciakészletet, amelyet az üzleti területen dolgozó könyvvizsgálók fejlesztenek és fenntartanak üzleti partneri feladatkörüik teljesítésekor, valamint azt, hogy a nemzetközi oktatási standardokban lévő tanulási eredmények hogyan értelmezhetők és alkalmazhatók az üzleti területen dolgozó könyvvizsgálók kontextusából;

- *Bevezetési útmutató: Szemléltető tanulási eredmények az állami szektorbeli könyvvizsgálói tananyaghoz.* Útmutatási anyag, amely kompetenciaterületeket és kísérő tanulási eredményeket azonosít a 2. témaszámú, „*Szakmai alapképzés - Technikai kompetencia*” című nemzetközi oktatási standardban, amelyek így, ahogy vannak vagy kis módosítással alkalmazandók, valamint további tanulási eredményeket nyújt egy olyan programhoz, amely segít az állami szektorban dolgozó könyvvizsgálók fejlesztésében; továbbá
- *Szemléltető példa: Tanulási eredmények kialakítása az állami szektorbeli könyvvizsgálat számára megfelelő tananyaghoz.* Útmutatási anyag, amely az állami szektorbeli feladatkör megértése szempontjából alapvető kulcsfontosságú koncepciókat és számviteli információs igényeket azonosít, valamint kifejti, hogy a 2. témaszámú, „*Szakmai alapképzés - Technikai kompetencia*” című nemzetközi oktatási standard kompetenciaterületeit hogyan lehet adaptálni az állami szektorbeli könyvvizsgálati programok tananyagához.

Az IAESB útmutatási anyagairól további információk a testület weboldalán található a következő címen:

www.iaesb.org.

A KÖNYVVIZSGÁLÓI KÉPZÉS GLOBÁLIS SZINTŰ ELŐMOZDÍTÁSÁNAK ÚJ MEGKÖZELÍTÉSE

2018-ban az IFAC és az IAESB új utat hirdetett meg a könyvvizsgálói képzés globális szintű előmozdítására. Az IFAC Igazgatótanácsa által 2019-ben jóváhagyott új megközelítés kerül most bevezetésre. Munkatervének végrehajtásával az IAESB 2019-ben megszűnt.

Ez az IAESB végleges *Nemzetközi oktatási kiadványok kézikönyve* című dokumentuma. A következőket tartalmazza: *Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz (2015)*, *IAESB Kifejezések glosszáriuma (2019)*, Előszó és az IAESB által kidolgozott nemzetközi oktatási standardok. Ezek a kiadványok és az IAESB-nek a www.iaesb.org honlapon elérhető bevezetési segédanyagai nem lettek módosítva avégett, hogy tükrözzék az új megközelítést és az IAESB megszűnését. A kiadványokban az IAESB-re és annak eljárására való hivatkozások ebben a kontextusban értelmezendők.

Az IFAC egy elektronikus eszköz kifejlesztésén dolgozik, hogy segítsen a felhasználóknak jobban eligazodni a nemzetközi oktatási standardokban és könnyebben hozzáférni a bevezetési segédanyagokhoz. Az elektronikus eszköz a www.ifac.org oldalon a What We Do résznel lesz elérhető 2020 első negyedévének folyamán.

NEMZETKÖZI KÖNYVVIZSGÁLÓI OKTATÁSI STANDARDOK TESTÜLET

Az IAESB független standardalkotó testület, amely oktatási standardokat, bevezetési segédanyagokat és alkalmazási útmutatót dolgoz ki az IFAC tagszervezetei és más, a könyvvizsgálói képzésben érdekelt felek, mint például egyetemek és felsőfokú képzést nyújtók, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok, könyvvizsgálók és könyvvizsgálójelöltek általi használatra.

Az IAESB az IAESB tevékenységeit felügyelő Közérdek Felügyeleti Bizottság, valamint a közérdek szempontjait közvetítő IAESB Konzultatív Tanácsadási Csoport közreműködésével, közös standardalkotási folyamat keretében dolgozza ki standardjait és útmutatását. Az IFAC pénzügyi, működési és adminisztratív támogatást nyújt az IAESB-nek. Ez a konstrukció lehetővé teszi, hogy az IAESB szolgálatában álló magasan képzett önkéntesek kizárólag annak standardalkotói tevékenységeire összpontosítsanak.

Az IAESB célja a közérdek szolgálata a könyvvizsgálójelöltek és a könyvvizsgálók kompetenciáját fejlesztő, magas színvonalú nemzetközi oktatási standardok kidolgozásával és megalkotásával, ezáltal erősítve a globális könyvvizsgálói szakmát és hozzájárulva a közbizalom megerősítéséhez.

Az IAESB-nek legfeljebb 18 tagja van. Az IAESB méretének meghatározása figyelembe veszi a kapacitást érintő következményeket és a várható standardkidolgozási tevékenységekhez szükséges tehetségforrások sokféleségét és teljességét. Az IAESB méretét a PIOB hagyja jóvá a Jelölőbizottság javaslata alapján és az IFAC Igazgatótanácsa általi elfogadást követően.

Az IAESB tagjainak, köztük az elnöknek és az alelnöknek a kinevezését a Közérdek Felügyeleti Bizottság hagyja jóvá a Jelölőbizottság javaslata alapján és az IFAC Igazgatótanácsa általi elfogadást követően.

Az IAESB gyakorló könyvvizsgálókból és nem gyakorló könyvvizsgálókból¹ áll, akik közül legfeljebb kilencnek gyakorló könyvvizsgálónak, és legalább háromnak a közt képviselő tagnak kell lennie. A közt képviselő tag olyan személy, aki teljesíti a nem gyakorló könyvvizsgálói követelményeket, emellett várhatóan és láthatóan képviseli a szélesebb közérdeket. A testület minden tagjának éves nyilatkozatot kell aláírnia, amelyben kijelentik, hogy a köz érdekében és tisztességesen fognak eljárni az IAESB tagjaként fennálló felelősségeik ellátása során.

Standardjainak független kidolgozása során az IAESB számára követelmény, hogy tevékenységei átláthatók legyenek, és betartsa a PIOB által jóváhagyott előírt folyamatot. A Testület megbeszélései nyilvánosak, beleértve a telekonferenciás megbeszéléseket, a napirendi dokumentumok pedig elérhetők a következő weboldalon:

---

¹ Egy nem gyakorló könyvvizsgáló olyan személy, aki nem tagja vagy munkatársa egy könyvvizsgáló társaságnak és, olyan személyek esetében, akik tagjai vagy munkatársai voltak ilyen társaságoknak, rendszerint hároméves cooling-off időszak vonatkozik rájuk.

www.iaesb.org/meetings.

Az IAESB kiadványaival és tevékenységeivel kapcsolatos további információk a Testület weboldalán található: www.iaesb.org.

KÖNYVVIZSGÁLÓK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE

2019-ben az IFAC a könyvvizsgálói képzés globális előmozdításának átfogó és integrált megközelítését vezette be. Ez a megközelítés, amelyet úgy alakítottak ki, hogy releváns, válaszadó, hatékony és nyitott legyen:

- felhasználja az IFAC versenyelőnyeit, hogy gyorsan, hatékonyan és eredményesen válaszoljon a kihívásokra és lehetőségekre;
- részesül a könyvvizsgálói képzés nemzetközi témamunkacsoport által nyújtott tanácsok, erőforrásokhoz és tudáshoz való hozzáférés, valamint képviselői előnyeiből;
- hasznosítja a több érdekelt fél bevonásával járó megbízások kereteinek az eredményeit;
- optimalizálja az erőforrások és tudás felhasználását az IFAC összes tevékenységében; valamint
- nagyon fontos szempontként, kihasználja az IFAC tagszervezetek és mások erőforrásait és tudását.

Ezek a különböző nézőpontok és a bőséges erőforrások lehetővé teszik az IFAC számára szolgáltatások széles körének nyújtását, beleértve a nemzetközi oktatási standardok fenntartását és elősegítését, azok bevezetésének támogatását, kapacitásépítést, gondolkodásbeli vezetés nyújtását, kutatás megrendelését, minőségi könyvvizsgálói képzés támogatását, valamint érdekelt felek széles körével való együttműködést.

Ezt a könyvvizsgálói képzés globális előmozdítását szolgáló IFAC-stratégiát az IFAC munkatársai valósítják meg az IFAC vezérigazgatójának felügyelete mellett, aki az IFAC Igazgatótanácsának tesz jelentést, amely viszont felügyeli ennek a stratégiának a végrehajtását és az IFAC Tanácsnak tesz jelentést.

Az IFAC-nak a könyvvizsgálói képzés globális előmozdításával kapcsolatos megközelítéséről további információk az IFAC www.ifac.org weboldalának What We Do részén található.

KERETELVEK OKTATÁSI KIADVÁNYOKHOZ

KERETELVEK A KÖNYVVIZSGÁLÓKRA ÉS KÖNYVVIZSGÁLÓJELÖLTEKRE VONATKOZÓ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARDOKHOZ (2015)¹

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés
ELSŐ RÉSZ—BEVEZETÉS, CÉL ÉS HATÓKÖR	
Bevezetés	1–7
A Keretelvek célja	8–10
A Keretelvek hatóköre	11–16
MÁSODIK RÉSZ—KÉPZÉSI KONCEPCIÓK	
Szakmai kompetencia	17–18
Tanulási eredmények, kompetenciaterületek és képzettségi szintek.....	19–23
Tanulás és fejlesztés.....	24–26
Általános képzés	27–29
Szakmai alapképzés	30–33
Szakmai továbbképzés	34–37
Felmérés, mérés és figyelemmel kísérés.....	38–42
HARMADIK RÉSZ—AZ IAESB KIADVÁNYAI	
Nemzetközi oktatási standardok	43–47
Az IAESB egyéb kiadványai	48
NEGYEDIK RÉSZ—IFAC TAGSÁGI KÖTELMEK	
A nemzetközi oktatási standardokkal kapcsolatos IFAC tagsági kötelmek	49–50
1. SZ. FÜGGELÉK: A KÉPZETTSÉGI SZINTEK LEÍRÁSA	
2. SZ. FÜGGELÉK: AZ IAESB EGYEZMÉNYES SZÖVEGEZÉSI SZABÁLYAI	

---

¹ Ezek a keretelvek nem lettek módosítva avégett, hogy tükrözzék az IFAC-nak a könyvvizsgálói képzés globális előmozdításával kapcsolatos megközelítését és az IAESB megszűnését. Az IAESB-re és annak eljárására való hivatkozások ebben a kontextusban értelmezendők.

ELSŐ RÉSZ—BEVEZETÉS, CÉL ÉS HATÓKÖR

Bevezetés

1. A jelen *Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz* (a „Keretelvek”) megalapozzák azokat a koncepciókat, amelyeket a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület („IAESB”) használ a kiadványaiban. A keretelvek emellett bevezetést adnak az IAESB kiadványaihoz és a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége („IFAC”) tagszervezeteinek kapcsolódó kötelmeihez.
2. Az IAESB a köz érdekében jár el, hogy növelje az érdekelt felek bizalmát a könyvvizsgálók munkájában.
3. Az IAESB küldetése a közérdek szolgálata a globális könyvvizsgálói szakma erősítésével a könyvvizsgálói képzés kidolgozása és fejlesztése révén. Az IAESB nemzetközi oktatási standardok kidolgozásán, elfogadásán és bevezetésén keresztül törekszik teljesíteni küldetését. A nemzetközi oktatási standardok az alábbiakra vonatkozó követelmények előírásával javítják a globális könyvvizsgálói képzés minőségét:
  - a könyvvizsgálói képzési programokra való felvétel;
  - könyvvizsgálójelöltek szakmai alapképzése; és
  - könyvvizsgálók szakmai továbbképzése.
4. A könyvvizsgálói szakma¹ magában foglalja a következőket, de nem korlátozódik ezekre:
  - releváns és hűen bemutatott pénzügyi és nem pénzügyi információk készítése, elemzése és beszámolóba foglalása;
  - partnerség a döntéshozatalban, valamint szervezeti stratégiák kialakításában és bevezetésében;
  - pénzügyi és nem pénzügyi információk könyvvizsgálata, valamint egyéb bizonyosságot nyújtó és tanácsadási szolgáltatások nyújtása; továbbá
  - releváns adóügyi információk készítése és elemzése.
5. A könyvvizsgálói szakma döntéshozók széles körének pénzügyi és – bizonyos körülmények között – nem pénzügyi igényeit szolgálja, beleértve, de nem kizárólagosan (a) a nyilvánosságot, (b) a jelenlegi és potenciális befektetőket, (c) a szervezetekben lévő vezetést és munkavállalókat, (d) a szállítókat és a hitelezőket,

---

¹ Fordítói lábjegyzet: A könyvvizsgálói szakma alatt a gyakorló könyvvizsgálóként dolgozó, valamint az üzleti területen dolgozó könyvvizsgálók is beleértendők

(e) a vevőket, valamint (f) a kormányzati hatóságokat. A könyvvizsgálói szakma képessége arra, hogy kielégítse a felhasználók információigényeit hozzájárul egy hatékony gazdasághoz, amely értéket hoz létre a társadalom számára.

6. A nemzetközi oktatási standardok kidolgozása, elfogadása és bevezetése hatékony megközelítést adja a szakmai kompetencia fejlesztésének. Egyéb kívánatos eredmények magukban foglalják:
  - a könyvvizsgálói feladatkör betöltéséhez szükséges követelmények közötti nemzetközi különbségek csökkentését;
  - a könyvvizsgálók globális mobilitásának elősegítését; és
  - a könyvvizsgálói képzésre vonatkozó jó gyakorlat nemzetközi viszonyítási alapjainak biztosítását.
7. A könyvvizsgálói képzés terminológiája nem univerzális; ugyanazt a kifejezést lehet, hogy eltérő módokon használják a különböző joghatóságokban. A Keretelvekben és a nemzetközi oktatási standardokban használt kulcsfontosságú kifejezések fogalmait és magyarázatát az *IAESB Kifejezések glosszárúma* tartalmazza.

A Keretelvek célja

8. A Keretelvek fogalmi alapot adnak az IAESB számára ahhoz, hogy folytassa a nemzetközi oktatási standardok elfogadásának és bevezetésének kidolgozását és támogatását. A Keretelvek segítséget nyújtanak az IFAC tagszervezeteinek a könyvvizsgálók és a könyvvizsgálójelöltek tanulásával és fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeik során.
9. A Keretelvek olyan más érdekelt feleknek is hasznosak, akik támogatják a könyvvizsgálók és a könyvvizsgálójelöltek tanulását és fejlesztését. Az ilyen más érdekelt felek magukban foglalják a következőket:
  - Egyetemek, munkáltatók és egyéb érdekelt felek, amelyek szerepet játszanak a könyvvizsgálóknak és a könyvvizsgálójelölteknek szóló könyvvizsgálói képzési programok kialakításában, fejlesztésében, megvalósításában és felmérésében;
  - Szabályozók, akik felelősek a könyvvizsgálói szakma felügyeletéért;
  - A könyvvizsgálói képzésre vonatkozó jogi és szabályozói követelményekért felelős kormányzati hatóságok;
  - Könyvvizsgálók és könyvvizsgálójelöltek, akik maguk intézik saját tanulásukat és fejlesztésüket; és
  - Az IAESB munkája és könyvvizsgálói képzésre vonatkozó kiadványok kidolgozásával kapcsolatos megközelítése iránt érdeklődő bármely más érdekelt felek.

10. A Keretelvek előnyei magukban foglalják a következőket:
- Eredményes és hatékony standardalkotási folyamat azáltal, hogy fogalmi alapokat nyújtanak az IAESB kiadványaihoz;
  - Következetes nemzetközi oktatási standardok, mert a könyvvizsgálói képzés szempontjából releváns koncepcióknak egy közös együttesén alapulnak; és
  - Az IAESB döntéseinek nagyobb átláthatósága és számonkérhetősége, mert az IAESB döntéseit megalapozó koncepciókat a Keretelvek tartalmazzák.

A Keretelvek hatóköre

11. A Keretelvek leírják a nemzetközi oktatási standardokat alátámasztó tanulási koncepciókat; ugyanakkor a Keretelvek nem állapítanak meg az IFAC tagszervezeteire vonatkozó követelményeket. Az IAESB a Keretelvekben meghatározott koncepciókat alkalmazza a nemzetközi oktatási standardok kidolgozásakor. A jelen Keretelvekben lévő koncepciók alkalmazhatók a könyvvizsgálói képzés más aspektusaira is, amelyeket nem fed le egy adott nemzetközi oktatási standard.
12. A nemzetközi oktatási standardok és az IAESB más kiadványai céljaira az IAESB a könyvvizsgálót úgy definiálja, mint egy olyan személyt, aki a könyvvizsgálói szakmában való feladatkör végzéséhez szükséges szakmai kompetenciát ér el, tanúsít és fejleszt tovább, és aki számára követelmény, hogy megfeleljen egy etikai kódexnek, egy szakmai könyvvizsgáló szervezet vagy egy engedélyező hatóság iránymutatása szerint.
13. A szakmai könyvvizsgáló szervezetek magukban foglalják az IFAC tagszervezeteit, de nem korlátozódnak azokra. Amikor egy szakmai könyvvizsgáló szervezet vagy egy engedélyező hatóság nem az IFAC tagszervezete, a nemzetközi oktatási standardok jó gyakorlatra vonatkozó nemzetközi viszonyítási alapként szolgálnak.
14. Egy etikai kódex a könyvvizsgálókra vonatkozó etikai elvek együttesét állapítja meg. Egy etikai kódex rendszerint a *Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)* című kiadványból („IESBA-kódex”) áll, akár egészében, akár alapként használva azt egy helyileg kidolgozott etikai kódexhez úgy, hogy az abban lévő standardok ne legyenek kevésbé szigorúak, mint az IESBA-kódexben foglaltak.
15. Az IAESB úgy definiálja a könyvvizsgálójelöltet, mint egy olyan személyt, aki elkezdett egy könyvvizsgálói képzési programot a szakmai alapképzés részeként.
16. Az IAESB megállapíthat követelményeket olyan feladatkörökre is, amelyeket széles körben gyakorolnak könyvvizsgálók a könyvvizsgálói szakmában, vagy amelyek közérdekűek.

MÁSODIK RÉSZ—KÉPZÉSI KONCEPCIÓK

Szakmai kompetencia

17. A könyvvizsgálói képzés átfogó céljai (a) a könyvvizsgálójelöltek szakmai kompetenciájának fejlesztése és (b) a könyvvizsgálók szakmai kompetenciájának fejlesztése és fenntartása.
18. A szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; ez (a) a technikai kompetencia, (b) a szakmai készségek, valamint (c) a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrálása és alkalmazása.

Tanulási eredmények, kompetenciaterületek és képzettségi szintek

19. Számos nemzetközi oktatási standard tartalmaz olyan tanulási eredményeket, amelyek megállapítják az egyes meghatározott kompetenciaterülethez szükséges tudás, megértés és alkalmazás tartalmát és mélységét. A tanulási eredmények elérhetők egy munkakörnyezet vagy egy könyvvizsgálói képzési program kontextusán belül.
20. Egy pénzügyi számviteli feladatkörben dolgozó könyvvizsgáló technikai kompetenciájára vonatkozó tanulási eredményre példa „pénzügyi kimutatások, beleértve konszolidált pénzügyi kimutatások, készítése a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokkal („IFRS-ek”) vagy más releváns standardokkal összhangban”. Ennek a tanulási eredménynek az elérése megkívánja az IFRS-ek ismeretét, képességet arra, hogy felmérjék az IFRS-ek relevanciáját az adott helyzetben, valamint képességet arra, hogy alkalmazzák a releváns IFRS-ek követelményeit.
21. A nemzetközi oktatási standardok kompetenciaterületeket tartalmaznak, amelyek olyan kategóriák, amelyekre vonatkozóan meghatározható a kapcsolódó tanulási eredmények egy együttese. Példák magukban foglalják a *Pénzügyi számvitelt és beszámolóképzést* és a *Vezetői számvitelt*.
22. A szakmai alapképzésen belül egy kompetenciaterülethez egy képzettségi szint van hozzárendelve, amely leírja azt a kontextust, amelyben a releváns tanulási eredmények várhatóan elérhetők. Egy kompetenciaterületre vonatkozó képzettségi szint alapja a munkakörnyezet többféle értelmezésnek való kitettségének, összetettségének és bizonytalanságának a mérlegelése. Az 1. sz. függelék részletezi a képzettség alap-, közép- és haladó szintjét. Ezek a szintek a szakmai kompetencia fejlődésének a könyvvizsgáló pályafutásának egésze alatt bekövetkező tipikus előrehaladását írják le. A nemzetközi oktatási standardok a kompetenciaterületekre vonatkozó képzettségnek a szakmai alapképzés végére elérendő szintjét írják elő.

23. Egy IFAC-tagszervezet (a) hozzáadhat kompetenciaterületeket; (b) növelheti a képzettség kompetenciaterületekre vonatkozó szintjét; vagy (c) kidolgozhat további tanulási eredményeket. Például ezek a változások szükségesek lehetnek, amikor egy IFAC-tagszervezet könyvvizsgálókat vagy könyvvizsgálóljelölteket egy adott iparági szektoron belüli munkára vagy egy adott feladatkörre készít fel.

Tanulás és fejlesztés

24. A tanulás és fejlesztés a szakmai kompetencia fejlesztésének és fenntartásának állandó folyamata egy könyvvizsgáló pályafutása során mindvégig. Az IAESB a következők szerint definiálja a tanulás és fejlődés elsődleges típusait:

Képzés¹

A képzés egy szisztematikus folyamat, amely tudás, készségek és egyéb képességek fejlesztését célozza meg; olyan folyamat, amelyet jellemzően, de nem kizárólagosan tudományos környezetekben végeznek.

Szakképzés

A szakképzés olyan tanulási és fejlesztési tevékenységeket ír le, amelyek kiegészítik a képzést és a gyakorlati tapasztalatot. A szakképzés a gyakorlati alkalmazást hangsúlyozza, és rendszerint a munkahelyen vagy egy szimulált munkakörnyezetben zajlik.

Gyakorlati tapasztalat

A gyakorlati tapasztalat olyan munkahelyi és egyéb tevékenységekre vonatkozik, amelyek relevánsak a szakmai kompetencia fejlesztése szempontjából.

25. A képzésen, szakképzésen és gyakorlati tapasztalaton kívül a tanulási és fejlesztési tevékenységek magukban foglalhatnak informális tanulást, mint amilyen (a) a mentorálás és a coaching, (b) a hálózatépítés, (c) a megfigyelés, visszajelzés és reflektív tevékenységek, valamint (d) az önfejlesztési tevékenységek.
26. A tanulás és fejlesztés különböző típusai használatának mértéke változhat. Például a szakmai alapképzés kezdeti szakaszaiban nagyobb hangsúly lehet a képzésen, beleértve a könyvvizsgálói képzést, mint a tanulás és fejlesztés későbbi szakaszaiban. A szakmai továbbképzés során az egyensúly jobban eltolódhat a gyakorlati tapasztalaton és a szakképzésen keresztüli tanulás és fejlesztés irányába.

Általános képzés

27. Az általános képzés (a) alapvető tudást, készségeket és hozzáállást alakít ki, (b) segít felkészíteni egy személyt egy könyvvizsgálói képzési programra való felvételre és (c) támogatja az élethosszig tartó tanulást és fejlesztést.

---

¹ Az IAESB a „képzés” kifejezést használja saját megnevezésében és kiadványaiban; feladatköri leírása azonban magában foglalja az egész tanulási és fejlesztési folyamatot.

28. Az általános képzés segít a könyvvizsgálóknak és a könyvvizsgálójelölteknek integrálni a könyvvizsgálói képzésen keresztül fejlesztett technikai kompetenciát, szakmai készségeket, valamint szakmai értékeket, etikát és hozzáállást. Támogatja a döntéshozatali készségek, a megítélés és a szkepticizmus fejlesztését. Az általános képzési témákra vonatkozó példák magukban foglalják (a) a történelmi eszmék és események megértését, (b) különböző kultúrák ismeretét és (c) a világban lévő gazdasági, politikai és társadalmi erők tudatosítását, de nem korlátozódnak ezekre.
29. Általános képzés számos különböző módon és eltérő keretek között szerezhető. Az általános képzés egy könyvvizsgálói képzési programba való felvétel előtt kezdődik és folytatódhat a szakmai alapképzés és a szakmai továbbképzés alatt.

Szakmai alapképzés

30. A szakmai alapképzés olyan tanulás és fejlesztés, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek először olyan szakmai kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezetnek.
31. A szakmai alapképzés könyvvizsgálói képzést, gyakorlati tapasztalatot és felmérést foglal magában. Az IAESB a következőképpen definiálja ezeket a kifejezéseket:

Könyvvizsgálói képzés

Olyan képzés és szakképzés, amely az általános képzésre épül és (a) technikai kompetenciát, (b) szakmai készségeket és (c) szakmai értékeket, etikát és hozzáállást fejleszt.

Gyakorlati tapasztalat

A gyakorlati tapasztalat olyan munkahelyi és egyéb tevékenységekre vonatkozik, amelyek relevánsak a szakmai kompetencia fejlesztése szempontjából.

Felmérés

Tanuláson és fejlesztésen keresztül kialakított szakmai kompetencia értékelése.

32. A szakmai alapképzés addig folytatódik, amíg a könyvvizsgálójelöltek bizonyítani nem tudják a könyvvizsgálói feladatkörhöz megkövetelt szakmai kompetenciát. Ezen szakmai kompetencia bizonyításának egyik eredménye lehet az IFAC egy tagszervezetének tagjai közé való felvétel.
33. Képesítés, engedélyezés vagy igazolás („képesítés”) a hivatalos elismerése annak, hogy egy személy szakmai végzettséget szerzett vagy, hogy felvették az IFAC egy tagszervezetének tagjai közé. Nemzetközileg jelentős jogi és szabályozási különbségek vannak annak meghatározásában, hogy a könyvvizsgálók mikor szereznek képesítést, és ez történhet a pályafutás során annak lelegejétől kezdve a legvégéig. Az IFAC minden egyes tagszervezete meghatározhatja tagjai számára a megfelelő kapcsolatot a szakmai alapképzés vége és a képesítésszerzés között.

Szakmai továbbképzés

34. A szakmai továbbképzés olyan tanulás és fejlesztés, amely fejleszti és fenntartja a szakmai kompetenciát ahhoz, hogy a könyvvizsgálók továbbra is képesek legyenek feladatkörüket kompetens módon ellátni. A szakmai továbbképzés a szakmai alapképzés során megszerzett (a) technikai kompetenciára, (b) szakmai készségekre és (c) szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredmények folyamatos fejlesztését biztosítja.
35. A változás fontos jellemzője annak a környezetnek, amelyben a könyvvizsgálók dolgoznak, megkövetelve tőlük, hogy fejlesszék és fenntartsák szakmai kompetenciájukat pályafutásuk során mindvégig. Sok forrása van a változásra irányuló nyomásnak, beleértve, de nem kizárólagosan (a) a nyilvánosság elvárásait, (b) a globalizációt, (c) a technológiai vívmányokat, (d) az üzleti összetettséget, (e) a társadalmi változásokat, valamint (f) a szabályozás és felügyelet növekedését. Ennek eredményeképpen a folyamatos tanulás hozzátartozik a szakmai továbbképzéshez, mivel a könyvvizsgálóknak aktívan szükséges törekedniük a képzésre, szakképzésre, tudásra és készségekre, amelyek szükségesek ahhoz, hogy előre lássák a folyamatokban, a technológiában, a szakmai standardokban, a szabályozói követelményekben, munkáltatói elvárásokban és egyéb területeken bekövetkező változásokat és alkalmazkodni tudjanak azokhoz.
36. A szakmai kompetenciával kapcsolatos követelmények változhatnak, ahogy a könyvvizsgálók új feladatkörökbe kerülnek pályafutásuk során. Például egy üzleti területen dolgozó könyvvizsgáló lehet, hogy számviteli oktatóvá szeretne válni; vagy egy számviteli szakember lehet, hogy könyvvizsgálói feladatkörben szeretne dolgozni. A szakmai továbbképzés, amelyben sok ugyanolyan elem van, mint a szakmai alapképzésben, fejleszti (a) a technikai kompetencia, (b) a szakmai készségek és (c) a szakmai értékek, etika és hozzáállás további terjedelmét és mélységét, ami szükséges lehet egy új feladatkörbe való átlépéskor.
37. A szakmai továbbképzés magában foglal szakmai gyakorlatot, amely lehetőséget biztosít az egyéneknek, hogy a munkahelyen fejlesszék szakmai kompetenciájukat. Egy könyvvizsgáló pályafutásának előrehaladtával a hangsúly egyre inkább eltolódik a strukturált tanulási tevékenységektől a gyakorlati tapasztalat és az informális tanulás felé.

Felmérés, mérés és figyelemmel kísérés

38. A felmérés, mérés és figyelemmel kísérés központi jelentőségű a szakmai kompetencia bizonyítása és annak megállapítása szempontjából, hogy a tanulás és fejlesztés hatékony volt.
39. A felmérés célja bizonyítékot gyűjteni arról, hogy az egyén, akit felmérnek, bizonyította a szakmai kompetenciát egy könyvvizsgálói feladatkör végzésére. Emellett a felmérés értékes információkat szolgáltat, amelyek felhasználhatók a könyvvizsgálói képzési programok minőségének javítására. A hatékony felmérési tevékenységek az érvényesség, az elegendőség, a megbízhatóság, az igazságosság és az átláthatóság magas szintjét érik el. A szakmai kompetencia felméréséhez

gyakran különböző felmérési tevékenységeket vegyesen alkalmaznak.

40. A felmérés magában foglalja a szakmai kompetencia mérését. A felmérés kontextusában a mérés (a) technikai kompetencia, (b) szakmai készségek és (c) szakmai értékek, etika és hozzáállás elérésének értékelését, valamint ezek elérése igazolható bizonyítékanak nyújtását foglalja magában.

41. A mérési megközelítések középpontjában megfigyelhető kimenetek (outputok) (például munkahelyi teljesítmény, munkahelyi szimulációk, írásbeli vizsgák és önértékelés), számszerűsíthető bemenetek (inputok) (például szakmai továbbképzéssel töltött órák vagy ennek megfelelő tanulási egységek), vagy a kettő kombinációja áll.

42. A figyelemmel kísérés olyan bizonyítékok gyűjtésének, áttekintésének és megerősítésének szisztematikus folyamata, amelyek tanúsítják a szakmai kompetencia fejlesztését vagy fenntartását.

HARMADIK RÉSZ—AZ IAESB KIADVÁNYAI

Nemzetközi oktatási standardok

43. A nemzetközi oktatási standardok mérvadók és az IFAC tagszervezetei azokat használják a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó képzési követelmények meghatározásakor.
44. A nemzetközi oktatási standardok követelményeket állapítanak meg (a) a könyvvizsgálói képzési programokra való felvételre, (b) a könyvvizsgálójelöltek szakmai alapképzésére és (c) a könyvvizsgálók szakmai továbbképzésére vonatkozóan.
45. Az IAESB szem előtt tartja (a) a kultúra és a nyelv, a képzési, a jogi és a társadalmi rendszerek világszerte fennálló sokszínűségét, valamint (b) a könyvvizsgálók által végzett feladatkörök sokféleségét. A nemzetközi oktatási standardokat alapelveken alapuló standardokként dolgozták ki, amelyek rugalmasságot biztosítanak az IFAC tagszervezeteinek a nemzetközi oktatási standardok követelményeinek bevezetése során. Az IFAC minden egyes tagszervezete számára szükséges, hogy meghatározza a nemzetközi oktatási standardok bevezetésének legjobb módját, és az a *Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozatai (Statements of Membership Obligations)* függvénye. Az IAESB azt is elismeri, hogy az egyes IFAC-tagszervezetek alkalmazhatnak a nemzetközi oktatási standardokon túlmutató tanulási és fejlesztési követelményeket.
46. A standardjainak kidolgozása során az IAESB által követett folyamat meghatározását az *IAESB feladatköri leírása* tartalmazza.
47. A nemzetközi oktatási standardok az *IAESB egyezményes szövegezési szabályai* szerint íródtak, amelyeket a 2. sz. függelék tartalmaz.

Az IAESB egyéb kiadványai

48. A nemzetközi oktatási standardok támogatására az IAESB egyéb kiadványokat és további segédanyagokat ad ki, hogy segítse az IFAC tagszervezeteit jó gyakorlat elérésében a tanulás és fejlesztés terén.

NEGYEDIK RÉSZ—IFAC TAGSÁGI KÖTELMEK

A nemzetközi oktatási standardokkal kapcsolatos IFAC tagsági kötelek

49. Az IFAC egyes tagszervezetei határozzák meg a tagságra vonatkozó kompetenciákat és kritériumokat, amelyek megfelelők a tagjaik által végzett könyvvizsgálói feladatkörökhöz. A Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozatai megállapítják az IFAC tagszervezeteinek és társult szervezeteinek köteleit. A nemzetközi oktatási standardokkal kapcsolatos kötelek a 2. számú, *A könyvvizsgálókra vonatkozó nemzetközi oktatási standardok és az IAESB más kiadványai* című *Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozatában* találhatóak.
50. Egyes IFAC-tagszervezetekre vonatkoznak a joghatóságukon belüli jogszabályi vagy szabályozási követelmények. A nemzetközi oktatási standardok jogilag nem írhatnak felül az egyes IFAC-tagszervezetekre ilyen jogszabályok vagy szabályozások által előírt képzési követelményeket vagy korlátozásokat. Olyan esetekben, amikor a nemzetközi oktatási standardok magasabb követelményt támasztanak, mint a jogszabályok vagy szabályozások, a 2. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata előírja, hogy, amennyiben az IFAC tagszervezete nem felelős a nemzetközi oktatási standardok által lefedett területekért vagy nincs osztott felelőssége ezek vonatkozásában, tegyen meg mindent annak érdekében, hogy megfeleljen a nemzetközi oktatási standardok követelményeinek. Ilyen esetekben az IFAC tagszervezete (a) megállapítaná a felelősségének szintjét, (b) felmérné a 2. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata szerinti kötelei legjobb teljesítését célzó megfelelő lépéseket és (c) ösztönözné azokat, akik felelősek a nemzetközi oktatási standardok követelményeinek a releváns jogszabályokba vagy szabályozásokba való bevezetéséért.

1. SZ. FÜGGELÉK

A KÉPZETTSÉGI SZINTEK LEÍRÁSA

A képzettségi szinteknek ez a leírása támogatja a tanulási eredmények IAESB általi használatát a nemzetközi oktatási standardokban és más kiadványokban. Három képzettségi szintet ír le. Ezek a leírások a tanulási eredményekkel együtt információt szolgáltatnak, hogy segítsék a tagszervezeteket könyvvizsgálói képzési programjaik kialakításában számos könyvvizsgálói feladatkör és szakosodás számára.

Képzettségi szint	Leírás
Alapszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="385 591 1049 722">• A technikai kompetencia releváns területei mögöttes elveinek és elméleteinek meghatározása, kifejtése, összegzése és értelmezése feladatok teljesítése céljából megfelelő felügyelet mellett dolgozva; <li data-bbox="385 743 1049 812">• Kijelölt feladatok végrehajtása a megfelelő szakmai készségek felhasználásával; <li data-bbox="385 833 1049 902">• A szakmai értékek, etika és hozzáállás fontosságának felismerése a kijelölt feladatok végrehajtása során; <li data-bbox="385 923 1049 1053">• Egyszerű problémák megoldása és az összetett feladatoknak vagy problémáknak a felügyelő vagy speciális ismeretekkel rendelkező személyekhez való továbbítása; továbbá <li data-bbox="385 1074 1049 1144">• Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval. <p>Az alapszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság alacsony szintjei jellemeznek.</p>

Középszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia releváns területeiről származó mögöttes elvek és elméletek független alkalmazása, összehasonlítása és elemzése a munkafeladatok elvégzése és a döntések meghozatala céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek kombinálása a munkafeladatok elvégzése céljából;
------------	---

Képzettségi szint	Leírás
	<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai értékek, etika és hozzáállás alkalmazása a munkafeladatokra; továbbá • Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval számviteli és nem számviteli érdekelt felek felé. <p>A középszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság közepes szintjei jellemeznek.</p>

<p>Haladó szint</p>	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia különböző területeiről származó elvek és elméletek kiválasztása és integrálása a projektek és a munkafeladatok irányítása és vezetése, valamint az érdekelt felek igényeinek megfelelő javaslatok tétele céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek integrálása a projektek és a munkafeladatok irányítása és vezetése céljából; • Megfelelő intézkedésekre vonatkozó megítélés meghozatala a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra építve; • Összetett problémák felmérése, vizsgálata és megoldása korlátozott felügyelet mellett; • Megoldások előre jelzése, megfelelő megvitatása és kidolgozása összetett problémákra és kérdésekre; továbbá • Releváns információk mindenkor meggyőző módon való bemutatása és kifejtése érdekelt felek széles körének. <p>A haladó szint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság magas szintjei jellemeznek.</p>
---------------------	--

2. SZ. FÜGGELÉK

AZ IAESB EGYEZMÉNYES SZÖVEGEZÉSI SZABÁLYAI

Nyelvezet és felépítés

A nemzetközi oktatási standardok kidolgozása során a megfelelő szövegezés megválasztását ahol lehetséges *Az IAESB egyezményes szövegezési szabályai* és *az IAESB Kifejezések glosszáriuma* (a „Glosszárium”) vezérlik majd. Az IAESB kiadványaiban lévő fogalmakat a Glosszárium tartalmazza. A Glosszárium szándéka a fordítás, értelmezés és alkalmazás támogatása. A fogalmaknak nem szándékuk felülírni fogalmakat, amelyek más célra, akár jogszabályban, szabályozásban vagy más módon meg lehetnek határozva.

A nemzetközi oktatási standardok felépítését úgy kell kialakítani, hogy külön fejezetként magukban foglalják a következőket: Bevezetés, Cél, Követelmények és Magyarázó anyag.

Bevezetés

A bevezető anyag a hatókörre és a hatálybalépés napjára vonatkozó információkat tartalmaz, amelyek az egyes nemzetközi oktatási standardok megfelelő megértése szempontjából releváns kontextust adnak.

Cél

A nemzetközi oktatási standardok egyértelmű kijelentést tartalmaznak az adott standard céljáról. A cél segít az IFAC-tagszervezetnek megérteni a standard átfogó célját és azt, hogy mit szükséges teljesíteni, valamint eldönteni azt, hogy szükség van-e további teendőkre a cél elérése érdekében.

Követelmények

A célt világosan megfogalmazott követelmények támasztják alá, amelyek szükségesek a cél eléréséhez. A követelményeket minden esetben a „kell” kifejezés használata jelzi.

Magyarázó anyag

A magyarázó anyag célja a hatókör, a cél és a követelmények részletesebb kifejtése. A magyarázó anyag segíti az IFAC tagszervezeteit a követelmények alkalmazásában és példákat tartalmazhat az azoknak való megfelelésre. A magyarázó anyag nem támaszt semmilyen további követelményt; célja, hogy segítséget nyújtson az alkalmazás során.

A NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARDOK 2021. ÉVI VÁLTOZÁSAI - FELÜLVIZSGÁLT STANDARDOK ÉS KAPCSOLÓDÓ VÁLTOZÁSOK

ELŐSZÓ

A nemzetközi oktatási standardok követelményeket állapítanak meg (a) a könyvvizsgálói képzési programokra való felvételre, (b) a könyvvizsgálójelöltek szakmai alapképzésére és (c) a könyvvizsgálók szakmai továbbképzésére vonatkozóan. Az IAESB által a standardjai kidolgozása során követett előírt folyamatot az *Előírt folyamat és munkaeljárások* (2010) című dokumentum tartalmazza. Minden egyes nemzetközi oktatási standard felépítése úgy van kialakítva, hogy magában foglalja a következő fejezeteket: Bevezetés (például Hatókör és Hatálybalépés napja), Cél, Követelmények és Magyarázó anyag.

A „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” fogalmi alapot nyújt, amely alátámasztja a nemzetközi oktatási standardokat; ugyanakkor a Keretelvek nem állapítanak meg az IFAC tagszervezeteire vonatkozó követelményeket.

2018 decemberében az IAESB kiadta a felülvizsgált 7. témaszámú, „*Szakmai továbbképzés*” (2020) című nemzetközi oktatási standardot, amely egyértelműsíti az arra vonatkozó elveket és követelményeket, hogy a szakmai könyvvizsgáló szervezetek hogyan mérik, kísérik figyelemmel és érvényesítik szakmai továbbképzési rendszereiket. A 7. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi oktatási standard egyértelművé teszi, hogy minden könyvvizsgálónak fejlesztenie kell és fenn kell tartania a szakmai kompetenciát feladatkörre ellátása érdekében.

Az információgyűjtési és konzultációs tevékenységekből származó észrevételek eredményeképpen az IAESB arra a következtetésre jutott, hogy a jelenleg hatályos nemzetközi oktatási standardokban előírt tanulás és fejlesztés kibővítésére van szükség az információs és kommunikációs technológiák, valamint a szakmai szkepticizmus terén, hogy a könyvvizsgálók kompetens módon tudják ellátni feladatkörüket most és a jövőben. 2019. júniusi ülésén az IAESB jóváhagyta a 2., 3., 4. és 8. témaszámú nemzetközi oktatási standardok felülvizsgálatait, amelyek 2021. január 1-től hatályosak. A 2., 3., 4. és 8. témaszámú nemzetközi oktatási standardok felülvizsgálatai javítják a könyvvizsgálójelöltek és a könyvvizsgálók által végzett szakmai alapképzés és szakmai továbbképzés következetességét, minőségét és relevanciáját. A 2., 3., 4. és 8. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi oktatási standardok információs és kommunikációs technológiák és szakmai szkepticizmus tanulási eredményeinek kiegészítése és felülvizsgálatai támogatják a könyvvizsgálói szakmát abban, hogy magas színvonalú pénzügyi beszámolóképzési, könyvvizsgálói, vagy más kapcsolódó pénzügyi és számviteli szolgáltatásokat nyújtson a digitális korban. A következő fejezet ezeket a felülvizsgálatokat mutatja a kapcsolódó változásokkal együtt mind a 8 nemzetközi oktatási standardban.

Az IAESB kiadványaiban lévő fogalmakat az *IAESB Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza. A Glosszárium szándéka a fordítás, értelmezés és alkalmazás támogatása. A

fogalmaknak nem szándékuk felülírni fogalmakat, amelyek más célra, akár jogszabályban, szabályozásban vagy más módon meg lehetnek határozva.

1. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD
KÖNYVVIZSGÁLÓI KÉPZÉSI PROGRAMOK FELVÉTELI
KÖVETELMÉNYEI (2014)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–5
Hatálybalépés napja	6
Cél	7
Követelmények	8–10
Magyarázó anyag	
A jelen standard hatóköre	A1–A3
Cél	A4–A6
Követelmények	A7–A12

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A1–A3. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard a könyvvizsgálói képzési programokra való felvételre vonatkozó képzési követelmények meghatározásakor és kommunikációjakor használandó elveket írja elő, a szakmába való felvétellel kapcsolatos követelményeket pedig az alábbi standardok tartalmazzák:
  - (a) 2. témaszámú, „*Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia*” (2021) című nemzetközi oktatási standard;
  - (b) 3. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai készségek* (2021) című nemzetközi oktatási standard;
  - (c) 4. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás* (2021) című nemzetközi oktatási standard;
  - (d) 5. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Gyakorlati tapasztalat* (2015) című nemzetközi oktatási standard; és
  - (e) 6. témaszámú, *Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése* (2015) című nemzetközi oktatási standard.
2. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek a könyvvizsgálói képzési programokra vonatkozó felvételi követelmények meghatározásáért és kommunikálásáért. Emellett a jelen nemzetközi oktatási standard hasznos lehet olyan képzési szervezetek, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok és bármilyen más érdekelt felek számára, akik könyvvizsgálói képzési programokat nyújtanak vagy támogatják azok nyújtását.
3. A jelen nemzetközi oktatási standard kifejti azt az elvet, hogy rugalmasan hozzá lehessen férni az IFAC tagszervezetének égisze alatt folyó könyvvizsgálói képzési programokhoz, miközben biztosítva legyen, hogy a könyvvizsgálójelöltek észszerű esélyt kapjanak a könyvvizsgálói képzési programok sikeres teljesítésére. A jelen nemzetközi oktatási standard kifejti (a) a sikeres teljesítés észszerű esélyét, (b) a felvételi követelmények megfelelőségét, és (c) a felvételi követelmények különböző formáit.
4. A jelen nemzetközi oktatási standard elismeri, hogy a felvételi követelmények joghatóságoként változhatnak egyrészt a könyvvizsgálói képzési programokon keresztül különböző utak, másrészt a különböző joghatóságok közötti kormányzati és szabályozási konstrukciók eltérései miatt. A jelen nemzetközi oktatási standard azt is elismeri, hogy egy teljes körű szakmai képesítés megszerzése csupán egy a könyvvizsgálói képzési programból való kilépési pontok tartományából.
5. A nemzetközi oktatási standardban és a „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések fogalmait és magyarázatait a

Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza.

Hatálybalépés napja

6. A jelen nemzetközi oktatási standard 2014. július 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A4–A6. bekezdések)

7. A jelen nemzetközi oktatási standard célja olyan felvételi követelmények megállapítása könyvvizsgálói képzési programokhoz, amelyek tisztességesek, arányosak és védik a közérdeket.

Követelmények (Hiv.: A7–A12. bekezdések)

8. Az IFAC tagszervezeteinek a könyvvizsgálói képzési programokra vonatkozó olyan képzési felvételi követelményeket kell meghatározniuk, amelyek csak azoknak teszik lehetővé a felvételt, akiknek észszerű esélyük van a könyvvizsgálói képzési program sikeres teljesítésére, ugyanakkor nem jelentenek túlzott akadályt a felvétel szempontjából.
9. Az IFAC tagszervezeteinek el kell magyarázniuk a képzési felvételi követelmények meghatározásakor alkalmazandó elvek indoklását az érdekelt feleknek, beleértve releváns képzést nyújtókat és olyan személyeket, akik könyvvizsgálói életpályán gondolkoznak.
10. Az IFAC tagszervezeteinek nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük a releváns információkat, hogy segítsenek a személyeknek felmérni saját esélyüket arra, hogy sikeresen teljesítsenek egy könyvvizsgálói képzési programot.

Magyarázó anyag

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–5. bekezdések)

- A1. A könyvvizsgálói képzési programokat a könyvvizsgálójelöltek abban való támogatására alakították ki, hogy kifejléssék a megfelelő szakmai kompetenciát a szakmai alapképzés végére. Ezek állhatnak egyetemek, más felsőfokú képzést nyújtók, IFAC-tagszervezetek és munkáltatók által kínált végzettségeken és tanfolyamokon keresztül megvalósított formális képzésből, valamint munkahelyi szakképzésből. A szakmai alapképzés alatti könyvvizsgálói képzési programok kialakítása ezért jelentős inputot foglalhat magában az IFAC tagszervezeteitől eltérő érdekelt felektől.
- A2. Az IFAC tagszervezetei különböző szintű ellenőrzést gyakorolnak a könyvvizsgálói képzési programok felvételi követelményei felett. Például egyes joghatóságokban a felvételi követelményeket lehet, hogy egyetemek vagy kormányzatok határozzák meg. Számos út vezet a könyvvizsgálói szakmához. Például (a) hagyományos okleveles végzettségi szintű felvétel, (b) tapasztalatszerzés az ágazatban való munkavégzésen keresztül és (c) felvétel a középiskolai szintről. Emellett különböző joghatóságoknak és az IFAC tagszervezeteinek eltérő munkaerőpiaci kihívásaiak lesznek.
- A3. Számos lépés van, amelyet egy IFAC-tagszervezet megtehet annak érdekében, hogy igyekezzen teljesíteni tagsági köteleit. Például ezt szemléltethetné egy olyan helyzet, ahol egy egyetem, nem pedig az IFAC tagszervezete határoz meg felvételi követelményeket egy könyvvizsgálói képzési programhoz. Ilyen esetben az IFAC tagszervezete együttműködhetne az egyetemmel a nemzetközi oktatási standard céljának elmagyarázása céljából, és kommunikálhatná, hogy a standard követelményeinek való megfelelés lehetővé tenné a hallgatók számára, hogy könnyebben tekintsék őket alkalmasnak az IFAC-tagszervezet tagságára.

Cél (Hiv.: 7. bekezdés)

- A4. Az összes nemzetközi oktatási standard célja a közérdek védelme. A jelen nemzetközi oktatási standard ezt azáltal éri el, hogy a könyvvizsgálói képzési programok felvételi követelményeivel foglalkozik, amelyek fontosak abból a szempontból, hogy segítsék a könyvvizsgálói életpályát mérlegelő személyeket tájékozott döntést hozni képzési választásaikról. Ezek a felvételi követelmények azt is biztosítják, hogy a könyvvizsgálói képzési programokhoz való hozzáférés azokra korlátozódik, akik valószínűleg sikeresen elvégzik azokat. A könyvvizsgálói szakmába való felvételt a 2., 3., 4., 5. és 6. témaszámú nemzetközi oktatási standardok védik, amelyek a technikai kompetenciával, szakmai készségekkel, szakmai értékekkel, etikával és hozzáállással, a gyakorlati tapasztalattal és a felméréssel foglalkoznak, és amelyeket annak biztosítására alakítottak ki, hogy a könyvvizsgálói szakma tagjai megfelelő szintű szakmai kompetenciát érjenek el.
- A5. A jelen nemzetközi oktatási standard azáltal szolgálja a közérdeket, hogy

foglalkozik a kellő számú magas szintű könyvvizsgálójelölt biztosítására vonatkozó kérdésekkel. Azáltal teszi ezt, hogy elveket határoz meg könyvvizsgálói képzési programok olyan felvételi követelményeire vonatkozóan, amelyek sem nem túl magasak (szükségtelen akadályokat támasztva a szakmába való felvétel elé), sem nem túl alacsonyak (arra készítve személyeket, hogy tévesen azt gondolják, valószínűleg sikeresen teljesíteni tudják a képzést). Az ilyen felvételi követelmények segítséget nyújthatnak az erőforrások hatékony felhasználásában és segíthetik a könyvvizsgálói életpályát mérlegelő személyeket tájékozott döntéseket hozni az életpályával kapcsolatban.

- A6. Az IFAC tagszervezetei a könyvvizsgálói életpályát mérlegelő személyeknek a könyvvizsgálói képzési programokat sikeresen teljesítő személyektől elvárt technikai kompetenciáról, szakmai készségekről, valamint szakmai értékekről, etikáról és hozzáállásról való tájékoztatása által tudnak hozzájárulni a hatékony és eredményes karrierdöntésekhez. Az egyének csak akkor tudnak tájékozott döntéseket hozni, ha rendelkezésükre állnak a szükséges információk. Az IFAC tagszervezetei folyamatosan gyűjthetik és elemezhetik az adatokat, hogy a könyvvizsgálói életpályát mérlegelő személyek tájékoztatása megbízható információkon alapulhasson. Az IFAC tagszervezetei által nyújtandó információk kiterjedhetnek:
- (a) a könyvvizsgálói képzési programokra való felvétel különböző pontjaira;
  - (b) a könyvvizsgálói életpályát mérlegelő személyek arra való bátorítására, hogy csak azt követően kezdjenek el egy könyvvizsgálói képzési programot, ha mérlegelték a sikeres teljesítésre vonatkozó esélyüket;
  - (c) a képesítésre vonatkozó sikeres teljesítési szintekre;
  - (d) a könyvvizsgálói képzési programokkal kapcsolatos elvárásokkal és költségekkel kapcsolatos transzparens információkra; valamint
  - (e) öndiagnosztikai eszközökre, mint a könyvvizsgálói képzési program sikeres teljesítésekor megszerzendő készségeket, tudást és hozzáállást felvázoló kompetencia-térképek.

Követelmények (Hiv.: 8–10. bekezdés)

- A7. A sikeres teljesítés észszerű esélyének megállapítása megítélés kérdése, számos tényező függvényében. A szándék (a) egyfelől annak segítése, hogy a könyvvizsgálói életpályát mérlegelő személyek a lehető legnagyobb mértékben tájékozottak legyenek, amikor könyvvizsgálói képzési programok megkezdéséről döntenek, (b) másfelől a könyvvizsgálói képzési programokat nyújtók ösztönzése arra, hogy a lehető legtöbb hasznos és releváns információt osszák meg. Ezt a kitélt lehet, hogy minden egyes IFAC-tagszervezet eltérően értelmezi a különböző könyvvizsgálói képzési programok tekintetében. Az IFAC tagszervezetei meghatározhatják a sikeres teljesítés észszerű esélyére vonatkozó kulcsfontosságú tényezőket úgy, hogy a felvételi követelmények bármely könyvvizsgálói képzési

programra vonatkozóan biztosítsák a könyvvizsgálói életpályát mérlegelő személyek számára a szükséges alapokat, lehetővé téve számukra egy könyvvizsgáló kívánt kompetenciájának fejlesztését. Ez magában foglalhatja olyan tényezők figyelembevételét, mint (a) a gazdasági, üzleti és szabályozói környezet, (b) a szükséges előzetes tudás, (c) a várható elvégzendő tanulás, (d) a könyvvizsgáló feladatköre és (e) bármely más releváns tényező.

- A8. A felvételi követelmények indokolhatók egy könyvvizsgálói képzési program sikeres teljesítéséhez szükséges technikai kompetenciára, szakmai készségekre, valamint szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra való hivatkozással. Ez nem zárja ki egyetemi végzettség vagy egyetemi végzettség megkezdéséhez szükséges képesítések előírását. A felvételi követelmények meghatározásakor az IFAC-tagszervezet mérlegelheti, hogy azok minden egyes esetben megfelelők-e, és sem nem túlzottak, sem nem triviálisak-e. Túlzott felvételi korlát magában foglalhatja bizonyos intézetektől származó konkrét tárgyi képesítések vagy konkrét munkatapasztalat minimális hosszának előírását. Az ilyen túlzott korlátok elkerülésének célja a könyvvizsgálói képzési programokhoz való hozzáférés rugalmasságának lehetővé tétele, nem pedig akár maguk a könyvvizsgálói képzési programok, akár a könyvvizsgálói szakma színvonalának gyengítése. Ehelyett számos felvételi és kilépési út van a könyvvizsgálói képzési programokhoz, és különböző utakon teljesíthető a szakmai alapképzés.
- A9. Az IFAC tagszervezetei különböző felvételi követelményeket fogadhatnak el, mert a könyvvizsgálói képzési programok joghatóságokként és típusokként változók. Például egyes könyvvizsgálói képzési programoknak lehet csak egy jó szintű matematikai készség és olvasottság a felvételi követelménye. Ezzel ellentétben, bizonyos szakosodott feladatkörökre vonatkozó könyvvizsgálói képzési programok felvételi követelményei meghatározhatják, hogy egyetemi vagy azzal egyenértékű végzettséggel kell rendelkezni.
- A10. A könyvvizsgálójelöltek lehet, hogy (a) technikai kompetenciájukat, (b) szakmai készségeiket, valamint (c) szakmai értékeiket, etikájukat és hozzáállásukat különböző utakon fejlesztették, beleértve a munkatapasztalatot, a tanulmányokat vagy a képesítéseket. A könyvvizsgálói képzési programokhoz vezető utak rugalmassága semmi esetre sem gyengíti az adott képzés szigorúságát, sem pedig a könyvvizsgálójelöltektől a szakmai alapképzés teljesítéséhez elvárt színvonalat. Az IFAC tagszervezetei ezeket a különböző utakat olyan rugalmas felvételi követelmények elfogadásával tükrözhetik, amelyek helyet biztosítanak mindenkinek, akinek észszerű esélye van egy könyvvizsgálói képzési program sikeres teljesítésére. Ennek a rugalmasságnak a célja széleskörű hozzáférés biztosítása a könyvvizsgálói képzési programokhoz; nem célja, hogy könyvvizsgálók különböző kategóriáit hozza létre. Példa erre a rugalmasságra, amikor egy IFAC-tagszervezet előképesítési felvételi követelményt (például egyetemi vagy azzal egyenértékű végzettséget) határoz meg, de közvetlen felvételt tesz lehetővé a könyvvizsgálói képzési programjára az egyetemi végzettséggel nem

rendelkezőknek, ha van például bizonyos idejű releváns gyakorlati tapasztalatuk.

- A11. Egy IFAC-tagszervezet előírhat annak megállapításához használt konkrét kritériumokat, hogy a személyek megfelelnek egy könyvvizsgálói képzési program felvételi követelményeinek. Ezek magukban foglalhatnak képezéseket, tanfolyamokat, felvételi tesztek vagy tapasztalatot. A felvételi követelmények magukban foglalhatják képezéseket, tapasztalat vagy az IFAC-tagszervezet által megfelelőnek ítélt más követelmények egyikének (vagy kombinációjának) felmérését. Ez az információ széles körben hozzáférhetővé tehető például könyvvizsgálói képzési programokra vonatkozó prospektusokban való megjelentetéssel, vagy úgy, hogy felteszik az IFAC-tagszervezet weboldalára.
- A12. Az IFAC tagszervezetei segíthetik a könyvvizsgálói életpályát fontolgató személyeket abban, hogy mérlegeljék esélyüket egy könyvvizsgálói képzési program sikeres teljesítésére, azáltal, hogy bátorítják őket a lefedett tartalom, annak szintje, valamint a program felmérési módszereinek átgondolására.

2. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD

SZAKMAI ALAPKÉPZÉS – TECHNIKAI KOMPETENCIA (2021)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bevezdés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–4
Hatálybalépés napja	5
Cél	6
Követelmények	
Technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredmények.....	7
Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése	8
A technikai kompetencia felmérése	9
Magyarázó anyag	
A jelen standard hatóköre	A1–A6
Cél	A7
Technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredmények.....	A8–A12
Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése	A13–A14
A technikai kompetencia felmérése	A15–A16
1. sz. függelék: Képzettségi szintek leírása	

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A1–A6. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard előírja azokat a technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredményeket, amelyeknek elérése a szakmai alapképzés végére követelmény a könyvvizsgálójelöltek számára. A technikai kompetencia a szakmai tudás alkalmazásának képessége arra, hogy egy feladatkört egy meghatározott színvonalon végezzenek.
2. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek annak biztosításáért, hogy a szakmai alapképzés megfelel a jelen nemzetközi oktatási standard követelményeinek. Emellett a jelen nemzetközi oktatási standard hasznos lehet olyan képzési szervezetek, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok és bármilyen más érdekelt felek számára, akik támogatják könyvvizsgálójelöltek tanulását és fejlesztését.
3. A jelen nemzetközi oktatási standard meghatározza azokat a kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket, amelyek leírják a könyvvizsgálójelöltektől a szakmai alapképzés végére megkövetelt technikai kompetenciát. A 3. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai készségek* (2021) című nemzetközi oktatási standard és a 4. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás* (2021) című nemzetközi oktatási standard határozzák meg a szakmai alapképzésen belüli hangsúlyos területeik szempontjából releváns kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket. Együtt ezek a nemzetközi oktatási standardok meghatározzák azokat a kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket, amelyek leírják a könyvvizsgálójelöltektől a szakmai alapképzés végére megkövetelt szakmai kompetenciát.
4. A nemzetközi oktatási standardban és a „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések fogalmait és magyarázatait a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza.

Hatálybalépés napja

5. A jelen nemzetközi oktatási standard 2021. január 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A7. bekezdés)

6. A jelen nemzetközi oktatási standard célja megállapítani azt a technikai kompetenciát, amelyet szükséges, hogy a könyvvizsgálójelöltek kifejlesszenek és tanúsítsanak a szakmai alapképzés végére annak érdekében, hogy könyvvizsgálói feladatkört töltsenek be.

Követelmények

Technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredmények (Hiv.: A8–A12. bekezdések)

7. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálójelöltek által a szakmai alapképzés végére elérendő, technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredményeket. Ezeknek a tanulási eredményeknek magukban kell foglalniuk az A) táblázatban felsoroltakat.

A) táblázat: Technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredmények¹

Kompetenciaterület (A képzettség szintje ¹)	Tanulási eredmények
(a) Pénzügyi számvitel és beszámolás (középszint)	(i) Alkalmazzák a számviteli elveket az ügyletekre és más eseményekre.
	(ii) Alkalmazzák a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokat (IFRS-ek) vagy más releváns standardokat az ügyletekre és egyéb eseményekre.
	(iii) Értékelik a pénzügyi kimutatások készítéséhez alkalmazott számviteli politikák megfelelőségét.
	(iv) Pénzügyi kimutatásokat, beleértve konszolidált pénzügyi kimutatásokat készítenek az IFRS-ekkel vagy más releváns standardokkal összhangban.
	(v) Értelmezik a pénzügyi kimutatásokat és a kapcsolódó közzétételeket.
	(vi) Értelmezik a nem pénzügyi adatokat és információkat tartalmazó jelentéseket.
(b) Vezetőségi számvitel (középszint)	(i) Adatokat és információkat állítanak össze, hogy támogassák a vezetés döntéshozatalát olyan témákra vonatkozóan, mint a tervezés és költségvetés-készítés, a költséggazdálkodás, a minőség-ellenőrzés, a teljesítménymérés és az összehasonlító elemzés.
	(ii) Technikákat alkalmaznak a vezetés döntéshozatalának támogatása céljából, beleértve a termékköltség-

¹ A képzettségnek egy kompetenciaterületre vonatkozó, a szakmai alapképzés végére elérendő szintje (az 1. sz. függelékben körvonalazottak szerint).

Kompetenciaterület (A képzettség szintje¹)	Tanulási eredmények
	<p>számítást, az eltéréselemzést, a készletgazdálkodást, valamint a költségvetés-készítést és az előrejelzést.</p> <p>(iii) Megfelelő mennyiségi technikákat alkalmaznak a költségviselkedés és a költségtényezők elemzéséhez.</p> <p>(iv) Adatokat és információkat elemeznek a vezetés döntéshozatalának támogatása céljából.</p> <p>(v) Értékelik a termékek és üzleti szegmensek teljesítményét.</p>
(c) Finanszírozás és pénzügyi menedzsment (középszint)	<p>(i) Összehasonlítják az egy szervezet számára rendelkezésre álló különböző finanszírozási forrásokat, beleértve a banki finanszírozást, a pénzügyi instrumentumokat, valamint a kötvény-, részvény- és állampapírpiacon.</p> <p>(ii) Elemzik egy szervezet cash flow és működőtőke-szükségletét.</p> <p>(iii) Technikák alkalmazásával, beleértve a mutatóelemzést, a trendelemzést és a cash flow elemzést, elemzik egy szervezet jelenlegi és jövőbeli pénzügyi helyzetét.</p> <p>(iv) Értékelik egy szervezet tőkeköltésének számításához használt komponensek megfelelőségét.</p> <p>(v) Beruházás-gazdaságossági számítási technikákat alkalmaznak a tőkebefektetési döntések értékelése során.</p> <p>(vi) Elmagyarázzák a befektetési döntésekhez, az üzleti tervezéshez és a hosszú távú pénzügyi menedzsmenthez használt jövedelem, eszközalapú és piaci értékelés megközelítéseket.</p>
(d) Adózás (középszint)	<p>(i) Elmagyarázzák a nemzeti adózási megfeleléssel kapcsolatos és bevallásra vonatkozó követelményeket.</p> <p>(ii) Közvetlen és közvetett adózási számításokat készítenek személyek és szervezetek számára.</p>

Kompetenciaterület (A képzettség szintje¹)	Tanulási eredmények
	<p>(iii) Elemzik a nem összetett nemzetközi ügyletekkel kapcsolatos adózási ügyeket.</p> <p>(iv) Elmagyarázzák a különbségeket az adótervezés, adóelkerülés és adócsalás között.</p>
<p>(e) Könyvvizsgálat és bizonyosságnújtás (középszint)</p>	<p>(i) Leírják a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata végrehajtásának céljait és fázisait.</p> <p>(ii) Alkalmazzák a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó nemzetközi könyvvizsgálati standardokat vagy más releváns könyvvizsgálati standardokat, jogszabályokat és szabályozásokat.</p> <p>(iii) Felmérik a pénzügyi kimutatásokban lévő lényeges hibás állítás kockázatait, és mérlelik a könyvvizsgálati stratégiára gyakorolt hatást.</p> <p>(iv) Alkalmazzák a könyvvizsgálati megbízások során használt mennyiségi módszereket.</p> <p>(v) Azonosítják a releváns bizonyítékokat, beleértve az ellentmondó bizonyítékokat is, a megítélés megalapozása, döntések meghozatala és jól átgondolt következtetések levonása céljából.</p> <p>(vi) Következtetést vonnak le arról, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szereztek-e.</p> <p>(vii) Elmagyarázzák a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások és az ilyen megbízások szempontjából releváns alkalmazandó standardok kulcsfontosságú elemeit.</p>
<p>(f) Vállalatirányítás, kockázatkezelés és belső kontroll (középszint)</p>	<p>(i) Elmagyarázzák a jó vállalatirányítás elveit, beleértve a tulajdonosok, befektetők és az irányítással megbízott személyek jogait és felelősségeit; valamint az érdekelt felek szerepét a vállalatirányításban, a közzétételben és az átláthatósági követelményekben.</p> <p>(ii) Elemzik egy szervezet vállalatirányítási</p>

Kompetenciaterület (A képzettség szintje¹)	Tanulási eredmények
	<p>keretrendszerének komponenseit.</p> <p>(iii) Kockázatkezelési keretrendszer használatával elemzik egy szervezet kockázatait és lehetőségeit.</p> <p>(iv) Elemzik a pénzügyi beszámolásra vonatkozó belső kontroll komponenseit.</p> <p>(v) Elemzik az adatok és információk gyűjtésére, előállítására, tárolására, elérésére, felhasználására vagy megosztására szolgáló rendszerek és folyamatok, valamint az ezekre vonatkozó kontrollok megfelelőségét.</p>
(g) Üzleti jogszabályok és szabályozások (középszint)	<p>(i) Elmagyarázzák a jogi személyek különböző formáit szabályozó jogszabályokat és szabályozásokat.</p> <p>(ii) Elmagyarázzák az arra a környezetre vonatkozó jogszabályokat és szabályozásokat, amelyben a könyvvizsgálók működnek.</p> <p>(iii) Alkalmazzák az adatvédelmi szabályozásokat adatok és információk gyűjtése, előállítása, tárolása, elérése, felhasználása vagy megosztása során.</p>
(h) Információs és kommunikációs technológiák (középszint)	<p>(i) Elmagyarázzák az információs és kommunikációs technológiai fejlemények hatását egy szervezet környezetére és üzleti modelljére.</p> <p>(ii) Elmagyarázzák, hogy az információs és kommunikációs technológiák hogyan támogatják az adatelemzést és a döntéshozatalt.</p> <p>(iii) Elmagyarázzák, hogy az információs és kommunikációs technológiák hogyan támogatják egy szervezetnél lévő kockázat azonosítását, jelentését és kezelését.</p> <p>(iv) Felhasználják az információs és kommunikációs technológiákat adatok és információk elemzéséhez.</p>

Kompetenciaterület (A képzettség szintje¹)	Tanulási eredmények
	<p>(v) Felhasználják az információs és kommunikációs technológiákat a kommunikáció hatékonyságának és eredményességének javításához.</p> <p>(vi) Alkalmazzák az információs és kommunikációs technológiákat ahhoz, hogy javítsák egy szervezet rendszereinek hatékonyságát és eredményességét.</p> <p>(vii) Elemzik az információs és kommunikációs technológiai folyamatok és kontrollok megfelelőségét.</p> <p>(viii) Fejlesztéseket azonosítanak az információs és kommunikációs technológiai folyamatokhoz és kontrollokhoz.</p>
(i) Üzleti és szervezeti környezet (középszint)	<p>(i) Leírják azt a környezetet, amelyben egy szervezet működik, beleértve az elsődleges gazdasági, jogi, szabályozási, politikai, technológiai, társadalmi és kulturális aspektusokat.</p> <p>(ii) Elemzik a globális környezetnek azokat az aspektusait, amelyek érintik a nemzetközi kereskedelmet és pénzügyeket.</p> <p>(iii) Azonosítják a globalizáció jellemzőit, beleértve a multinacionális társaságok és a feltörekvő piacok szerepét.</p>
(j) Közgazdaságtan (alapszint)	<p>(i) Leírják a mikroökonómia és a makroökonómia alapelveit.</p> <p>(ii) Leírják a makroökonómiai mutatók változásainak az üzleti tevékenységre gyakorolt hatását.</p> <p>(iii) Elmagyarázzák a piaci struktúrák különböző típusait, beleértve a tökéletes versenyt, a monopolisztikus versenyt, a monopóliumot és az oligopóliumot.</p>
(k) Üzleti stratégia és menedzsment (középszint)	<p>(i) Elmagyarázzák azokat a különböző módokat, ahogyan szervezetek kialakíthatók és strukturálhatók.</p> <p>(ii) Elmagyarázzák a szervezeten belüli különböző típusú</p>

Kompetenciaterület (A képzettség szintje¹)	Tanulási eredmények
	funkcionális és működési területek célját és fontosságát.
	(iii) Elemzik azokat a külső és belső tényezőket, amelyek befolyásolhatják egy szervezet stratégiáját.
	(iv) Elmagyarázzák azokat a folyamatokat, amelyek használhatók egy szervezet stratégiájának kidolgozásához és bevezetéséhez.
	(v) Elmagyarázzák, hogy a szervezeti viselkedési elméletek hogyan használhatók az egyén, a munkacsoport és a szervezet teljesítményének javítására.

Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése (Hiv.: A13–A14. bekezdések)

8. Az IFAC tagszervezeteinek rendszeresen át kell tekinteniük és frissíteniük kell azokat a könyvvizsgálói képzési programokat, amelyeknek célja a jelen nemzetközi oktatási standardban lévő tanulási eredmények elérése.

A technikai kompetencia felmérése (Hiv.: A15–A16. bekezdések)

9. Az IFAC tagszervezeteinek megfelelő felmérési tevékenységeket kell kialakítaniuk a könyvvizsgálójelöltek technikai kompetenciájának felmérése céljából.

***

Magyarázó anyag

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–4. bekezdések)

- A1. A könyvvizsgálójelölt egy olyan személy, aki elkezdett egy könyvvizsgálói képzési programot a szakmai alapképzés részeként. A szakmai alapképzés az a tanulás és fejlesztés, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek először olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezetnek. A szakmai alapképzés az általános képzésre épül és könyvvizsgálói képzést, gyakorlati tapasztalatot és felmérést foglal magában. A szakmai alapképzés addig tart, amíg a könyvvizsgálójelöltek nem tudják tanúsítani a könyvvizsgálói szakmában választott feladatkörükhöz megkövetelt szakmai kompetenciát.
- A2. Nemzetközileg jelentős jogi és szabályozási különbségek vannak, amelyek meghatározzák, hogy a könyvvizsgálók mikor szereznek képesítést (engedélyt). Az IFAC minden egyes tagszervezete meghatározhatja tagjai számára a megfelelő kapcsolatot a szakmai alapképzés vége és a képesítésszerzés (engedélyszerzés) között.
- A3. A technikai kompetencia befoglalása a szakmai alapképzésbe megalapozza a könyvvizsgálói feladatkör ellátását. A technikai kompetencia továbbfejlesztése a szakmai továbbképzés középponti eleme, amellyel a 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard foglalkozik.
- A4. A szakmai kompetencia számos különböző módon írható le és kategorizálható. A nemzetközi oktatási standardokban a szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; a technikai kompetencia, a szakmai készségek, valamint a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrálása és alkalmazása.
- A5. Egy kompetenciaterület egy olyan kategória, amelyre vonatkozóan meghatározható a kapcsolódó tanulási eredmények egy együttese. A technikai kompetencián belüli kompetenciaterületek magukban foglalják a pénzügyi számvitelt és beszámolást, az adózást és a közgazdaságtant; a szakmai készségeken belüli kompetenciaterületek magukban foglalják a szellemi és a szervezeti; a szakmai értékeken, etikán és hozzáálláson belüli kompetenciaterületek pedig magukban foglalják az etikai elveket, valamint a szakmai szkepticizmust és a szakmai megítélést.
- A6. A tanulási eredmények kialakítják a tudásnak, az ismereteknek és az alkalmazásnak minden egyes konkrét kompetenciaterülethez megkívánt tartalmát és mélységét. A tanulási eredmények elérhetők egy munkakörnyezet vagy könyvvizsgálói képzési program kontextusában.

Cél (Hiv.: 6. bekezdés)

- A7. Annak a technikai kompetenciának a megállapítása, amelyet a könyvvizsgálójelölteknek fejleszteni és tanúsítani szükséges, több célt szolgál. Védi a közérdeket, javítja a könyvvizsgálók munkájának minőségét és előmozdítja a

könyvvizsgálói szakma hitelességét.

Technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredmények (Hiv.: 7. bekezdés)

- A8. Az A) táblázat felsorolja a könyvvizsgálójelöltek által a szakmai alapképzés végére a szándékuk szerinti számviteli szakosodástól vagy feladatköröktől függetlenül elérendő, technikai kompetenciára vonatkozó tanulási eredményeket. Ezek a tanulási eredmények alapozzák meg annak lehetőségét, hogy a könyvvizsgálók szakosodásokat fejlesszenek különböző számviteli feladatkörökben, például könyvvizsgálati megbízásért felelős partner vagy adószakértő.
- A9. A könyvvizsgálói képzési programok kialakításában az A) táblázatban felsorolt 11 kompetenciaterület lehet, hogy nem egyezik meg az előírt tanfolyamok vagy tantárgyak neveivel. Emellett az egy kompetenciaterülethez kapcsolódó tanulási eredményeket lehet, hogy az adott területhez kijelölt több tanfolyamon vagy tantárgyon keresztül lehet elérni. Például a pénzügyi számvitelre és beszámolásra vonatkozó tanulási eredményeket kettő vagy több pénzügyi számviteli és beszámolási tanfolyamon vagy tantárgyon keresztül lehet elérni. Egyes tanulási eredmények elérése kiterjedhet több különböző tanfolyamra vagy tantárgyra, amelyek közül lehet, hogy egyik sem kizárólag azzal a kompetenciaterülettel foglalkozik. Például az információs és kommunikációs technológiákon belüli tanulási eredmények elérhetők olyan tanfolyamokon belüli releváns anyagok integrálásával, amelyeknek középpontjában a vezetői számvitel és/vagy a könyvvizsgálat és bizonyosságyújtás áll. Emellett a kompetenciaterületeknek egy könyvvizsgálói képzési programba foglalt sorrendje eltérhet az A) táblázatban bemutatott sorrendtől. Például a közgazdaságtan a kompetenciaterületek vége felé szerepel az A) táblázatban, de lehet, hogy jóval korábban sor kerül rá egy könyvvizsgálói képzési programban.
- A10. Sok módja van a képzettségi szintek leírásának és besorolásának. Az IAESB által kidolgozott leírást a Képzettségi szintek leírása című 1. sz. függelék tartalmazza.
- A11. Az A) táblázatban minden kompetenciaterülethez hozzá van rendelve egy képzettségi szint, amelyet a könyvvizsgálójelöltek várhatóan elérnek a szakmai alapképzés végére. Ez a képzettségi szint jelzi azt a kontextust, amelyben a releváns tanulási eredmények tanúsítása várható. Együtt a tanulási eredmények és a kompetenciaterület képzettségi szintje információt nyújtanak, hogy segítsék az IFAC tagszervezeteit kialakítani könyvvizsgálói képzési programjaikat.
- A12. Könyvvizsgálói képzési programokban egy IFAC-tagszervezet: (a) belefoglalhat további kompetenciaterületeket; (b) növelheti a képzettségi szintet egyes kompetenciaterületekre vonatkozóan; vagy (c) kidolgozhat további tanulási eredményeket, amelyek nincsenek meghatározva a jelen nemzetközi oktatási standardban. Ez előfordulhat olyankor, amikor egy IFAC-tagszervezet egy adott ágazatban (például az állami szektorban) való munkára vagy egy adott feladatkörre (például vezetői számviteli szakember vagy könyvvizsgáló) készít fel könyvvizsgálójelölteket.

Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése (Hiv.: 8. bekezdés)

- A13. A könyvvizsgálói képzési programok a könyvvizsgálójelöltek abban való támogatására kialakított programok, hogy kifejlesszék a megfelelő szakmai kompetenciát a szakmai alapképzés végére. Az ilyen programok magukban foglalhatnak egyetemeket, más felsőfokú képzést nyújtók, IFAC-tagszervezetek és munkáltatók által kínált képesítéseken és tanfolyamokon keresztül megvalósított formális képzést, valamint munkahelyi szakképzést. A könyvvizsgálói képzési programok kialakítása jelentős inputot foglalhat magában az IFAC tagszervezeteitől eltérő érdekelt felektől.
- A14. A könyvvizsgálói képzési programok rendszeres áttekintésének és frissítésének követelménye tükrözi azt a gyorsan változó és összetett környezetet, amelyben a könyvvizsgálók működnek. Egy jellemző áttekintési ciklus lehet három vagy öt év, de helyénvaló lehet gyakrabban áttekintést végezni, például a könyvvizsgálók szempontjából releváns jogszabályok, szabályozások és standardok változásainak figyelembevétele céljából.

A technikai kompetencia felmérése (Hiv.: 9. bekezdés)

- A15. A 6. témaszámú, *Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése* (2015) című nemzetközi oktatási standard adja meg azokat az elveket, amelyek vonatkoznak a technikai kompetencia és a szakmai kompetencia más elemei felmérésére használt felmérési tevékenységek kialakítására.
- A16. Különböző felmérési tevékenységeket lehet alkalmazni a könyvvizsgálójelöltek technikai kompetenciájának felmérésére. Megfelelő felmérési tevékenységek magukban foglalhatják a következőket: (a) rövid válaszokat igénylő kérdésekből álló írásbeli vizsgák, (b) esettanulmányok, (c) írásbeli dolgozatok, (d) objektív tesztelés, (e) munkahelyi felmérés, valamint (f) a szakmai alapképzés aspektusai alóli felmentéshez vezető korábbi tanulás értékelése.

1. sz. függelék

Képzettségi szintek leírása

A képzettségi szinteknek ez a leírása támogatja a tanulási eredmények IAESB általi használatát a kiadványaiban, mint amilyenek például a 2., 3. és 4. témaszámú nemzetközi oktatási standardok. Három képzettségi szintet ír le. Ezek a leírások a tanulási eredményekkel együtt információt szolgáltatnak, hogy segítsék a tagszervezeteket kialakítani könyvvizsgálói képzési programjaikat számos könyvvizsgálói feladatkör és szakosodás számára.

Képzettség szintje	Leírás
Alapszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia releváns területei mögöttes elveinek és elméleteinek meghatározása, kifejtése, összegzése és értelmezése feladatok teljesítése céljából megfelelő felügyelet mellett dolgozva; • Kijelölt feladatok végrehajtása a megfelelő szakmai készségek felhasználásával; • A szakmai értékek, etika és hozzáállás fontosságának felismerése a kijelölt feladatok végrehajtása során; • Egyszerű problémák megoldása és az összetett feladatoknak vagy problémáknak a felügyelő vagy speciális ismeretekkel rendelkező személyekhez való továbbítása; valamint • Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval. <p>Az alapszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság alacsony szintje jellemez.</p>

Középszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia releváns területeiről származó mögöttes elvek és elméletek független alkalmazása, összehasonlítása és elemzése a munkafeladatok elvégzése és a döntések meghozatala céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek kombinálása munkafeladatok elvégzése céljából;
------------	---

Képzettség szintje	Leírás
	<ul style="list-style-type: none"> • Szakmai értékek, etika és hozzáállás alkalmazása a munkafeladatokra; valamint • Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval számviteli és nem számviteli érdekelt felek felé. <p>A középszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság közepes szintje jellemez.</p>

<p>Haladó szint</p>	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia különböző területeiről származó elvek és elméletek kiválasztása és integrálása projektek és munkafeladatok irányítása és vezetése, valamint az érdekelt felek igényeinek megfelelő javaslatok tétele céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek integrálása projektek és munkafeladatok irányítása és vezetése céljából; • Megfelelő intézkedésekre vonatkozó megítélés meghozatala a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra építve; • Összetett problémák felmérése, vizsgálata és megoldása korlátozott felügyelet mellett; • Megoldások előre jelzése, megfelelő megvitatása és kidolgozása összetett problémákra és kérdésekre; valamint • Releváns információk mindenkor meggyőző módon való bemutatása és kifejtése érdekelt felek széles körének. <p>A haladó szint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság magas szintje jellemez.</p>
---------------------	--

3. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD

SZAKMAI ALAPKÉPZÉS – SZAKMAI KÉSZSÉGEK (2021)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bevezdés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–4
Hatálybalépés napja	5
Cél	6
Követelmények	
Szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredmények	7
Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése	8
A szakmai készségek felmérése	9
Magyarázó anyag	
A jelen standard hatóköre	A1–A7
Cél	A8
Szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredmények	A9–A14
Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése	A15–A16
A szakmai készségek felmérése	A17–A19
1. sz. függelék: Képzettségi szintek leírása	

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A1–A7. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard előírja azokat a szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredményeket, amelyeknek elérése a szakmai alapképzés végére követelmény a könyvvizsgálójelöltek számára. A szakmai készségek azok az (a) szellemi, (b) társas és kommunikációs, (c) személyes, valamint (d) szervezeti készségek, amelyeket egy könyvvizsgáló ötvöz a technikai kompetenciával és a szakmai értékekkel, etikával és hozzáállással ahhoz, hogy szakmai kompetenciát tanúsítson.
2. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek annak biztosításáért, hogy a szakmai alapképzés megfelel a jelen nemzetközi oktatási standard követelményeinek. Emellett a jelen nemzetközi oktatási standard hasznos lehet olyan képzési szervezetek, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok és bármilyen más érdekelt felek számára, akik támogatják könyvvizsgálójelöltek tanulását és fejlesztését.
3. A jelen nemzetközi oktatási standard meghatározza azokat a kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket, amelyek leírják a könyvvizsgálójelöltektől a szakmai alapképzés végére megkövetelt szakmai készségeket. A 2. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia* (2021) című nemzetközi oktatási standard és a 4. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás* (2021) című nemzetközi oktatási standard határozzák meg a szakmai alapképzésen belüli hangsúlyos területeik szempontjából releváns kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket. Együtt ezek a nemzetközi oktatási standardok meghatározzák azokat a kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket, amelyek leírják a könyvvizsgálójelöltektől a szakmai alapképzés végére megkövetelt szakmai kompetenciát.
4. A nemzetközi oktatási standardban és a „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések fogalmait és magyarázatait a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza.

Hatálybalépés napja

5. A jelen nemzetközi oktatási standard 2021. január 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A8. bekezdés)

6. A jelen nemzetközi oktatási standard célja megállapítani azokat a szakmai készségeket, amelyeket szükséges, hogy a könyvvizsgálójelöltek kifejlesszenek és tanúsítsanak a szakmai alapképzés végére annak érdekében, hogy könyvvizsgálói feladatkört töltsenek be.

Követelmények

Szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredmények (Hiv.: A9–A14. bekezdések)

7. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálójelöltek által a szakmai alapképzés végére elérendő, szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredményeket. Ezeknek a tanulási eredményeknek magukban kell foglalniuk az A) táblázatban felsoroltakat.

A) táblázat: Szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredmények¹

Kompetenciaterület (A képzettség szintje ¹)	Tanulási eredmények
(a) Szellemi (középszint)	(i) Kutatáson, integráción és elemzésen keresztül értékelik a sokféle forrásból és nézőpontból származó adatokat és információkat.
	(ii) Kritikai gondolkodási készségeket alkalmaznak problémák megoldása, megítélések megalapozása, döntések meghozatala és jól átgondolt következtetések levonása céljából.
	(iii) Azonosítják, hogy mikor helyénvaló a szakértőkkel való konzultáció.
	(iv) Megoldásokat javasolnak strukturálatlan, sokrétű problémákra.
	(v) Hatékonyan válaszolnak a változó környezetekre vagy új információkra problémák megoldása, megítélések megalapozása, döntések meghozatala és jól átgondolt következtetések levonása céljából.
(b) Társas és kommunikációs (középszint)	(i) Együttműködést, kooperációt és csapatmunkát tanúsítanak a szervezeti célokért való munka során.
	(ii) Világosan és tömören kommunikálnak formális és informális helyzetekben történő prezentálás, megbeszélés és jelentéstétel során.
	(iii) Tanúsítják, hogy tudatában vannak a kulturális és

¹ A képzettségnek egy kompetenciaterületre vonatkozó, a szakmai alapképzés végére elérendő szintje (az 1. sz. függelékben körvonalazottak szerint).

Kompetenciaterület (A képzettség szintje ¹)	Tanulási eredmények
	<p>nyelvi különbségeknek minden kommunikációban.</p> <p>(iv) Aktív meghallgatási és hatékony interjúkészítési technikákat alkalmaznak.</p> <p>(v) Tárgyalási készségeket alkalmaznak megoldások és megállapodások elérése céljából.</p> <p>(vi) Tanácsadói készségeket alkalmaznak konfliktusok minimalizálása vagy elsimítása, problémák megoldása és a lehetőségek maximalizálása céljából.</p> <p>(vii) Ötleteket mutatnak be és hatással vannak másokra támogatás és elkötelezettség nyújtása céljából.</p>
c) Személyes (középszint)	<p>(i) Elkötelezettséget mutatnak az élethosszig tartó tanulás iránt.</p> <p>(ii) A teljesítmény magas személyes színvonalát állítják fel és figyelemmel kísérnek reflektív tevékenységen és másoktól származó visszajelzésen keresztül.</p> <p>(iii) Gazdálkodnak az idővel és az erőforrásokkal szakmai elkötelezettségek elérése céljából.</p> <p>(iv) Előre jeleznek kihívásokat és megterveznek lehetséges megoldásokat.</p> <p>(v) Nyitottak az új lehetőségekre.</p> <p>(vi) Azonosítják a személyes és szervezeti elfogultság potenciális hatását.</p>
d) Szervezeti (középszint)	<p>(i) A kialakított gyakorlatokkal összhangban végeznek feladatokat az előírt határidők teljesítése céljából.</p> <p>(ii) Áttekintik a saját munkájukat és mások munkáját annak megállapítása céljából, hogy megfelel-e a szervezet minőségi standardjainak.</p> <p>(iii) Emberek vezetésére vonatkozó készségeket alkalmaznak mások motiválása és fejlesztése céljából.</p>

Kompetenciaterület (A képzettség szintje ¹)	Tanulási eredmények
	(iv) Delegálási készségeket alkalmaznak a feladatok teljesítése céljából.
	(v) Vezetői készségeket alkalmaznak azért, hogy rávegyenek másokat a szervezeti célokért való munkára.

Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése (Hiv.: A15–A16. bekezdések)

8. Az IFAC tagszervezeteinek rendszeresen át kell tekinteniük és frissíteniük kell azokat a könyvvizsgálói képzési programokat, amelyeknek célja a jelen nemzetközi oktatási standardban lévő tanulási eredmények elérése.

A szakmai készségek felmérése (Hiv.: A17–A19. bekezdések)

9. Az IFAC tagszervezeteinek megfelelő felmérési tevékenységeket kell kialakítaniuk a könyvvizsgálójelöltek szakmai készségeinek felmérése céljából.

Magyarázó anyag

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–4. bekezdések)

- A1. A könyvvizsgálójelölt egy olyan személy, aki elkezdett egy könyvvizsgálói képzési programot a szakmai alapképzés részeként. A szakmai alapképzés az a tanulás és fejlesztés, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek először olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezetnek. A szakmai alapképzés az általános képzésre épül és könyvvizsgálói képzést, gyakorlati tapasztalatot és felmérést foglal magában. A szakmai alapképzés addig tart, amíg a könyvvizsgálójelöltek nem tudják tanúsítani a könyvvizsgálói szakmában választott feladatkörükhöz megkövetelt szakmai kompetenciát.
- A2. Nemzetközileg jelentős jogi és szabályozási különbségek vannak, amelyek meghatározzák, hogy a könyvvizsgálók mikor szereznek képesítést (engedélyt). Az IFAC minden egyes tagszervezete meghatározhatja tagjai számára a megfelelő kapcsolatot a szakmai alapképzés vége és a képesítésszerzés (engedélyszerzés) között.
- A3. A szakmai kompetencia számos különböző módon írható le és kategorizálható. A nemzetközi oktatási standardokban a szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; a technikai kompetencia, a szakmai készségek, valamint a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrálása és alkalmazása.
- A4. Szakmai készségek befoglalása a szakmai alapképzésbe megalapozza a könyvvizsgálói feladatkör ellátását. A szakmai készségek továbbfejlesztése a szakmai továbbképzés középponti eleme, amellyel a 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard foglalkozik.
- A5. A jelen nemzetközi oktatási standardon belül a szakmai készségek négy kompetenciaterületbe vannak sorolva:
- (a) *A szellemi* egy könyvvizsgáló problémamegoldási, döntéshozatali, változáshoz való alkalmazkodási és szakmai megítélés gyakorlására való képességére vonatkozik;
  - (b) *A társas és kommunikációs* a könyvvizsgálónak arra a képességére vonatkoznak, hogy hatékonyan dolgozzon és működjön együtt másokkal;
  - (c) *A személyes* egy könyvvizsgáló személyes hozzáállására és viselkedésére vonatkozik; és
  - (d) *A szervezeti* egy könyvvizsgáló azon képességével kapcsolatos, hogy hatékonyan dolgozzon egy szervezettel vagy egy szervezeten belül ahhoz, hogy a rendelkezésre álló emberekkel és erőforrásokkal az optimális eredményeket érje el.
- A6. Egy kompetenciaterület egy olyan kategória, amelyre vonatkozóan meghatározható

a kapcsolódó tanulási eredmények egy együttese. A szakmai készségeken belüli kompetenciaterületek magukban foglalják a szellemi és a szervezeti; a technikai kompetencián belüli kompetenciaterületek magukban foglalják a pénzügyi számvitelt és beszámolást, az adózást és a közgazdaságtant; a szakmai értékeken, etikán és hozzáálláson belüli kompetenciaterületek pedig magukban foglalják az etikai elveket, valamint a szakmai szkepticizmust és a szakmai megítélést.

- A7. A tanulási eredmények kialakítják a tudásnak, az ismereteknek és az alkalmazásnak minden egyes konkrét kompetenciaterülethez megkívánt tartalmát és mélységét. A tanulási eredmények elérhetők egy munkakörnyezet vagy könyvvizsgálói képzési program kontextusában.

Cél (Hiv.: 6. bekezdés)

- A8. Azoknak a szakmai készségeknek a megállapítása, amelyeket a könyvvizsgálójelölteknek fejleszteni és tanúsítani szükséges, több célt szolgál. Védi a közérdeket, javítja a könyvvizsgálók munkájának minőségét és előmozdítja a könyvvizsgálói szakma hitelességét.

Szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredmények (Hiv.: 7. bekezdés)

- A9. Az A) táblázat felsorolja a könyvvizsgálójelöltek által a szakmai alapképzés végére a szándékuk szerinti számviteli szakosodástól vagy feladatkörtől függetlenül elérendő, szakmai készségekre vonatkozó tanulási eredményeket. Ezek a tanulási eredmények alapozzák meg annak lehetőségét, hogy a könyvvizsgálók szakosodásokat fejlesszenek különböző számviteli feladatkörökben, például egy könyvvizsgálói megbízásért felelős partner vagy egy adószakértő.
- A10. A könyvvizsgálói képzési programok kialakításában az A) táblázatban felsorolt négy kompetenciaterület lehet, hogy nem egyezik meg az előírt tanfolyamok vagy tantárgyak neveivel. Emellett az egy kompetenciaterülethez (például szervezeti) kapcsolódó tanulási eredményeket lehet, hogy több tanfolyamon vagy tantárgyon keresztül lehet elérni. Egyes tanulási eredmények (például a szellemin belüliek) elérése kiterjedhet több különböző tanfolyamra vagy tantárgyra, amelyek közül lehet, hogy egyik sem kizárólag azzal a kompetenciaterülettel foglalkozik.
- A11. Sok módja van a képzettségi szintek leírásának és besorolásának. Az IAESB által kidolgozott leírást a Képzettségi szintek leírása című 1. sz. függelék tartalmazza.
- A12. Az A) táblázatban minden kompetenciaterülethez hozzá van rendelve egy képzettségi szint, amelyet a könyvvizsgálójelöltek várhatóan elérnek a szakmai alapképzés végére. Ez a képzettségi szint jelzi azt a kontextust, amelyben a releváns tanulási eredmények tanúsítása várható. Együtt a tanulási eredmények és a kompetenciaterület képzettségi szintje információt nyújtanak, hogy segítsék az IFAC tagszervezeteit kialakítani könyvvizsgálói képzési programjaikat.
- A13. Könyvvizsgálói képzési programokban egy IFAC-tagszervezet: (a) belefoglalhat további kompetenciaterületeket; (b) növelheti a képzettségi szintet egyes kompetenciaterületekre vonatkozóan; vagy (c) kidolgozhat további tanulási

eredményeket, amelyek nincsenek meghatározva a jelen nemzetközi oktatási standardban. Ez előfordulhat olyankor, amikor egy IFAC-tagszervezet egy adott ágazatban (például az állami szektorban) való munkára vagy egy adott feladatkörre (például vezetői számviteli szakember vagy könyvvizsgáló) készít fel könyvvizsgálójelölteket.

- A14. Az IFAC tagszervezetei, az oktatók és más érdekelt felek számára javasolt, hogy a szakmai készségekre vonatkozó tanulás és fejlesztés legmegfelelőbb megközelítését azonosítsák, figyelembe véve a nemzeti és kulturális környezetet. Egy megfelelő megközelítés valószínűleg strukturált tanulási programokat és gyakorlati tapasztalatot kombináló tanulási és fejlesztési tevékenységek elegyét foglalja magában. Például a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyek fontos szerepet játszanak a könyvvizsgálójelöltek abban való segítésében, hogy szakmai készségeket fejlesszenek a munkahelyen.

Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése (Hiv.: 8. bekezdés)

- A15. A könyvvizsgálói képzési programok a könyvvizsgálójelöltek abban való támogatására kialakított programok, hogy kifejlesszék a megfelelő szakmai kompetenciát a szakmai alapképzés végére. Az ilyen programok magukban foglalhatnak egyetemeket, más felsőfokú képzést nyújtók, IFAC-tagszervezetek és munkáltatók által kínált képesítéseken és tanfolyamokon keresztül megvalósított formális képzést, valamint munkahelyi szakképzést. A könyvvizsgálói képzési programok kialakítása jelentős inputot foglalhat magában az IFAC tagszervezeteitől eltérő érdekelt felektől.

- A16. A könyvvizsgálói képzési programok rendszeres áttekintésének és frissítésének követelménye tükrözi azt a gyorsan változó és összetett környezetet, amelyben a könyvvizsgálók működnek. Egy jellemző áttekintési ciklus lehet három vagy öt év, de helyénvaló lehet gyakrabban áttekintést végezni, például a könyvvizsgálók szempontjából releváns jogszabályok, szabályozások és standardok változásainak figyelembevétele céljából.

A szakmai készségek felmérése (Hiv.: 9. bekezdés)

- A17. A 6. témaszámú, *Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése* (2015) című nemzetközi oktatási standard adja meg azokat az elveket, amelyek a szakmai készségeknek és a szakmai kompetencia más elemeinek felméréséhez használt felmérési tevékenységek kialakítására vonatkoznak.

- A18. Különböző felmérési tevékenységeket lehet alkalmazni a könyvvizsgálójelöltek szakmai készségeinek felmérésére. A munkaalapú szimulációk vagy csoportos gyakorlatok példák olyan tevékenységekre, amelyek lehetővé teszik a könyvvizsgálójelöltek számára, hogy a szakmai készségekkel kapcsolatos tanulási eredményeket fejlesszék és elérésüket tanúsítsák, egy könyvvizsgálói képzési programon belül. A gyakorlati tapasztalat azt is lehetővé teszi a könyvvizsgálójelöltek számára, hogy részt vegyenek felmérési tevékenységekben szakmai készségeik tanúsítása céljából. Példák ilyen tevékenységekre magukban

foglalják a következőket: (a) naplóírás, (b) 360 fokos értékelésben való részvétel, (c) portfólió összeállítása tanulási eredmények elérésének bizonyítékaiából, vagy (d) gyakorlati tapasztalatot felügyelő személy általi figyelemmel kísérés.

A19. A szakmai készségek munkahelyen való felmérése az írásbeli vizsgáktól eltérő megközelítést kívánhat meg a megbízhatóság, az érvényesség, az igazságosság, az átláthatóság és az elegendőség magas szintjének elérése érdekében. Például a felmérés kialakítása magában foglalhatja:

- (a) tanulási eredmények világos és részletes meghatározását a többféle értelmezésnek való kitettség minimalizálása és a felmérés megbízhatóságának és átláthatóságának növelése érdekében;
- (b) munkahelyi felmérést végző személyek szakképzését a felmérést végző személyek közötti következetesség és a könyvvizsgálójelöltek közötti igazságosság elérése érdekében; valamint
- (c) munkaalapú szimulációk létrehozását a szakmai készségek elegendő, igazságos és megbízható felmérésének biztosítása érdekében.

Képzettségi szintek leírása

A képzettségi szinteknek ez a leírása támogatja a tanulási eredmények IAESB általi használatát a kiadványaiban, mint amilyenek például a 2., 3. és 4. témaszámú nemzetközi oktatási standardok. Három képzettségi szintet ír le. Ezek a leírások a tanulási eredményekkel együtt információt szolgáltatnak, hogy segítsék az IFAC tagszervezeteit kialakítani könyvvizsgálói képzési programjaikat számos könyvvizsgálói feladatkör és szakosodás számára.

Képzettség szintje	Leírás
Alapszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia releváns területei mögöttes elveinek és elméleteinek meghatározása, kifejtése, összegzése és értelmezése feladatok teljesítése céljából megfelelő felügyelet mellett dolgozva; • Kijelölt feladatok végrehajtása a megfelelő szakmai készségek felhasználásával; • A szakmai értékek, etika és hozzáállás fontosságának felismerése a kijelölt feladatok végrehajtása során; • Egyszerű problémák megoldása és az összetett feladatoknak vagy problémáknak a felügyelő vagy speciális ismeretekkel rendelkező személyekhez való továbbítása; valamint • Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval. <p>Az alapszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság alacsony szintje jellemez.</p>

Képzettség szintje	Leírás
Középszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia releváns területeiről származó mögöttes elvek és elméletek független alkalmazása, összehasonlítása és elemzése munkafeladatok elvégzése és döntések meghozatala céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek kombinálása munkafeladatok elvégzése céljából; • Szakmai értékek, etika és hozzáállás alkalmazása a munkafeladatokra; valamint • Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval számviteli és nem számviteli érdekelt felek felé. <p>A középszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság közepes szintje jellemez.</p>

Képzettség szintje	Leírás
Haladó szint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia különböző területeiről származó elvek és elméletek kiválasztása és integrálása projektek és munkafeladatok irányítása és vezetése, valamint az érdekelt felek igényeinek megfelelő javaslatok tétele céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek integrálása projektek és munkafeladatok irányítása és vezetése céljából; • Megfelelő intézkedésekre vonatkozó megítélés meghozatala a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra építve; • Összetett problémák felmérése, vizsgálata és megoldása korlátozott felügyelet mellett; • Megoldások előre jelzése, megfelelő megvitatása és kidolgozása összetett problémákra és kérdésekre; valamint • Releváns információk mindenkor meggyőző módon való bemutatása és kifejtése érdekelt felek széles körének. <p>A haladó szint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság magas szintje jellemez.</p>

4. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD

SZAKMAI ALAPKÉPZÉS – SZAKMAI ÉRTÉKEK, ETIKA ÉS HOZZÁÁLLÁS (2021)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–6
Hatálybalépés napja.....	7
Cél	8
Követelmények	
A szakmai értékek, etika és hozzáállás keretelvi	9
Releváns etikai követelmények	10
Szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredmények	11
Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése	12
Reflektív tevékenység	13
A szakmai értékek, etika és hozzáállás felmérése	14
Magyarázó anyag	
Hivatkozások az IAASB és az IESBA kiadványaiban lévő fogalmakra..	A1
A jelen standard hatóköre	A2–A10
Cél	A11
A szakmai elvek, etika és hozzáállás keretelvi	A12–A14
Releváns etikai követelmények	A15
Szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredmények.....	A16–A31
Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése	A32–A33
Reflektív tevékenység	A34–A38
A szakmai értékek, etika és hozzáállás felmérése	A39–A42
1. sz. függelék: Képzettségi szintek leírása	

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A2–A10. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard előírja azokat a tanulási eredményeket, amelyeknek elérése a szakmai alapképzés végére követelmény a könyvvizsgálójelöltek számára a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozóan. A szakmai értékek, etika és hozzáállás azok a jellemzők, amelyek a könyvvizsgálókat azonosítják egy szakma tagjaiként. A hivatáshoz méltó magatartáshoz általában társított és az ilyen magatartás megkülönböztető jellemvonásainak meghatározása során alapvetőnek tekintett viselkedési elveket (például etikai elveket) foglalják magukban.
2. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek annak biztosításáért, hogy a szakmai alapképzés megfelel a jelen nemzetközi oktatási standard követelményeinek. Emellett a jelen nemzetközi oktatási standard hasznos lehet olyan képzési szervezetek, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok és bármilyen más érdekelt felek számára, akik támogatják könyvvizsgálójelöltek tanulását és fejlesztését.
3. A tanulás és fejlesztés egy könyvvizsgáló életpályájának során mindvégig folytatódik; a szakmai alapképzés alatt elért szakmai értékek, etika és hozzáállás ezért a szakmai továbbképzés szempontjából is releváns, mivel a könyvvizsgálók életpályája változik és a könyvvizsgálók az etikai veszélyek szélesebb körének válnak kitétté.
4. A jelen nemzetközi oktatási standard integrálja a releváns etikai követelményeket a könyvvizsgálói képzésbe. Ezek a releváns etikai követelmények rendszerint öt etikai alapelvet¹ határoznak meg (tisztesség; objektivitás; szakmai hozzáértés és megfelelő gondosság; titoktartás és hivatáshoz méltó magatartás).
5. A jelen nemzetközi oktatási standard meghatározza azokat a kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket, amelyek leírják a könyvvizsgálójelöltektől a szakmai alapképzés végére megkövetelt szakmai értékeket, etikát és hozzáállást. A 2. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia* (2021) című nemzetközi oktatási standard és a 3. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai készségek* (2021) című nemzetközi oktatási standard határozzák meg a szakmai alapképzésen belüli hangsúlyos területeik szempontjából releváns kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket. Együtt ezek a nemzetközi oktatási standardok meghatározzák azokat a kompetenciaterületeket és tanulási eredményeket, amelyek leírják a könyvvizsgálójelöltektől a szakmai alapképzés végére megkövetelt szakmai kompetenciát.

---

¹ Az alapelvek, *IESBA Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva) kézikönyve – 2018. évi kiadás*, 110. fejezet

6. A nemzetközi oktatási standardban és a „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések fogalmait és magyarázatait a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza. A magyarázó anyag tartalmaz a Nemzetközi Könyvvizsgálói és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület (IAASB) és a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testület (IESBA) kiadványaiból származó további kifejezéseket is.

Hatálybalépés napja

7. A jelen nemzetközi oktatási standard 2021. január 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A11. bekezdés)

8. A jelen nemzetközi oktatási standard célja megállapítani azokat a szakmai értékeket, etikát és hozzáállást, amelyeket szükséges, hogy a könyvvizsgálójelöltek kifejlesszenek és tanúsítsanak a szakmai alapképzés végére annak érdekében, hogy könyvvizsgálói feladatkört töltsenek be.

Követelmények

A szakmai értékek, etika és hozzáállás keretelvei (Hiv.: A12–A14. bekezdések)

9. Az IFAC tagszervezeteinek könyvvizsgálói képzési programokon keresztül a szakmai értékek, etika és hozzáállás keretelveit kell nyújtaniuk a könyvvizsgálójelöltek számára azért, hogy (a) szakmai szkepticizmus alkalmazzanak és szakmai megítélést gyakoroljanak, valamint (b) etikus módon járjanak el a köz érdekében.

Releváns etikai követelmények (Hiv.: A15. bekezdés)

10. Az IFAC tagszervezeteinek integrálniuk kell a releváns etikai követelményeket a könyvvizsgálójelölteknek szóló könyvvizsgálói képzési programok során mindvégig.

Szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredmények (Hiv.: A16–A31. bekezdések)

11. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálójelöltek által a szakmai alapképzés végére elérendő, szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredményeket. Ezeknek a tanulási eredményeknek magukban kell foglalniuk az A) táblázatban felsoroltakat.

A) táblázat: Szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredmények¹

Kompetenciaterület (A képzettség szintje²)	Tanulási eredmények
(a) Szakmai szkepticizmus és szakmai megítélés (középszint)	(i) Kutató elmével gyűjtik és mérik fel az adatokat és információkat.
	(ii) Technikákat alkalmaznak az elfogultság csökkentésére problémák megoldása, megítélések megalapozása, döntések meghozatala és jól átgondolt következtetések levonása során.
	(iii) Kritikai gondolkodást alkalmaznak, amikor alternatívákat azonosítanak és értékelnek a megfelelő intézkedés meghatározása céljából.
(b) Etikai elvek (középszint)	(i) Elmagyarázzák az etika jellegét.
	(ii) Elmagyarázzák az etika szabályalapú és elveken alapuló megközelítésének előnyeit és hátrányait.
	(iii) Azonosítják az etikai alapelveknek való megfelelést veszélyeztető tényezőket.
	(iv) Értékelik az etikai alapelveket veszélyeztető tényezők jelentőségét és megfelelően válaszolnak.
	(v) Alkalmazzák az etikai alapelveket adatok és információk gyűjtése, előállítása, tárolása, elérése, felhasználása vagy megosztása során.
	(vi) Alkalmazzák a releváns etikai követelményeket a hivatáshoz méltó magatartásra a standardoknak megfelelően ³ .
(c) A közérdek iránti elkötelezettség (középszint)	(i) Elmagyarázzák az etika szerepét és fontosságát a szakmában és a társadalmi felelősségvállalás koncepciójával kapcsolatban.

¹ A képzettségnek egy kompetenciaterületre vonatkozó, a szakmai alapképzés végére elérendő szintje (az 1. sz. függelékben körvonalazottak szerint).

³¹ A standardok magukban foglalnak könyvvizsgálati standardokat, számviteli standardokat és a könyvvizsgáló által végzett munkára vonatkozó más standardokat.

	(ii) Elmagyarázzák az etika szerepét és fontosságát az üzleti tevékenység és a jó irányítás vonatkozásában.
	(iii) Elemzik az etika és a törvény kölcsönös kapcsolatát, beleértve a jogszabályok, szabályozások és a közérdek közötti kapcsolatot.
	(iv) Elemzik az etikátlan viselkedés következményeit az egyén, a szakma és a köz számára.

Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése (Hiv.: A32–A33. bekezdések)

12. Az IFAC tagszervezeteinek rendszeresen át kell tekinteniük és frissíteniük kell azokat a könyvvizsgálói képzési programokat, amelyeknek célja a jelen nemzetközi oktatási standardban lévő tanulási eredmények elérése.

Reflektív tevékenység (Hiv.: A34–A38. bekezdések)

13. Az IFAC tagszervezeteinek úgy kell tanulási és fejlesztési tevékenységeket kialakítaniuk a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozóan a könyvvizsgálójelöltek számára, hogy magukban foglaljanak olyan reflektív tevékenységet, amely formalizált és dokumentált.

A szakmai értékek, etika és hozzáállás felmérése (Hiv.: A39–A42. bekezdések)

14. Az IFAC tagszervezeteinek megfelelő felmérési tevékenységeket kell kialakítaniuk a könyvvizsgálójelöltek szakmai értékeinek, etikájának és hozzáállásának felmérése céljából.

Magyarázó anyag

Hivatkozások az IAASB és az IESBA kiadványaiban lévő fogalmakra

A1. A jelen nemzetközi oktatási standard használja az alábbi kifejezéseket, amelyek meghatározása már szerepel az IAASB és az IESBA kiadványaiban.

B) táblázat: A 4. témaszámú nemzetközi oktatási standardban alkalmazott, IAASB és IESBA általi fogalmak¹

Meghatározott kifejezés	Fogalom az IAASB és az IESBA kiadványaiban
Szakmai szkepticizmus (IAASB) ²	Olyan hozzáállás, amely magában foglalja a kételkedést az olyan körülményekre vonatkozó éberség fenntartása által, amelyek hiba vagy csalás miatti lehetséges hibás állítást jelezhetnek, valamint magában foglalja a bizonyíték kritikus felmérését is.
Szakmai megítélés (IESBA) ³	A szakmai megítélés magában foglalja a releváns szakképzés, szakmai tudás, készségek és tapasztalatok tényeknek és körülményeknek megfelelő alkalmazását, beleértve az adott szakmai tevékenységek jellegét és hatókörét, valamint a velejáró érdekeltségeket és kapcsolatokat.

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–6. bekezdések)

- A2. A könyvvizsgálójelölt egy olyan személy, aki elkezdett egy könyvvizsgálói képzési programot a szakmai alapképzés részeként. A szakmai alapképzés az a tanulás és fejlesztés, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek először olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezetnek. A szakmai alapképzés az általános képzésre épül és könyvvizsgálói képzést, gyakorlati tapasztalatot és felmérést foglal magában. A szakmai alapképzés addig tart, amíg a könyvvizsgálójelöltek nem tudják tanúsítani a könyvvizsgálói szakmában választott feladatkörükhöz megkövetelt szakmai kompetenciát.
- A3. A szakmai értékek, etika és hozzáállás meghatározás szerint az a hivatáshoz méltó magatartás és azok a jellemzők, amelyek a könyvvizsgálókat azonosítják egy

² Kifejezések glosszárúma, *IAASB nemzetközi minőség-ellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványok kézikönyve – 2018. évi kiadás, I. kötet*

³ *IESBA Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva) Kézikönyve 2018. évi kiadás 120.5. A1. bekezdés*

szakma tagjaiként. Ezek magukban foglalják a hivatáshoz méltó magatartás megkülönböztető jegyeinek meghatározásához általában társított és a meghatározás során alapvetőnek tekintett etikai elveket.

- A4. A szakmai értékek, etika és hozzáállás a következők iránti elkötelezettséget foglalnak magukban: (a) technikai kompetencia és szakmai készségek, (b) etikus magatartás (például függetlenség, objektivitás, titoktartás és tisztesség), (c) professzionális magatartás (például megfelelő gondosság, időbeniség, udvariasság, tisztelet, felelősség és megbízhatóság), (d) kiválóságra törekvés (például elkötelezettség a folyamatos fejlődés és élethosszig tartó tanulás mellett), valamint (e) társadalmi felelősségvállalás (például a közérdek tudatosítása és figyelembevétele).
- A5. A releváns etikai követelmények ¹ meghatározás szerint azok az etikai követelmények, amelyek a könyvvizsgálókra vonatkoznak, amelyek rendszerint a *Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testület Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak* című kiadványát (IESBA-kódex) tartalmazzák az annál szigorúbb bármilyen nemzeti követelményekkel együtt.
- A6. A szakmai kompetencia számos különböző módon írható le és kategorizálható. A nemzetközi oktatási standardokban a szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; a technikai kompetencia, a szakmai készségek, valamint a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrálása és alkalmazása.
- A7. Nemzetközileg jelentős jogi és szabályozási különbségek vannak, amelyek meghatározzák, hogy a könyvvizsgálók mikor szereznek képesítést (engedélyt). Az IFAC minden egyes tagszervezete meghatározhatja tagjai számára a megfelelő kapcsolatot a szakmai alapképzés vége és a képesítésszerzés (engedélyszerzés) között.
- A8. A szakmai értékek, etika és hozzáállás befoglalása a szakmai alapképzésbe megalapozza a könyvvizsgálói feladatkör ellátását. A szakmai értékek, etika és hozzáállás továbbfejlesztése a szakmai továbbképzés középponti eleme, amellyel a 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard foglalkozik.
- A9. Egy kompetenciaterület egy olyan kategória, amelyre vonatkozóan meghatározható a kapcsolódó tanulási eredmények egy együttese. A szakmai értékeken, etikán és hozzáálláson belüli kompetenciaterületek magukban foglalják az etikai elveket, valamint a szakmai szkepticizmust és a szakmai megítélést; a technikai kompetencián belüli kompetenciaterületek magukban foglalják a pénzügyi számvitelt és beszámolást, az adózást és a közgazdaságtant; a szakmai készségeken

---

¹ Kifejezések glosszárúma, *IAASB nemzetközi minőség-ellenőrzési, könyvvizsgálói, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványok kézikönyve – 2018. évi kiadás, I. kötet.*

belüli kompetenciaterületek pedig magukban foglalják a szellemi és a szervezeti.

- A10. A tanulási eredmények kialakítják a tudásnak, az ismereteknek és az alkalmazásnak minden egyes konkrét kompetenciaterülethez megkívánt tartalmát és mélységét. A tanulási eredmények elérhetők egy munkakörnyezet vagy egy könyvvizsgálói képzési program kontextusán belül.

Cél (Hiv.: 8. bekezdés)

- A11. Azoknak a szakmai értékeknek, etikának és hozzáállásnak a megállapítása, amelyeket a könyvvizsgálójelölteknek fejleszteni és tanúsítani szükséges, több célt szolgál. Védi a közérdeket, javítja a könyvvizsgálók munkájának minőségét és előmozdítja a könyvvizsgálói szakma hitelességét.

A szakmai értékek, etika és hozzáállás keretelvei (Hiv.: 9. bekezdés)

- A12. A szakmai értékek, etika és hozzáállás keretelveit kialakíthatják a releváns etikai követelmények, például az IESBA-kódexben meghatározott fogalmi keretelvű megközelítés¹.
- A13. A releváns etikai követelmények értelmében a könyvvizsgálók felelősséget vállalnak azért, hogy a köz érdekében járnak el. Ennek következtében egy könyvvizsgáló intézkedéseinek nem kizárólag az a célja, hogy kielégítse egy egyéni ügyfél vagy munkáltató igényeit.
- A14. A szakmai értékeket, etikát és hozzáállást lefedő tanulási és fejlesztési tevékenységek megállapításával az IFAC tagszervezetei előmozdítják azt az elkötelezettséget, hogy a könyvvizsgálójelölt a köz érdekében járjon el. A köz érdekében való eljárás magában foglalja a következőket: (a) tudatosság és törődés kialakítása a nyilvánosságra gyakorolt hatásra vonatkozóan; (b) a társadalmi felelősségek iránti érzékenység kialakítása; (c) élethosszig tartó tanulás; (d) eleve meglévő hajlam a minőségre, megbízhatóságra, felelősségre, időbeniségre és udvariasságra, valamint (e) a jogszabályok és szabályozások betartása. Következésképpen a könyvvizsgálók hozzájárulnak a piacok és általában a gazdaság működésébe vetett bizalomhoz.

Releváns etikai követelmények (Hiv.: 10. bekezdés)

- A15. Egy könyvvizsgálói képzési programon belül a szakmai értékek, etika és hozzáállás eleinte kezelhető egy különálló tanfolyamként vagy tantárgyként. Ahogy azonban a könyvvizsgálójelöltek előrehaladnak, a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrációja más tanfolyamokkal vagy tantárgyakkal ösztönzi szélesebb körű etikai következmények elismerését és figyelembevételét.

---

¹ A fogalmi keretelvek, *IESBA Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva) Kézikönyve 2018. évi kiadás*, 120. fejezet.

Szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredmények (Hiv.: 11. bekezdés)

Tanulási eredmények fejlesztése

- A16. Az A) táblázat felsorolja a könyvvizsgálójelöltek által a szakmai alapképzés végére a szándékuk szerinti számviteli szakosodástól vagy feladatkörtől függetlenül elerendő, szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredményeket. Ezek a tanulási eredmények alapozzák meg annak lehetőségét, hogy a könyvvizsgálók szakosodásokat fejlesszenek különböző számviteli feladatkörökben, például egy könyvvizsgálati megbízásért felelős partner vagy egy adószakértő.
- A17. Az IAASB kiadványai irányadók azokra a könyvvizsgálatra, átvilágításra, bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatásra szóló megbízásokra, amelyeket nemzetközi standardoknak megfelelően hajtanak végre. Noha a szakmai szkepticizmus kifejezés konkrétan a könyvvizsgálati és bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások kontextusában van definiálva, a szakmai szkepticizmushoz hozzájáruló hozzáállás, készségek és viselkedés minden könyvvizsgálójelölt szempontjából relevánsak, függetlenül könyvvizsgálóként való jövőbeli feladatkörüktől. Ennek eredményeképpen a szakmai alapképzés magában foglal olyan tanulási és fejlesztési tevékenységeket, amelyek a könyvvizsgálójelöltek számára ahhoz szükséges készségekkel, hozzáállással és viselkedéssel foglalkoznak, hogy képesek legyenek szakmai szkepticizmust alkalmazni. A szakmai szkepticizmushoz hozzájáruló készségek, hozzáállások és viselkedések továbbfejlesztése a szakmai alapképzést követően a szakmai továbbképzésen keresztül történik.
- A18. A könyvvizsgálói képzési programok kialakításában az A) táblázatban felsorolt három kompetenciaterület lehet, hogy nem egyezik meg az előírt tanfolyamok vagy tantárgyak neveivel. Emellett az egy kompetenciaterülethez (például etikai elvek) kapcsolódó tanulási eredményeket lehet, hogy több tanfolyamon vagy tantárgyon keresztül lehet elérni. Egyes tanulási eredmények (például a szakmai szkepticizmuson és a szakmai megítélésen belüliek) elérése kiterjedhet több különböző tanfolyamra vagy tantárgyra, amelyek közül lehet, hogy egyik sem kizárólag azzal a kompetenciaterülettel foglalkozik. Emellett a kompetenciaterületeknek egy könyvvizsgálói képzési programba foglalt sorrendje eltérhet az A) táblázatban bemutatott sorrendtől (például a közérdek iránti elkötelezettség a kompetenciaterületek vége felé szerepel az A) táblázatban, de lehet, hogy jóval korábban sor kerül rá egy könyvvizsgálói képzési programban).
- A19. Sok módja van a képzettségi szintek leírásának és besorolásának. Az IAESB által kidolgozott leírást a Képzettségi szintek leírása című 1. sz. függelék tartalmazza.
- A20. Az A) táblázatban minden kompetenciaterülethez hozzá van rendelve egy képzettségi szint, amelyet a könyvvizsgálójelöltek várhatóan elérnek a szakmai alapképzés végére. Ez a képzettségi szint jelzi azt a kontextust, amelyben a releváns tanulási eredmények tanúsítása várható. Együtt a tanulási eredmények és a

kompetenciaterület képzettségi szintje információt nyújtanak, hogy segítsék az IFAC tagszervezeteit kialakítani könyvvizsgálói képzési programjaikat.

- A21. Könyvvizsgálói képzési programokban egy IFAC-tagszervezet: (a) belefoglalhat további kompetenciaterületeket; (b) növelheti a képzettségi szintet egyes kompetenciaterületekre vonatkozóan; vagy (c) kidolgozhat további tanulási eredményeket, amelyek nincsenek meghatározva a jelen nemzetközi oktatási standardban. Ez előfordulhat olyankor, amikor egy IFAC-tagszervezet egy adott ágazatban (például az állami szektorban) való munkára vagy egy adott feladatkörre (például vezetői számviteli szakember vagy könyvvizsgáló) készít fel könyvvizsgálójelölteket.

Tanulási és fejlesztési tevékenységek kiválasztása

- A22. Az IFAC tagszervezetei, az oktatók és más érdekelt felek számára javasolt, hogy a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulás és fejlesztés legmegfelelőbb megközelítését azonosítsák, figyelembe véve a nemzeti és kulturális környezetet.
- A23. A tanulási eredmények elérése megközelítésének meghatározása során a tanulási és fejlesztési tevékenységek elegye magában foglalhatja strukturált tanulási programok és gyakorlati tapasztalat kombinációját. Ez a kombináció szervezhető úgy, hogy megfelelő alkalmat adjon a könyvvizsgálójelölteknek a szakmai értékek, etika és hozzáállás munkahelyen való alkalmazásának megtapasztalására.
- A24. Tanulási és fejlesztési tevékenységek kialakítása során az IFAC tagszervezetei, az oktatók és más érdekelt felek különbséget tehetnek (a) könyvvizsgálójelöltek szakmai értékekkel, etikával és hozzáállással kapcsolatos képzése és (b) etikus viselkedéshez megfelelő környezet kialakítása és fenntartása között. Szakmai értékek, etika és hozzáállás fejlesztése elérhető a szakmai alapképzésen keresztül, és az folytatódik az életpálya során mindvégig, részét alkotva a szakmai továbbképzési tevékenységeknek és az élethosszig tartó tanulásnak.
- A25. Az IFAC tagszervezetei, az oktatók és más érdekelt felek mérlegelhetik részvételi megközelítések alkalmazását, amelyek erősíthetik a szakmai értékek, etika és hozzáállás fejlesztését. Ezek magukban foglalhatják a következőket, de nem korlátozódnának azokra:
- (a) Szerepjáték;
  - (b) Kiválasztott olvasmányok és online anyagok megbeszélése;
  - (c) Etikai veszélyekkel járó üzleti helyzeteket magukban foglaló esettanulmányok elemzése;
  - (d) Fegyelmi kiadványok és észrevételek megbeszélése;
  - (e) Társasági vagy szakmai döntéshozatalban jártas előadók által tartott szemináriumok; valamint

(f) Online fórumok és vitaoldalak használata.

A26. A részvételi megközelítések nagyobb mértékben tudatosíthatják a könyvvizsgálójelöltekben az etikai következményeket és a potenciális konfliktusokat a személyek és üzleti vállalkozások számára, amelyek az összetett vezetési döntések meghozatalának szükségességéből merülhetnek fel.

Szakmai szkepticizmus és szakmai megítélés

A27. A szakmai fejlődés a szakmai szkepticizmus és a szakmai megítélés területén nem mindig egyszerű. Hatékony tanulás és fejlesztés megtervezése ezeken a területeken megfelelő gondosságot igényel és magában foglalhat olyan tanulási módszereket, amelyekben a mentoring, a reflektív tevékenység, az idő és a gyakorlati tapasztalat kulcsfontosságú szerepet játszik.

Etikai elvek

A28. A szakmai értékek, etika és hozzáállás mindenre vonatkozik, amit a könyvvizsgálók szakmai minőségükben végeznek. Az (a) etikai koncepciók, etikai elméletek és a szakmai etika alapelveinek tudása és megértése, valamint (b) lehetőség ezek alkalmazásának gyakorlására nem munkahelyi környezetben segíthet a könyvvizsgálójelölteknek felismerni és kezelni az etikai veszélyeket.

A29. Az etikai elvekre és veszélyekre vonatkozó tanulás és fejlesztés könyvvizsgálójelöltek számára foglalkozhat: (a) konkrét etikai veszéllyel, amelyekkel valószínűleg minden könyvvizsgáló szembesül, (b) azokkal az etikai veszéllyel, amelyekkel valószínűbb, hogy a könyvvizsgálók adott feladatkörükben találkoznak, és (c) kulcsfontosságú szempontokkal az ilyen etikai veszélyekre való megfelelő válasz kidolgozása során.

A30. Az etikai elvekre helyezett hangsúly elérhető a könyvvizsgálójelöltek arra való bátorításával, hogy: (a) azonosítsanak bármilyen nyilvánvaló etikai következményt és konfliktust a munkájukban vagy munkakörnyezetükben, (b) alakítsanak ki előzetes véleményt az ilyen előfordulásokra vonatkozóan, és (c) beszéljék meg azokat a gyakorlati tapasztalatukat felügyelő személlyel.

A31. A gyakorlati tapasztalat ideje alatt valószínűleg felmerülnek etikai veszélyek és potenciális dilemmák a könyvvizsgálójelöltek számára. A gyakorlati tapasztalati programok kialakításáért és felügyeletéért felelős személyek útmutatást adhatnak a könyvvizsgálójelölteknek konzultáció szükségességéről munkáltatókkal, mentorokkal vagy felügyelő személyekkel a munkakörnyezetükön vagy egy IFAC-tagszervezeten belül, amikor kétség merül fel egy intézkedés vagy helyzet etikai aspektusaival kapcsolatban.

Könyvvizsgálói képzési programok áttekintése (Hiv.: 12. bekezdés)

A32. A könyvvizsgálói képzési programok a könyvvizsgálójelöltek abban való támogatására kialakított programok, hogy kifejlesszék a megfelelő szakmai kompetenciát a szakmai alapképzés végére. Az ilyen programok magukban

foglalhatnak egyetemek, más felsőfokú képzést nyújtók, IFAC-tagszervezetek és munkáltatók által kínált képesítéseken és tanfolyamokon keresztül megvalósított formális képzést, valamint munkahelyi szakképzést. A szakmai alapképzés alatti könyvvizsgálói képzési programok kialakítása ezért jelentős inputot foglalhat magában az IFAC tagszervezeteitől eltérő érdekelt felektől.

A33. A könyvvizsgálói képzési programok rendszeres áttekintésének és frissítésének követelménye tükrözi azt a gyorsan változó és összetett környezetet, amelyben a könyvvizsgálók működnek. Egy jellemző áttekintési ciklus lehet három vagy öt év, de helyénvaló lehet gyakrabban áttekintést végezni, például a könyvvizsgálók szempontjából releváns jogszabályok, szabályozások és standardok változásainak figyelembevétele céljából.

Reflektív tevékenység (Hiv.: 13. bekezdés)

A34. A reflektív tevékenység az az ismétlődő folyamat, amellyel a könyvvizsgálók karrierjük minden szakaszában folytatják szakmai kompetenciájuk fejlesztését azáltal, hogy áttekintik (valódi vagy szimulált) tapasztalataikat a jövőbeli cselekedeteik javításának céljával.

A35. A legvalóságosabb átgondolandó tapasztalatok a munkahelyen fordulhatnak elő. Amikor ez nem lehetséges vagy megfelelő, „élethű” tapasztalatok szimulációi vagy olyan releváns esetek mérlegelése, amelyek nyilvánosak, megfelelő alternatívákat jelenthetnek.

A36. A reflektív tevékenység dokumentációja magában foglalhat:

- (a) tanulási feljegyzéseket;
- (b) reflektív feljegyzéseket;
- (c) személyes fejlesztési portfóliókat; vagy
- (d) kritikus incidenseket tartalmazó naplókat.

A37. A könyvvizsgálójelöltek és könyvvizsgálók számára a reflektív tevékenységre vonatkozóan fenntartandó dokumentáció jellegével, formájával és tartalmával, valamint a dokumentálandó etikai helyzetek típusával kapcsolatos útmutatás nyújtása során az IFAC tagszervezetei figyelembe vehetnek tényezőket, például titoktartási, jogi és szabályozási követelményeket. Például bizonyos etikai helyzetek érzékenyek lehetnek, és azokra vonatkozhatnak jogi vagy fegyelmi intézkedések, és ezért nem lennének megfelelőek arra, hogy könyvvizsgálójelöltek dokumentálják és megbeszéljék azokat.

A38. Az IFAC tagszervezetei mérlegelhetik útmutatás nyújtását arra vonatkozóan is, hogyan támogassák a reflektív tevékenységet a gyakorlatban a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyek számára.

A szakmai értékek, etika és hozzáállás felmérése (Hiv.: 14. bekezdés)

- A39. A 6. témaszámú, *Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése* (2015) című nemzetközi oktatási standard adja meg azokat az elveket, amelyek vonatkoznak a szakmai értékek, etika és hozzáállás, valamint a szakmai kompetencia más elemei felmérésére használt felmérési tevékenységek kialakítására.
- A40. Különböző felmérési tevékenységeket lehet alkalmazni a könyvvizsgálójelöltek szakmai értékeinek, etikájának és hozzáállásának felmérésére. Megfelelő felmérési tevékenységek magukban foglalhatják a következőket: (a) rövid válaszokat igénylő kérdésekből álló írásbeli vizsgák, (b) esettanulmányok, (c) írásbeli dolgozatok, (d) objektív tesztelés, (e) munkahelyi felmérés, valamint (f) a korábbi tanulás elismerése.
- A41. Az írásbeli vizsgák mellett számos egyéb mód van, amellyel egy formális képzési környezetben felmérés hajtható végre, beleértve:
- (a) esettanulmánytár létrehozását és az esettanulmányok alapján tesztek kitöltésének előírását a könyvvizsgálójelöltek számára;
  - (b) esetelemző rendszer használatát, amely megköveteli a könyvvizsgálójelöltektől naplók és feljegyzések vezetését adott nyilvános esetekről;
  - (c) könyvvizsgálói képzési programok etikai aspektusai objektív teszteléseinek használatát; valamint
  - (d) csoportos esettanulmány-feladatok és műhelyek használatát az etikai elemzés és döntéshozatal felmérése céljából.
- A42. A munkahelyi felmérés eltér egy formális képzési környezetben való felméréstől, és sok tekintetben nehezebb annál. A szakmai értékek, etika és hozzáállás fejlesztése munkahelyen való felmérésének módjai magukban foglalhatják:
- (a) etikai veszélyek megbeszélését és elősegített megoldását, ahogyan azok a munkahelyen felmerülnek; valamint
  - (b) etikai döntéshozatal áttekintéseit, teljesítmény-ellenőrzésekkel és értékelésekkel kombinálva.

1. sz. függelék

Képzettségi szintek leírása

A képzettségi szinteknek ez a leírása támogatja a tanulási eredmények IAESB általi használatát a kiadványaiban, mint amilyenek például a 2. és 3. témaszámú nemzetközi oktatási standardok, és három képzettségi szintet ír le. Ezek a leírások a tanulási eredményekkel együtt információt szolgáltatnak, hogy segítsék a tagszervezeteket kialakítani könyvvizsgálói képzési programjaikat számos könyvvizsgálói feladatkör és szakosodás számára.

Képzettség szintje	Leírás
Alapszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia releváns területei mögöttes elveinek és elméleteinek meghatározása, kifejtése, összegzése és értelmezése feladatok teljesítése céljából megfelelő felügyelet mellett dolgozva; • Kijelölt feladatok végrehajtása a megfelelő szakmai készségek felhasználásával; • A szakmai értékek, etika és hozzáállás fontosságának felismerése a kijelölt feladatok végrehajtása során; • Egyszerű problémák megoldása és az összetett feladatoknak vagy problémáknak a felügyelő vagy speciális ismeretekkel rendelkező személyekhez való továbbítása; valamint • Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval. <p>Az alapszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság alacsony szintje jellemez.</p>

Képzettség szintje	Leírás
Középszint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia releváns területeiről származó mögöttes elvek és elméletek független alkalmazása, összehasonlítása és elemzése munkafeladatok elvégzése és döntések meghozatala céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek kombinálása munkafeladatok elvégzése céljából; • Szakmai értékek, etika és hozzáállás alkalmazása a munkafeladatokra; valamint • Információk nyújtása és gondolatok világos kifejtése szóbeli és írásbeli kommunikációval számviteli és nem számviteli érdekelt felek felé. <p>A középszint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság közepes szintje jellemez.</p>

Képzettség szintje	Leírás
Haladó szint	<p>Jellemzően egy kompetenciaterületen a tanulási eredmények középpontjában a következők vannak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A technikai kompetencia különböző területeiről származó elvek és elméletek kiválasztása és integrálása projektek és munkafeladatok irányítása és vezetése, valamint az érdekelt felek igényeinek megfelelő javaslatok tétele céljából; • Technikai kompetencia és szakmai készségek integrálása projektek és munkafeladatok irányítása és vezetése céljából; • Megfelelő intézkedésekre vonatkozó megítélés meghozatala a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra építve; • Összetett problémák felmérése, vizsgálata és megoldása korlátozott felügyelet mellett; • Megoldások előre jelzése, megfelelő megvitatása és kidolgozása összetett problémákra és kérdésekre; valamint • Releváns információk mindenkor meggyőző módon való bemutatása és kifejtése érdekelt felek széles körének. <p>A haladó szint tanulási eredményei olyan munkakörnyezetekre vonatkoznak, amelyeket a többféle értelmezésnek való kitettség, az összetettség és a bizonytalanság magas szintje jellemez.</p>

5. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD

SZAKMAI ALAPKÉPZÉS – GYAKORLATI TAPASZTALAT (2015)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bevezetés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–7
Hatálybalépés napja	8
Cél	9
Követelmények	
Gyakorlati tapasztalat	10–15
A gyakorlati tapasztalat felügyelete és figyelemmel kísérése.....	16–19
Magyarázó anyag	
A jelen standard hatóköre	A1–A4
Cél	A5–A6
Gyakorlati tapasztalat	A7–A14
A gyakorlati tapasztalat felügyelete és figyelemmel kísérése.....	A15–A21

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A1–A4. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard előírja azt a gyakorlati tapasztalatot, amelynek teljesítése a szakmai alapképzés végére követelmény a könyvvizsgálójelöltek számára.
2. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek annak biztosításáért, hogy a szakmai alapképzés megfelel a jelen nemzetközi oktatási standardban meghatározott követelményeknek. Emellett a jelen nemzetközi oktatási standard hasznos lehet olyan képzési szervezetek, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok és bármilyen más érdekelt felek számára, akik támogatják könyvvizsgálójelöltek gyakorlati tapasztalatát.
3. A gyakorlati tapasztalat olyan munkahelyi és egyéb tevékenységekre vonatkozik, amelyek relevánsak a szakmai kompetencia fejlesztése szempontjából. A gyakorlati tapasztalat a szakmai alapképzés komponense. A szakmai alapképzés tanulás és fejlesztés, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek először olyan szakmai kompetenciát fejlesztenek, amely a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezet.
4. A szakmai alapképzés alatti gyakorlati tapasztalat általános képzésre és könyvvizsgálói képzési programokra épül. A nyilvánosság elvárja a könyvvizsgálóktól, hogy feladatkörük végzése során alkalmazzák tapasztalatukat és tudásukat. A könyvvizsgálók által végzett feladatkörök sokfélesége azonban azt jelenti, hogy az előírt gyakorlati tapasztalat IFAC-tagszervezetenként változhat, sőt, még egy olyan IFAC-tagszervezeten belül is, amely különböző típusú tagságokat kínál. Az IFAC tagszervezetei képesek úgy alakítani a gyakorlati tapasztalati követelményeket, hogy megfeleljenek (a) saját igényeiknek, (b) a releváns szabályozó hatóságok követelményeinek, valamint (c) a nyilvánosság arra vonatkozó elvárásainak, hogy a könyvvizsgálók hozzáértők.
5. A szakmai alapképzés elvégzését követően gyakorlati tapasztalat lehet előírva ahhoz, hogy a könyvvizsgálók a szakmai kompetencia más feladatkörökhöz szükséges szintjét ériék el, mint például (a) jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálót végző könyvvizsgáló, (b) a szakosodás egyéb formái, vagy (c) azok a feladatkörök, amelyek szabályozottak. A gyakorlati tapasztalat része annak az élethosszig tartó tanulásnak, amelyet a könyvvizsgálók folytatnak a feladatkörük szempontjából releváns szakmai kompetencia fejlesztése és fenntartása céljából a szakmai továbbképzés során. A munkakörnyezet változásai, a pályafutás során való előmenetel vagy új feladatkörök megkívánhatják, hogy a könyvvizsgálók növeljék szakmai kompetenciájuk szintjét és új kompetenciákat szerezzenek. Ezzel a 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard foglalkozik.
6. A gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyeknek és a munkáltatóknak fontos szerepük van a könyvvizsgálójelöltek által szerzett gyakorlati tapasztalat

tervezésében és figyelemmel kísérésében.

7. A nemzetközi oktatási standardban és a „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések meghatározásait és magyarázatait a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza.

Hatálybalépés napja

8. A jelen nemzetközi oktatási standard 2015. július 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A5–A6. bekezdések)

9. A jelen nemzetközi oktatási standard célja megállapítani azt a gyakorlati tapasztalatot, amely elegendő a könyvvizsgálójelöltek számára, és amelyet szükséges, hogy teljesítsenek a szakmai alapképzés végére annak érdekében, hogy könyvvizsgálói feladatkört töltsenek be.

Követelmények

Gyakorlati tapasztalat (Hiv.: A7–A9. bekezdések)

10. Az IFAC tagszervezeteinek meg kell követelniük, hogy a könyvvizsgálójelöltek gyakorlati tapasztalatot teljesítsenek a szakmai alapképzés végére.
11. Az IFAC tagszervezeteinek elegendő gyakorlati tapasztalatot kell előírniuk ahhoz, hogy lehetővé tegyék a könyvvizsgálójelöltek számára annak tanúsítását, hogy megszerezték a könyvvizsgálói feladatkör végzéséhez szükséges (a) technikai kompetenciát, (b) szakmai készségeket, valamint (c) szakmai értékeket, etikát és hozzáállást.
12. Az IFAC tagszervezeteinek meg kell határozniuk a gyakorlati tapasztalat mérésének általuk előnyben részesített megközelítését az alábbi három közül:
  - Kimenetalapú (outputalapú);
  - Bemenetalapú (inputalapú); vagy
  - Kombinációs megközelítés.

Kimenetalapú (outputalapú) megközelítés (Hiv.: A10. bekezdés)

13. Az IFAC kimenetalapú (outputalapú) megközelítést bevezető tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálójelöltek számára, hogy kimeneti (output) mérések alkalmazásával tanúsítsák, hogy gyakorlati tapasztalatot szereztek.

Bemenetalapú (inputalapú) megközelítés (Hiv.: A11–A13. bekezdések)

14. Az IFAC bemenetalapú (inputalapú) megközelítést bevezető tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálójelöltek számára, hogy bemeneti (input) mérések

alkalmazásával tanúsítsák, hogy gyakorlati tapasztalatot szereztek.

Kombinációs megközelítés (Hiv.: A14. bekezdés)

15. Az IFAC kimenetalapú (outputalapú) és bemenetalapú (inputalapú) megközelítések kombinációját bevezető tagszervezeteinek meg kell felelniük, az adott esetnek megfelelően, a kimenetalapú (outputalapú) és a bemenetalapú (inputalapú) megközelítések 13. és 14. bekezdésekben meghatározott követelményeinek.

A gyakorlati tapasztalat felügyelete és figyelemmel kísérése (Hiv.: A15–A21. bekezdések)

16. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk, hogy a könyvvizsgálójelöltek gyakorlati tapasztalatára egy gyakorlati tapasztalatot felügyelő személy irányítása alatt kerüljön sor.
17. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk, hogy a könyvvizsgálójelöltek gyakorlati tapasztalatát egy IFAC-tagszervezet vagy, ahol értelmezhető, egy szabályozó szerv által előírt következetes formában nyilvántartsák és igazolható bizonyítékkal alátámasszák.
18. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk, hogy a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személy időszakosan áttekintse a könyvvizsgálójelöltek gyakorlati tapasztalatának nyilvántartásait.
19. Az IFAC tagszervezeteinek megfelelő felmérési tevékenységeket kell kialakítaniuk annak felmérése céljából, hogy a könyvvizsgálójelöltek elegendő gyakorlati tapasztalatot teljesítettek.

Magyarázó anyag

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–7. bekezdések)

- A1. A könyvvizsgálójelölt egy olyan személy, aki elkezdett egy könyvvizsgálói képzési programot a szakmai alapképzés részeként. A szakmai alapképzés az a tanulás és fejlesztés, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek először olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezetnek. A szakmai alapképzés az általános képzésre épül és könyvvizsgálói képzést, gyakorlati tapasztalatot és felmérést foglal magában. A szakmai alapképzés addig tart, amíg a könyvvizsgálójelöltek nem tudják tanúsítani a könyvvizsgálói szakmában választott feladatkörükhöz megkövetelt szakmai kompetenciát.
- A2. A könyvvizsgálói képzési programok a könyvvizsgálójelöltek abban való támogatására kialakított programok, hogy kifejlesszék a megfelelő szakmai kompetenciát a szakmai alapképzés végére. Ezek állhatnak egyetemeken, más képzést nyújtók, IFAC-tagszervezetek és munkáltatók által kínált végzettségeken és tanfolyamokon keresztül megvalósított formális képzésből, valamint munkahelyi szakképzésből. A szakmai alapképzés alatti könyvvizsgálói képzési programok kialakítása ezért jelentős inputot foglalhat magában az IFAC tagszervezeteitől eltérő érdekelt felektől.
- A3. A szakmai kompetencia számos különböző módon írható le és kategorizálható. A nemzetközi oktatási standardon belül a szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; a technikai kompetencia, a szakmai készségek, valamint a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrálása és alkalmazása.
- A4. A gyakorlati tapasztalat szakmai környezetet nyújt, amelyben a könyvvizsgálójelöltek kompetenciát fejlesztenek az alábbiak által:
- Megismerik azt a környezetet, amelyben a szolgáltatásokat nyújtják;
  - Bővítik ismereteiket a szervezetekről, az üzleti tevékenység működéséről és a szakmai munkakapcsolatokról;
  - Képesek a könyvvizsgálói munkát más üzleti funkciókkal és tevékenységekkel összefüggésbe hozni;
  - Gyakorlati, valós élethelyzetekben fejlesztik a megfelelő szakmai értékeket, etikát és hozzáállást (lásd még 4. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás* (2021) című nemzetközi oktatási standard); valamint
  - Alkalmuk van a felelősség fokozatosan növekvő szintjein fejlődni megfelelő szintű felügyelet mellett.

Cél (Hiv.: 9. bekezdés)

- A5. Az elegendő gyakorlati tapasztalat a mélység és a terjedelem, a tudás és az alkalmazás elegye, valamint adott esetben, a különböző területekről származó, számos helyzetre és kontextusra alkalmazott anyag ötvözete. A gyakorlati tapasztalat terjedelmét olyan tényezők befolyásolják, mint a feladatkör jellege, az összetettség szintje, a nemzeti vagy helyi jogszabályok, a szabályozó hatóságok követelményei, valamint a nyilvánosság szakmai kompetenciára vonatkozó elvárásai. A gyakorlati tapasztalat mélységét olyan tényezők befolyásolják, mint a feladatok változatossága és összetettsége, valamint a felügyeleti és figyelemmel kísérési támogatás szintje.
- A6. Annak megállapítása, hogy miből áll az elegendő gyakorlati tapasztalat, amelyet a könyvvizsgálójelölteknek teljesíteni szükséges a szakmai alapképzés végére, több célt szolgál. Védi a közérdeket, javítja a könyvvizsgálók munkájának minőségét és előmozdítja a könyvvizsgálói szakma hitelességét.

Gyakorlati tapasztalat (Hiv.: 10–12. bekezdés)

- A7. A szakmai alapképzés az általános képzésre épül és könyvvizsgálói képzést, gyakorlati tapasztalatot és felmérést foglal magában. Ezeknek a komponenseknek a pontos kombinációja számos tényezőtől függően változhat, beleértve például a feladatok összetettségét és sokféleségét, a szükséges speciális tudást, az önállóság szintjét, valamint a megítélésnek az általa a feladatkör által megkívánt szintjét, amelyet a könyvvizsgálójelölt várhatóan ellát a szakmai alapképzés végén. A gyakorlati tapasztalat és a képzés kombinációja (a) az egyes IFAC-tagszervezetek által megállapított szabályok, (b) a nemzeti és helyi jogszabályok, (c) a szabályozó hatóságok követelményei és (d) a nyilvánosság elvárásai szerint szintén változhat.
- A8. Annak meghatározása során, hogy mi testesít meg megfelelő egyensúlyt a könyvvizsgálói képzés és a gyakorlati tapasztalat között, az IFAC tagszervezetei mérlegelhetik a következőket:
- (a) Egyes könyvvizsgálói képzési programok, amelyek nagy hangsúlyt fektetnek a gyakorlati alkalmazásra, mint a gyakornokságok, a szakmai gyakorlatok, a duális képzésű munkaidőszakok és a kiküldetések hozzájárulhatnak a gyakorlati tapasztalati követelményhez.
  - (b) A tudományos vagy szakmai képesítésekért folytatott tanulmányok hasznosak a könyvvizsgálói tudás megszerzéséhez és tanúsításához. A tanulmányok önmagukban azonban nem szükségszerűen tanúsítják a szakmai kompetencia megszerzését a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához. A munkában szerzett tapasztalat sok olyan készséggel látja el a könyvvizsgálójelölteket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy hozzáértő könyvvizsgálók legyenek.
  - (c) Gyakorlati tapasztalat szerezhető egy könyvvizsgálói képzési program teljesítését követően, vagy egy ilyen programmal párhuzamosan.

A9. A gyakorlati tapasztalatra vonatkozó megközelítés és követelmények meghatározása során az IFAC tagszervezetei számos tényezőt mérlegelhetnek, beleértve:

- (a) a közérdeket, beleértve a helyi környezetnek, a nyilvánosság elvárásainak és bármilyen releváns szabályozási követelménynek az ismeretét;
- (b) a könyvvizsgálójelöltek igényeit, beleértve azoknak a feladatköröknek az ismeretét, amelyeket várhatóan végeznek a szakmai alapképzés teljesítése után;
- (c) a munkáltató igényeit, beleértve az eredményességet és a költséghatékonyságot, valamint azt, hogy az adott munkáltató az iparban, a kormányzatban vagy könyvvizsgálóként működik-e; továbbá
- (d) az IFAC-tagszervezet igényeit, beleértve a szabályozási követelményeket, az eredményességet és a költséghatékonyságot.

Kimenetalapú (outputalapú) megközelítés (Hiv.: 13. bekezdés)

A10. A bizonyíték, amely felmérési célokra használható lenne egy kimenetalapú (outputalapú) megközelítésben, magában foglalhatná a következőket:

- (a) Egy kompetenciatérképpel összhangban elért tanulási eredmények mérése;
- (b) Egy kutatási projekt vagy reflektív dolgozat áttekintései; és
- (c) Megfelelő kompetenciatérképpel összehasonlított munkanaplók. A munkanaplók a személyek által vezetett nyilvántartások, amelyek dokumentálják a végrehajtott megbízatások és feladatok jellegét, valamint az ezen megbízatások és feladatok végrehajtására fordított időt.

Bemenetalapú (inputalapú) megközelítés (Hiv.: 14. bekezdés)

A11. A bemenetalapú (inputalapú) megközelítéseket gyakran a kompetenciafejlesztés mérésének helyettesítőjeként használják könnyű mérhetőségük és igazolhatóságuk miatt. A bemenetalapú (inputalapú) megközelítéseknek vannak korlátaik; például nem mindig közvetlenül mérik a fejlesztett tanulási eredményeket vagy kompetenciát. Hagyományosan a bemenetalapú (inputalapú) megközelítések az időn alapulnak, például a releváns tevékenységekkel töltött órákon, vagy a gyakorlati tapasztalat teljes időtartamán (napok, hónapok vagy évek).

A12. Az olyan bizonyítékok, amelyek használhatók lennének mérésre egy bemenetalapú (inputalapú) megközelítésben magukban foglalják a jelenléti íveket, az időkimutatásokat, a munkahelyi naplókat, valamint a munkanaplót vagy naplót. Az IFAC azon tagszervezetei, amelyek bemenetalapú (inputalapú) megközelítés alkalmazásával határoznak meg egy követelményt, mérlegelhetik a könyvvizsgálójelöltek által teljesített képzési programok felépítését és relevanciáját. Az olyan könyvvizsgálói képzési programok, amelyek a mért munkaalapú tapasztalatból (mint a szakmai gyakorlatok) származó eredményekhez hasonló

eredményeket adnak, hozzájárulhatnak a gyakorlati tapasztalatra vonatkozó teljes követelményhez. Ugyanígy, ha már teljesítettek egy alapvető könyvvizsgálói képzési programot¹, mint amilyen egy számviteli mesterfokozat, az IFAC-tagszervezet választhatja azt, hogy csökkenti a gyakorlati tapasztalat komponensét. Például egy, a bemenetalapú (inputalapú) megközelítést választó IFAC-tagszervezet mérlegelhet három év gyakorlati tapasztalatot (ahogy azt számos IFAC-tagszervezet előnyben részesítette és bevezette), vagy két évet egy számviteli vagy más releváns tantárgyból szerzett mesterfokozat mellett, vagy összesen öt év kombinált könyvvizsgálói képzést és elegendő gyakorlati tapasztalatot.

- A13. Az alkotórészek egyensúlyától függetlenül a nyilvánosság várakozása jellemzően az, hogy egy könyvvizsgáló teljesített egy könyvvizsgálói képzési programot és elegendő gyakorlati tapasztalatot szerzett.

Kombinációs megközelítés (Hiv.: 15. bekezdés)

- A14. Az IFAC-tagszervezet felépíthet olyan megközelítéseket, amelyek kombinálják a bemenetalapú (inputalapú) és a kimenetalapú (outputalapú) megközelítéseket. A bemenetegységek tekinthetők úgy, mint amelyek hozzájárulnak a mért szakmai kompetenciákhoz. Konkrét kompetenciák elérése használható akár a bemenet igazolására, vagy egyes esetekben a bemeneti követelmény egy részének helyettesítésére.

A gyakorlati tapasztalat felügyelete és figyelemmel kísérése (Hiv.: 16–19. bekezdések)

- A15. A gyakorlati tapasztalatot felügyelő személy egy könyvvizsgáló, aki felelős a könyvvizsgálójelöltek útmutatással és tanáccsal való ellátásáért, valamint segítéséért az elegendő gyakorlati tapasztalat megszerzése során. A gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyek fontos összekötőkapcsot képviselhetnek a könyvvizsgálójelöltek és az IFAC tagszervezetei között. Felelősek lehetnek a gyakorlati tapasztalati időszak megtervezéséért, és útmutatást adhatnak a könyvvizsgálójelölteknek. Bizonyos környezetekben a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyek mentori támogatást is nyújthatnak a könyvvizsgálójelölteknek. Az IFAC tagszervezetei nyújthatnak szakképzést a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyeknek, és megvalósíthatnak mind támogató, mind minőség-ellenőrzési programokat.
- A16. A gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyeknek segíthetnek mások a figyelemmel kíséresi funkció végrehajtásában, amelyek közül néhányan lehet, hogy nem könyvvizsgálók.
- A17. Az igazolható bizonyíték olyan bizonyíték, amely objektív, bizonyítható és megőrizhető.

---

¹ Fordítói lábjegyzet: Úgy értelmezendő, hogy amennyiben teljesítettek egy olyan alapvető képzést, ami a Könyvvizsgálói képzési programba beszámítható, mint pl: a számviteli mesterfokozat, akkor a megkövetelt gyakorlati tapasztalat mértéke csökkenthető.

- A18. A gyakorlati tapasztalat igazolható bizonyítékkal alátámasztott nyilvántartásának a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személy általi időszakos áttekintésének célja annak ellenőrzése, hogy az IFAC-tagszervezet vagy szabályozó hatóság által meghatározott követelmények teljesülnek. Emellett ez az időszakos áttekintés használható egy személy előrehaladásának figyelemmel kísérésére is. Ha a könyvvizsgálójelölt előrehaladása nem felel meg az elvárásoknak, a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személynek lehetősége van áttekinteni a helyzetet az okok és annak feltárása céljából, hogy mit lehet tenni az előrehaladás javítása érdekében. Ez az időszakos figyelemmel kísérés (a) lehetőséget fog adni a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személynek, a munkáltatónak és a könyvvizsgálójelöltnek arra, hogy áttekintsék az addig megszerzett gyakorlati tapasztalatot, és (b) hozzá fog járulni a könyvvizsgálójelölt jövőbeli fejlesztéséhez.
- A19. A könyvvizsgálójelöltek által szerzett gyakorlati tapasztalat elegendőségének felmérése során az IFAC tagszervezetei mérlegelhetik az alábbi tevékenységeket:
- (a) Egy rendszer kialakítása, amely mintavételezési megközelítést alkalmazhat, a megszerzett gyakorlati tapasztalat figyelemmel kísérése és jelentése céljából;
  - (b) Részletes írásbeli útmutatás adása a munkáltatóknak, a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyeknek és a könyvvizsgálójelölteknek a gyakorlati tapasztalat programjára és a feladatkörükre és felelőségeikre vonatkozóan;
  - (c) Munkáltatók alkalmasságát jóváhagyó mechanizmus kialakítása arra vonatkozóan, hogy megfelelő gyakorlati tapasztalatot nyújtanak a könyvvizsgálójelölteknek;
  - (d) A gyakorlati tapasztalati környezet felmérése és jóváhagyása a tapasztalat megkezdése előtt. Például áttekinthetik a gyakorlati tapasztalat jellegét és hatókörét, valamint a munkáltatók szakképzési konstrukcióit annak biztosítása céljából, hogy a könyvvizsgálójelöltek megfelelő irányítást, felügyeletet, mentoringot, tanácsadást és értékelést kapjanak;
  - (e) A munkáltatók általi időszakos jelentéstétel rendszerének kialakítása a könyvvizsgálójelöltek által folytatott gyakorlati tapasztalat tervezett jellegében hatókörében és tartalmában bekövetkezett változások, ha vannak ilyenek, lefedése céljából;
  - (f) A szakmai alapképzés teljesítése előtt a megszerzett gyakorlati tapasztalat felmérése, a könyvvizsgálójelöltek és a gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyek által készített írásbeli leadott anyagok alapján (esetleg szóbeli beszámolókkal alátámasztva) (lásd még 6. témaszámú, *Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése* (2015) című nemzetközi oktatási standard);
  - (g) A munkáltatók ösztönzése arra, hogy visszajelzést adjanak a könyvvizsgálójelölteknek és a gyakorlati tapasztalatot felügyelő

személyeknek, és kommunikálják, amikor a kompetenciákat elérték;

- (h) Korábban jóváhagyott munkáltatók és gyakorlati tapasztalatot felügyelő személyek figyelemmel kísérése. Az IFAC tagszervezetei tanácsot adhatnak a továbbfejlesztendő területekre vonatkozóan, vagy javasolhatják a jóváhagyás visszavonását, ha a körülmények úgy megváltoztak, hogy a releváns tapasztalati kritériumok már nem teljesülnek; továbbá
- (i) A könyvvizsgálók által megkívánt kompetenciák időszakos és megfelelő időben történő tanulmányozásának elvégzése, hogy segítsék annak biztosítását, hogy sor kerül elegendő gyakorlati tapasztalat szerzésére és igazolható bizonyítékkal, például munkanaplóval való alátámasztására.

A20. A 6. témaszámú, *Szakmai alapképzés – A szakmai kompetencia felmérése* (2015) című nemzetközi oktatási standard adja meg azokat az elveket, amelyek a gyakorlati tapasztalat elegendőségének felméréséhez használt felmérési tevékenységek kialakítására vonatkoznak.

A21. Különböző tevékenységeket lehet alkalmazni a könyvvizsgálójelöltek gyakorlati tapasztalata elegendőségének felmérésére. Megfelelő felmérési tevékenységek magukban foglalhatnak munkahelyi felméréseket, ahogyan azt a 2. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia* (2021) című nemzetközi oktatási standard, a 3. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai készségek* (2021) című nemzetközi oktatási standard és a 4. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás* (2021) című nemzetközi oktatási standard bemutatják a szakmai alapképzésen belüli hangsúlyos területeikben.

6. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD

SZAKMAI ALAPKÉPZÉS – A SZAKMAI KOMPETENCIA FELMÉRÉSE (2015)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bevezetés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–5
Hatálybalépés napja	6
Cél	7
Követelmények	
A szakmai kompetencia formális felmérése	8
Felmérési elvek	9
Igazolható bizonyíték	10
Magyarázó anyag	
A jelen standard hatóköre	A1–A3
Cél	A4
A szakmai kompetencia formális felmérése	A5–A8
Felmérési elvek	A9–A20
Igazolható bizonyíték	A21–A22

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A1–A3. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard előírja a követelményeket annak a szakmai kompetenciának a felmérésére vonatkozóan, amelynek tanúsítása a szakmai alapképzés végére követelmény a könyvvizsgálójelöltek számára.
2. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek annak felméréseért, hogy a könyvvizsgálójelöltek elérték-e a megfelelő szintű szakmai kompetenciát a szakmai alapképzés végére. Emellett a jelen nemzetközi oktatási standard hasznos lehet olyan képzési szervezetek, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok és bármilyen más érdekelt felek számára, akik támogatják könyvvizsgálójelöltek tanulását és fejlesztését.
3. A nemzetközi oktatási standardokban a felmérés a tanuláson és fejlesztésen keresztül kialakított szakmai kompetencia értékelése. A szakmai alapképzés az a tanulás és fejlesztés, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek először olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezetnek. A tanulás és fejlesztés azonban a szakmai kompetencia fejlesztésének és fenntartásának állandó folyamata egy könyvvizsgáló karrierje során mindvégig, és így folytatódik a szakmai továbbképzésen keresztül. A szakmai alapképzés során a szakmai kompetencia elérése van a középpontban. A szakmai továbbképzés során a szakmai kompetencia fejlesztése és fenntartása áll a középpontban.
4. A jelen nemzetközi oktatási standard a szakmai kompetencia felmérésére vonatkozóan határoz meg követelményeket, míg
  - a 2. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia (2021)* című nemzetközi oktatási standard, a 3. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai készségek (2021)* című nemzetközi oktatási standard és a 4. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás (2021)* című nemzetközi oktatási standard a szakmai alapképzésen belüli hangsúlyos területeik szempontjából releváns felmérési követelményeket határoznak meg; továbbá
  - az 5. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Gyakorlati tapasztalat (2015)* című nemzetközi oktatási standard a gyakorlati tapasztalat felmérésére vonatkozó követelményeket határoz meg.
5. A nemzetközi oktatási standardban és a „*A könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó keretelvek*” című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések fogalmait és magyarázatait a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszárúma (2021)* tartalmazza.

Hatálybalépés napja

6. A jelen nemzetközi oktatási standard 2015. július 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A4. bekezdés)

7. A jelen nemzetközi oktatási standard célja annak megállapítása, hogy a könyvvizsgálójelöltek megfelelő szintű szakmai kompetenciát tanúsítottak-e a szakmai alapképzés végére annak érdekében, hogy könyvvizsgálói feladatkört lássanak el.

Követelmények

A szakmai kompetencia formális felmérése (Hiv.: A5–A8. bekezdés)

8. Az IFAC tagszervezeteinek formálisan fel kell mérniük, hogy a könyvvizsgálójelöltek megfelelő szintű szakmai kompetenciát értek-e el a szakmai alapképzés végére, a szakmai alapképzés során végzett számos felmérési tevékenység eredményeire támaszkodva.

Felmérési elvek (Hiv.: A9–A20. bekezdések)

9. Az IFAC tagszervezeteinek a könyvvizsgálói képzési programokon belül olyan felmérési tevékenységeket kell kialakítaniuk, amelyeknél magas szintű a megbízhatóság, az érvényesség, az igazságosság, az átláthatóság és az elegendőség.

Igazolható bizonyíték (Hiv.: A21–A22. bekezdések)

10. Az IFAC tagszervezeteinek a könyvvizsgálójelöltek szakmai kompetenciájának felmérését igazolható bizonyítéokra kell alapozniuk.

Magyarázó anyag

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–5. bekezdések)

- A1. A szakmai kompetencia számos különböző módon írható le és kategorizálható. A jelen nemzetközi oktatási standardokban a szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; a technikai kompetencia, a szakmai készségek, valamint a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrálása és alkalmazása.
- A2. A szakmai alapképzés során a felmérést számos érdekelt fél végezheti, beleértve az IFAC-tagszervezetet, munkáltatókat, szabályozókat, engedélyező szervezeteket, egyetemeket, főiskolákat és privát képzést nyújtókat. Bár a szakmai kompetencia felmérése a szakmai alapképzés során az IFAC tagszervezeteinek felelőssége, más érdekelt felek jelentős inputot adhatnak a felmérési tevékenységekhez.
- A3. A könyvvizsgálók a szakmai továbbképzés során folytatják az élethosszig tartó tanulásban való részvételt a feladatkörük szempontjából releváns szakmai kompetencia fejlesztése és fenntartása céljából. A munkakörnyezet változásai, a karrierben való előmenetel vagy új feladatkörök megkívánhatják, hogy a könyvvizsgálók növeljék szakmai kompetenciájuk szintjét és új kompetenciákat szerezzenek. Ezzel a 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés (2020)* című nemzetközi oktatási standard foglalkozik.

Cél (Hiv.: 7. bekezdés)

- A4. Annak megállapítása, hogy a könyvvizsgálójelöltek megfelelő szintű szakmai kompetenciát tanúsítottak-e a szakmai alapképzés végére, több célt szolgál. Védi a közérdeket, javítja a könyvvizsgálók munkájának minőségét és előmozdítja a könyvvizsgálói szakma hitelességét.

A szakmai kompetencia formális felmérése (Hiv.: 8. bekezdés)

- A5. Annak formális felmérése céljából, hogy elérték-e a szakmai kompetenciát, az IFAC-tagszervezet támaszkodhat egy vagy több olyan felmérési tevékenység eredményeire, amelyekre sor kerül a szakmai alapképzés alatt. A felmérési tevékenységek formája a szakmai alapképzés során változhat, és magában foglalhatja a következőket, de nem korlátozódik ezekre:
- (a) A szakmai alapképzés végéig tett, több területet felölelő egyszeri vizsga;
  - (b) A szakmai kompetencia konkrét területeire összpontosító vizsgák sorozata a szakmai alapképzés egésze során; vagy
  - (c) Vizsgák és munkahelyi felmérések sorozata a szakmai alapképzés egésze során.
- A6. A felmérési tevékenységek a szakmai kompetencia konkrét területeinek felmérésére

kialakított tevékenységek. A szakmai alapképzés során a felmérési tevékenységek választhatók úgy, hogy megfeleljenek az értékelte szakmai kompetencia sajátos szempontjainak. Példák felmérési tevékenységre magukban foglalhatják a következőket, de nem korlátozódnak ezekre:

- (a) írásbeli vizsgák;
- (b) szóbeli vizsgák;
- (c) objektív tesztelés;
- (d) számítógéppel támogatott tesztelés;
- (e) a kompetencia munkáltatók általi munkahelyi felmérése; és
- (f) munkahelyi tevékenységek elvégzésére vonatkozó bizonyítékok portfóliójának áttekintése.

A7. A felmérési tevékenységek kiválasztott típusai az egyes IFAC-tagszervezetekre specifikusan jellemző tényezőktől függhetnek, amelyek magukban foglalhatják a következőket, de nem korlátozódnak ezekre:

- (a) Azoknak a földrajzi helyszíneknek a távolsága és kiterjedése, ahol a könyvvizsgálójelöltek vannak;
- (b) Az IFAC-tagszervezet rendelkezésre álló képzési és más erőforrásai;
- (c) A felmérés alá eső könyvvizsgálójelöltek száma és háttere; valamint
- (d) A munkáltatók által nyújtott tanulási és fejlesztési lehetőségek rendelkezésre állása.

A8. A szakmai kompetencia könyvvizsgálók által elérendő megfelelő szintjének meghatározása szempontjából releváns tényezők magukban foglalhatják az alábbiakat, de nem korlátozódnak ezekre:

- (a) A könyvvizsgálók által végzett feladatok összetettsége és sokfélesége;
- (b) Az érdekelt felek (mint a nyilvánosság, a munkáltatók és a szabályozók) elvárásai a szakmai kompetencia jellegére és terjedelmére vonatkozóan;
- (c) Adott ágazatokban dolgozó könyvvizsgálók által megkövetelt specializált ismeretek;
- (d) A szakmai megítélésnek egy megbízatás elvégzéséhez vagy egy feladat teljesítéséhez megkövetelt szintje;
- (e) A könyvvizsgálók sokféle feladatköre, mint például pénzügyi kimutatások készítője, adótanácsadó vagy vezetői számviteli szakember; valamint
- (f) A munkakörnyezet összetettsége.

Felmérési elvek (Hiv.: 9. bekezdés)

- A9. A könyvvizsgálói képzési programok a könyvvizsgálójelöltek abban való támogatására kialakított programok, hogy kifejlesszék a megfelelő szakmai kompetenciát a szakmai alapképzés végére. Ezek állhatnak egyetemeken, más felsőfokú képzést nyújtók, IFAC-tagszervezetek és munkáltatók által kínált végzettségeken és tanfolyamokon keresztül megvalósított formális képzésből, valamint munkahelyi szakképzésből. A szakmai alapképzés alatti könyvvizsgálói képzési programok kialakítása ezért jelentős inputot foglalhat magában az IFAC tagszervezeteitől eltérő érdekelt felektől.
- A10. A felmérési elvek a szakmai alapképzés során végzett egyéni felmérési tevékenységekre vonatkoznak. Lehet azonban, hogy nem lehetséges mindig magas szintű megbízhatóságot, érvényességet, igazságosságot, átláthatóságot és elegendőséget elérni minden egyes felmérési tevékenységre vonatkozóan.
- A11. Egy felmérési tevékenységnél akkor magas szintű a megbízhatóság, ha következetesen ugyanazt az eredményt adja, ugyanazon adott körülmények mellett. A megbízhatóság nem abszolút mérték, és különböző felmérési tevékenységeknél különböző lehet a megbízhatóság szintje. Egy felmérési tevékenység akkor nagyon megbízható, ha a felmérést végző személyek többsége, függetlenül eljárva, következetesen ugyanarra a megítélésre jut, ugyanazon adott körülmények mellett.
- A12. Sok módon lehet kialakítani úgy a felmérési tevékenységeket, hogy növeljék a megbízhatóságot. Például:
- (a) Egy írásbeli vizsga megbízhatósága növelhető a többféleképpen értelmezhető szövegezés elkerülésével a vizsgakérdésekben vagy az utasításokban;
  - (b) Egy objektív teszt megbízhatósága növelhető úgy, ha elvégzik a teszt tartalmának belső vagy külső áttekintését a véglegesítés előtt; továbbá
  - (c) Egy munkahelyi felmérés megbízhatósága növelhető olyan felmérést végző személyek kiválasztásával, akik hasonlóan magas képességi szinten vannak, valamint számukra megfelelő szakképzés biztosításával, hogy képesek legyenek felmérni a feladatot.
- A13. Egy felmérési tevékenység érvényessége magas szintű, ha azt méri, aminek a mérésére szánták. Az érvényesség nem abszolút mérték, és különböző felmérési tevékenységeknél különböző lehet az érvényesség szintje. Az érvényességnek sok formája van és magában foglalja a következőket:
- (a) Látható érvényesség—Egy felmérési tevékenység látható érvényessége magas, ha a felmérési tevékenység úgy tűnik, hogy azt méri, aminek a mérésére szánták;
  - (b) Előre látható érvényesség—Egy felmérési tevékenység előre látható érvényessége magas, ha a felmérési tevékenység tartalma a szakmai kompetenciának arra a konkrét aspektusára vonatkozik, amelynek a felmérésére szánták;és

- (c) Tartalmi érvényesség—Egy felmérési tevékenység tartalmi érvényessége magas, ha a felmérési tevékenység megfelelő lefedettséget nyújt a szakmai kompetenciának a felmérés tárgyát képező konkrét aspektusára vonatkozóan.

A14. Sok módon lehet kialakítani úgy a felmérési tevékenységeket, hogy növeljék az érvényességet. Például:

- (a) A látható érvényesség növelhető a könyvvizsgálójelöltek arra vonatkozó kompetenciájának felmérésekor, hogy alkalmazzanak egy adott számviteli standardot, ha egy vizsga átfogó és releváns esettanulmányt tartalmaz, nem pedig egy hiányos információkon alapuló egyszerű esettanulmányt;
- (b) Az előre látható érvényesség a vezetésben való kompetencia felmérésére vonatkozóan növelhető azáltal, hogy egy írásbeli vizsga eredményeire való támaszkodás helyett annak munkahelyi felmérésére támaszkodnak, hogy egy könyvvizsgálójelölt mennyire jól vezet egy munkacsoportot.; és
- (c) A tartalmi érvényesség növelhető, ha egy vizsga a szakmai kompetencia éppen felmért adott területének inkább több, mint kevesebb aspektusára terjed ki.

A15. Egy felmérési tevékenység igazságossága magas szintű, ha a tevékenység tisztességes és elfogultság nélküli. Az igazságosság nem abszolút mérték, és különböző felmérési tevékenységeknél különböző lehet az igazságosság szintje. Az igazságosság javítható, amikor a felmérési tevékenységeket kialakító személyek tudatában vannak az elfogultság lehetőségének.

A16. Sok módon lehet kialakítani úgy a felmérési tevékenységeket, hogy növeljék az igazságosságot. Például:

- (a) Az igazságosság növelhető annak biztosítása által, hogy a felmérési tevékenységek kizárólag olyan számítógépes technológiákra támaszkodnak, amely minden könyvvizsgálójelölt számára elérhető; és
- (b) Az igazságosság növelhető a vizsgalapok áttekintése által abból a célból, hogy eltávolítsák az olyan kulturális ismeretekre vonatkozó feltételezéseket, amelyekkel nem rendelkezik minden könyvvizsgálójelölt.

A17. Egy felmérési tevékenység átláthatósága magas szintű, amikor egy felmérési tevékenység részleteit, mint például a felmérendő kompetenciaterületeket és a tevékenység ütemezését, nyilvánosan közzéteszik. A magas szintű átláthatóság a szakmai alapképzés során végrehajtott felmérési tevékenységek egészének mérlegelésekor is releváns. Az átláthatóság nem abszolút mérték, és különböző felmérési tevékenységeknél különböző lehet az átláthatóság szintje. Világos és hozzáférhető kommunikációk az érdekelt felek felé az átláthatóság magas szintjének eléréséhez vezethetnek.

A18. Sok módon növelhető a felmérési tevékenységek átláthatósága. Például:

- (a) A szakmai alapképzés során végzett felmérési tevékenységek egészére

vonatkozóan az átláthatóság növelhető egy olyan nyilatkozat nyilvánosságra hozatalával, amely elmagyarázza a szakmai kompetencia felméréndő területeit, a belefoglalt felmérési tevékenységek típusait, és ezeknek a felmérési tevékenységeknek az ütemezését a szakmai alapképzés során;

- (b) Az átláthatóság növelhető egy munkahelyi felmérés során, amikor a munkáltatók világosan meghatározott kompetencia-keretrendszerrel kommunikálnak a munkavállalók felé, amelyhez képest a munkavállalók kompetenciáját fel fogják mérni; és
- (c) Egy vizsga meghatározása és lebonyolítása során növelhető az átláthatóság azáltal, ha nyilvánosságra hozzák a vizsga kidolgozására, pontozására és lebonyolítására vonatkozó információkat.

A19. Egy felmérési tevékenység elegendősége magas szintű, ha (a) a tevékenységben egyensúlyban van a mélység és a terjedelem, a tudás és az alkalmazás, valamint (b) a tevékenység különböző területekről származó, számos helyzetre és kontextusra alkalmazott anyagot ötvöz. Az elegendőség magas szintje a szakmai alapképzés során végrehajtott felmérési tevékenységek egészének mérlegelésekor is releváns. Az elegendőség nem abszolút mérték, és különböző felmérési tevékenységeknél különböző lehet az elegendőség szintje.

A20. Sok módon lehet kialakítani úgy a felmérési tevékenységeket, hogy növeljék az elegendőséget. Például:

- (a) Az elegendőség növelhető a szakmai alapképzésen keresztül olyan felmérési tevékenységek belefoglalása által, amelyek felmérik az elvárt technikai kompetenciát, szakmai készségeket, valamint szakmai értékeket, etikát és hozzáállást (terjedelem) megfelelő részletességgel (mélység); és
- (b) Egy munkahelyi felmérés vonatkozásában az elegendőség növelhető azáltal, hogy megkövetelik a könyvvizsgálójelöltektől, hogy tanúsítsanak szakmai kompetenciát szakmai készségek széles körében, valamint szakmai értékeket, etikát és hozzáállást, amelyeket számos különféle helyzetre alkalmaznak.

Igazolható bizonyíték (Hiv.: 10. bekezdés)

A21. Az igazolható bizonyíték olyan bizonyíték, amely objektív, bizonyítható és megőrizhető. A szakmai kompetencia felmérésének igazolható bizonyítékra való alapozása kielégítheti harmadik felek igényeit, amelyek felügyelnek vagy szabályoznak egy IFAC-tagszervezetet. Szintén növelni fogja az érdekelt felek bizalmát abban, hogy a könyvvizsgálójelöltek elérték a szakmai kompetencia megfelelő szintjét a szakmai alapképzés végére.

A22. Példák igazolható bizonyítékra magukban foglalják a következőket:

- (a) Bizonyítványok tanfolyam sikeres elvégzéséről;

- (b) Sikeresen teljesített vizsgák rögzített eredményei; és
- (c) A munkáltató teljesítményértékelése a könyvvizsgálójelöltek által elért kompetenciára vonatkozóan.

7. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD

SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS (2020)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–6
Hatálybalépés napja	7
Cél	8
Követelmények	
Szakmai továbbképzés könyvvizsgálók számára.....	9
A szakmai továbbképzés előmozdítása és az ahhoz való hozzájárulás.....	10–11
A szakmai továbbképzés mérése.....	12–14
A szakmai továbbképzés figyelemmel kísérése és betartatása.....	15–16
Magyarázó anyag	
A jelen standard hatóköre	A1–A6
Cél.....	A7–A8
Szakmai továbbképzés könyvvizsgálók számára.....	A9–A15
A szakmai továbbképzés előmozdítása és az ahhoz való hozzájárulás.....	A16–A18
A szakmai továbbképzés mérése.....	A19–A27
A szakmai továbbképzés figyelemmel kísérése és betartatása.....	A28–A42

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A1–A6. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard előírja a könyvvizsgálóktól abból a célból megkövetelt szakmai továbbképzést, hogy fejlesszék és fenntartsák az ahhoz szükséges szakmai kompetenciát, hogy magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtsanak ügyfeleknek, munkáltatóknak és más érdekelt feleknek, és ezáltal erősítsék a közbizalmat a könyvvizsgálói szakmában.
2. A szakmai továbbképzés tanulás és fejlesztés, amelyre a szakmai alapképzést követően kerül sor, és amely fejleszti és fenntartja a szakmai kompetenciát ahhoz, hogy a könyvvizsgálók továbbra is képesek legyenek feladatkörüket kompetens módon ellátni. A szakmai továbbképzés a könyvvizsgálók feladatkörei szempontjából releváns tanulási és fejlesztési tevékenységeket foglal magában, mint például: (a) képzés, (b) szakképzés, (c) gyakorlati tapasztalat, (d) mentoring és coaching, (e) hálózatépítés, (f) megfigyelés, visszajelzés és reflektív tevékenységek, valamint (g) önfejlesztési tevékenységek.
3. A szakmai kompetenciával kapcsolatos követelmények változhatnak, ahogy a könyvvizsgálók új feladatkörökbe kerülnek karrierjük során. A szakmai továbbképzés, amelyben sok ugyanolyan elem van, mint a szakmai alapképzésben, fejleszti a szakmai kompetencia további terjedelmét és mélységét is, ami szükséges lehet új feladatkörökbe való átlépéskor.
4. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek a könyvvizsgálók szakmai továbbképzéséért, ahogyan az a jelen nemzetközi oktatási standard követelményeiben szerepel. Emellett a jelen nemzetközi oktatási standard hasznos lesz olyan könyvvizsgálók, munkáltatók, szabályozók, kormányzati hatóságok, képzési szervezetek és bármilyen más érdekelt felek számára, akik támogatják a könyvvizsgálók szakmai továbbképzését.
5. A könyvvizsgálók felelőssége, hogy releváns szakmai továbbképzési tevékenységek elvégzésével fejlesszék és fenntartsák a szakmai kompetenciát. A jelen nemzetközi oktatási standard azonban az IFAC tagszervezeteinek szól, mert az ő feladatkörük, hogy az alábbiakon keresztül segítsenek a könyvvizsgálóknak a közérdek védelméhez szükséges szakmai kompetenciát fejleszteni és fenntartani:
  - (a) Megfelelő mérési, figyelemmel kíséresi és megfelelési eljárások kidolgozására és bevezetésére vonatkozó előírt szakmai továbbképzési követelmények alkalmazása;
  - (b) Az élethosszig tartó tanulás fontosságának és az a mellett való elköteleződésnek a szorgalmazása a könyvvizsgálók között; és
  - (c) A szakmai továbbképzési lehetőségekhez és erőforrásokhoz való hozzáférés elősegítése a könyvvizsgálók számára.

6. A nemzetközi oktatási standardban és a „*Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz*” című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések meghatározásait és magyarázatait a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza.

Hatálybalépés napja

7. A jelen nemzetközi oktatási standard 2020. január 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A7–A8. bekezdés)

8. A jelen nemzetközi oktatási standard célja annak kialakítása, hogy a könyvvizsgálók releváns szakmai továbbképzést végezzenek a könyvvizsgálói feladatkörük ellátásához szükséges szakmai kompetencia fejlesztése és fenntartása céljából.

Követelmények

Szakmai továbbképzés könyvvizsgálók számára (Hiv.: A9–A15. bekezdések)

9. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálók számára olyan releváns szakmai továbbképzés végzését és nyilvántartását, amely fejleszti és fenntartja a könyvvizsgálói feladatkörük ellátásához szükséges szakmai kompetenciát.

A szakmai továbbképzés előmozdítása és az ahhoz való hozzáférés (Hiv.: A16–A18. bekezdések)

10. Az IFAC tagszervezeteinek szorgalmazniuk kell a szakmai továbbképzés, valamint a szakmai kompetencia fejlesztésének és fenntartásának fontosságát és az ezek melletti elkötelezettséget.
11. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell segíteniük a szakmai továbbképzési lehetőségekhez és erőforrásokhoz való hozzáférést, hogy segítsék a könyvvizsgálókat arra vonatkozó személyes felelősségük teljesítésében, hogy a szakmai kompetenciát fejlesztő és fenntartó szakmai továbbképzést végezzenek.

A szakmai továbbképzés mérése (Hiv.: A19–A20., A27. bekezdések)

12. Az IFAC tagszervezeteinek a kimenetalapú (outputalapú) megközelítés, a bemenetalapú (inputalapú) megközelítés vagy mindkettő alkalmazásával ki kell alakítaniuk a könyvvizsgálók szakmai továbbképzésének mérésére vonatkozó megközelítést.

Kimenetalapú (outputalapú) megközelítés (Hiv.: A21–A23. bekezdések)

13. Az IFAC kimenetalapú (outputalapú) megközelítést alkalmazó tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálók számára, hogy könyvvizsgálói feladatkörük ellátása szempontjából releváns tanulási eredmények elérésével tanúsítva fejlesszék és tartsák fenn szakmai kompetenciájukat.

Bemenetalapú (inputalapú) megközelítés (Hiv.: A24–A26. bekezdések)

14. Az IFAC bemenetalapú (inputalapú) megközelítést alkalmazó tagszervezeteinek elő kell írniuk a könyvvizsgálók számára, hogy könyvvizsgálói feladatkörük ellátása szempontjából releváns tanulási és fejlesztési tevékenységek meghatározott mennyiségének teljesítésével tanúsítva fejlesszék és tartsák fenn szakmai kompetenciájukat.

A szakmai továbbképzés figyelemmel kísérése és betartatása (Hiv.: A28–A42. bekezdések)

15. Az IFAC tagszervezeteinek meg kell határozniuk az igazolható bizonyíték jellegét és terjedelmét, amelynek fenntartása követelmény a könyvvizsgálók számára az elvégzett szakmai továbbképzésre vonatkozóan.
16. Az IFAC tagszervezeteinek szisztematikus folyamatot kell kialakítaniuk abból a célból, hogy (a) figyelemmel kísérjék, hogy a könyvvizsgálók teljesítik-e az IFAC-tagszervezet szakmai továbbképzési követelményeit, valamint, hogy (b) megfelelően szankcionálják azt, ha nem teljesítik ezeket a követelményeket.

Magyarázó anyag

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–6. bekezdések)

- A1. A nemzetközi oktatási standardokon belül a könyvvizsgáló egy olyan személy, aki a könyvvizsgálati szakmában való feladatkör végzéséhez szükséges szakmai kompetenciát ér el, tanúsít és fejleszt tovább, és aki számára követelmény, hogy megfeleljen egy etikai kódexnek, egy szakmai könyvvizsgáló szervezet vagy egy engedélyező hatóság iránymutatása szerint. A könyvvizsgálói szakma magában foglalja a következőket, de nem korlátozódik ezekre:
- (a) releváns és hűen bemutatott pénzügyi és nem pénzügyi információk készítése, elemzése és beszámolóba foglalása;
  - (b) partnerség a döntéshozatalban, valamint szervezeti stratégiák kialakításában és bevezetésében;
  - (c) pénzügyi és nem pénzügyi információk könyvvizsgálata, valamint egyéb bizonyosságot nyújtó és tanácsadási szolgáltatások nyújtása; és
  - (d) releváns adóügyi információk készítése és elemzése.
- A2. A szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; a technikai kompetenciára, a szakmai készségekre, valamint a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozó tanulási eredmények integrálása és alkalmazása.
- A3. Szakmai továbbképzés végzése nem garantálja, hogy egy könyvvizsgáló magas színvonalú szakmai szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai kompetenciát fog fejleszteni és fenntartani. A szakmai továbbképzés azonban fontos része a közbizalom erősítésének azáltal, hogy lehetővé teszi egy könyvvizsgáló számára olyan szakmai kompetencia fejlesztését és fenntartását, amely releváns a könyvvizsgálói feladatköre szempontjából.
- A4. A könyvvizsgálókkal szemben elvárás, hogy fejlesszék és fenntartsák a szakmai kompetenciát, ahogy előre jelzik a folyamatokban, a technológiában, a szakmai standardokban, a szabályozói követelményekben, a munkáltatói elvárásokban és egyéb területeken bekövetkező változásokat, és igazodnak azokhoz. A könyvvizsgálók abban való támogatása során, hogy megfeleljenek ezeknek az elvárásoknak, az IFAC tagszervezetei időszakosan áttekinthetik szakmai továbbképzéssel kapcsolatos politikáikat és a jelen nemzetközi oktatási standard alkalmazását.
- A5. Egy jól megalapozott szakmai továbbképzési program, amelyet mérnek, figyelemmel kísérnek, értékelnek és betartatnak, részét képezheti egy IFAC-tagszervezet minőségbiztosítási folyamatainak. Ezek a minőségbiztosítási folyamatok magukban foglalhatnak a könyvvizsgálók munkájára vonatkozó minőségbiztosítási áttekintéseket (amelyek magukban foglalhatják a

könyvvizsgálók által végzett szakmai továbbképzés áttekintését), vizsgálatot és fegyelmi folyamatokat.

- A6. Az élethosszig tartó tanulás képviseli a folyamatos törekvést a technikai kompetenciára; szakmai készségekre; és szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra. Az élethosszig tartó tanulás kritikus, ha a könyvvizsgálók meg akarnak felelni a közérdekű elvárásoknak.

Cél (Hiv.: 8. bekezdés)

- A7. Annak kialakítása, hogy a könyvvizsgálók releváns szakmai továbbképzést végezzenek a könyvvizsgálói feladatkörük ellátásához szükséges szakmai kompetencia fejlesztése és fenntartása céljából, több célt szolgál. Védi a közérdeket, támogatja magas színvonalú szolgáltatások nyújtását ügyfeleknek, munkáltatóknak és más érdekelt feleknek, és előmozdítja a könyvvizsgálói szakma hitelességét.
- A8. A szakmai továbbképzés szükséges a könyvvizsgálók számára függetlenül attól a szektortól vagy annak a szervezetnek a méretétől, amelyben működnek, a következők miatt:
- (a) A könyvvizsgálóknak szakmai hozzáértésre és megfelelő gondosságra vonatkozó kötelemük van ügyfelekkel, munkáltató szervezetekkel és releváns érdekelt felekkel szemben, és elvárás, hogy hozzáértéssel teljesítsenek szakmai környezetükön belül¹;
  - (b) A könyvvizsgálók nyilvános figyelemnek vannak kitéve, és hozzájárulnak a közbizalom fenntartásához;
  - (c) A nyilvánosság valószínűleg megbízik a könyvvizsgáló felhatalmazásában és szakmai tekintélyében. A kompetencia hiánya képes károsítani a könyvvizsgálónak, a munkáltatónak, az IFAC tagszervezeteinek és a könyvvizsgálói szakma egészének hírnevét és tekintélyét;
  - (d) A gyorsan változó környezetek szükségessé teszik a szakmai kompetencia új területeinek fejlesztését; és
  - (e) A könyvvizsgálókat munkatársként felvevő munkáltatók lehet, hogy a szakmai kompetencia bizonyítékként támaszkodnak a szakmai felhatalmazásra.

Szakmai továbbképzés könyvvizsgálók számára (Hiv.: 9. bekezdés)

- A9. Az olyan szakmai továbbképzés, amely releváns, megkönnyíti a hatékony tanulást és fejlesztést a könyvvizsgálók számára. A szakmai továbbképzés akkor releváns, ha szorosan illeszkedik egy könyvvizsgáló feladatkörének felelősségeihez és segít fejleszteni és fenntartani az ennek a feladatkörnek az ellátásához szükséges szakmai kompetenciát.

---

¹ IESBA Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva) kézikönyve – 2018. évi kiadás, 113.1A2. bekezdés

A10. Elismerve, hogy a könyvvizsgálóknak eltérő tanulási és fejlesztési igényeik vannak, az IFAC tagszervezetei kidolgozhatnak szakmai továbbképzési keretelveket, amelyek struktúrát vagy útmutatást adhatnak, vagy magyarázhatják a koncepciókat annak érdekében, hogy támogassák a könyvvizsgálók tanulását és fejlesztését. A szakmai továbbképzési keretelvek segíthetnek a könyvvizsgálóknak releváns szakmai továbbképzést azonosítani, elvégezni és nyilvántartani. Például a szakmai továbbképzési keretelvek tartalmazhatják az alábbi struktúrát, hogy a könyvvizsgálók azt kövessék:

- (a) Önértékelési tevékenységek végrehajtása releváns tanulási eredmények és személyes fejlesztési hiányok azonosítása érdekében;
- (b) Tanulási és fejlesztési tevékenységek tervezése, teljesítése és nyilvántartása;
- (c) Teljesített tanulási és fejlesztési tevékenységek értékelése és azokra vonatkozóan reflektív tevékenység végzése; valamint
- (d) A tanulási és fejlesztési terv ennek megfelelő felülvizsgálata.

A11. Az IFAC tagszervezetei biztosíthatnak más eszközöket, hogy segítsenek a könyvvizsgálóknak releváns szakmai továbbképzést azonosítani, megtervezni és nyilvántartani, mint például:

- (a) kompetenciaterképeket, amelyek a kulcsfontosságú kompetenciák listáját tartalmazzák a könyvvizsgálói szakma bizonyos feladatköreire vagy szektoraira vonatkozóan;
- (b) tanulásiterv-sablonokat, amelyek segítenek a könyvvizsgálóknak azonosítani a tanulási és fejlesztési igényeket, beleértve a tanulási eredményeket, és megtervezni azok teljesítésének módját; és
- (c) tanulási nyilvántartásmintákat, amelyek útmutatóul szolgálnak a könyvvizsgálóknak tanulási és fejlesztési tevékenységeik nyilvántartása során.

A12. Az IFAC tagszervezetei adhatnak olyan útmutatást, amely bátorítja a könyvvizsgálókat arra, hogy megbeszéljék szakmai továbbképzésüket a munkáltatókkal, a kollégákkal, az IFAC tagszervezeteivel és más szakmai szervezetekkel. Az ilyen megbeszélések segíthetnek azonosítani a kompetenciahiányokat vagy a tanulási és fejlesztési hiányokat azokkal a tanulási eredményekkel együtt, amelyek használhatók ezeknek az igényeknek a kielégítését szolgáló releváns tanulási lehetőségek azonosítása céljából.

A13. Az IFAC tagszervezetei dönthetnek úgy, hogy a joghatóságukban lévő könyvvizsgálók feladatkörei és funkciói szempontjából általuk relevánsnak tekintett tanulási és fejlesztési tevékenységekre vagy tanulási eredményekre vonatkozóan dolgoznak ki követelményeket vagy útmutatást. Az IFAC tagszervezetei előírhatnak konkrét vagy további szakmai továbbképzést vagy tanulási eredményeket is a következőkre vonatkozóan:

- (a) Konkrét kompetenciaterületek vagy témák (például pénzügyi számvitel és beszámolás);
- (b) Szakterületeken dolgozó vagy specializált vagy speciális feladatköröket ellátó könyvvizsgálók (például adóbevallás-készítők); és
- (c) A közérdek védelme szempontjából legrelevánsabbnak tekintett kompetenciaterületek.

A14. Tekintettel a könyvvizsgálati megbízásért felelős partneri feladatkör jelentőségére a közérdek szempontjából, a 8. témaszámú, *Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozó szakmai kompetencia*¹ (2021) című nemzetközi oktatási standard előírja azt a kompetenciát, amelynek fejlesztése és fenntartása a könyvvizsgálók számára követelmény egy meghatározott feladatkör részeként.

A15. A szakmai továbbképzésre vonatkozó követelmény meghatározásakor az IFAC tagszervezetei mérlegelhetik, hogy mi releváns speciális körülmények között lévő könyvvizsgálók számára, például:

- pályafutásukban szünetet tartó személyek számára; és
- olyan személyek számára, akik visszavonultak a teljes munkaidejű tevékenységtől, és akik valamilyen mértékben továbbra is könyvvizsgálóként dolgoznak.

A szakmai továbbképzés előmozdítása és az ahhoz való hozzáférés (Hiv.: 10–11. bekezdések)

A16. Az alábbiak példák olyan tevékenységekre, amelyek hozzájárulhatnak a szakmai továbbképzés előmozdításához és a szakmai kompetencia fejlesztéséhez és fenntartásához:

- (a) A szakmai továbbképzés értékének rendszeres kommunikálása a könyvvizsgálók felé;
- (b) Annak ösztönzése, hogy a könyvvizsgálók szakmai továbbképzési keretelveket használjanak a releváns tanulás és fejlesztés támogatásához;
- (c) A könyvvizsgálók számára rendelkezésre álló szakmai továbbképzési lehetőségek sokféleségének elősegítése;
- (d) Együttműködés a munkáltatókkal a szakmai továbbképzés teljesítményértékelési folyamatokon belüli fontosságának hangsúlyozása céljából; és
- (e) Együttműködés a helyi szabályozókkal és más engedélyező hatóságokkal a

---

¹ 8. témaszámú, *Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozó szakmai kompetencia* (2021) című nemzetközi oktatási standard 1. bekezdés

helyi szakmai továbbképzési követelmények tudatosításának és az azoknak való megfelelésnek az elősegítése céljából.

- A17. Az IFAC tagszervezetei nyújthatnak közvetlenül releváns szakmai továbbképzési programokat könyvvizsgálóknak, és megkönnyíthetik a hozzáférést a mások által kínált programokhoz, beleértve a munkáltatókat.
- A18. Az alábbiak példák olyan megtervezett és meg nem tervezett tanulási és fejlesztési tevékenységekre, amelyeket az IFAC tagszervezetei ösztönözhetnek a szakmai továbbképzésre vonatkozóan:
- (a) Képzési programok végzése vagy szakképzési eseményeken való részvétel, mint például személyesen végzett tanfolyamok (élő vagy virtuális), elektronikus tanfolyamok, konferenciák és szemináriumok;
  - (b) Gyakorlati tapasztalatok átgondolása és személyes fejlesztési tervek kidolgozása önértékelési tevékenységeken keresztül;
  - (c) Munkavégzés közbeni szakképzésben, teljesítményre vonatkozó visszajelzésben vagy szakmai fejlesztési útmutatásban való részesülés egy mentortól vagy coachtól;
  - (d) Munkavégzés közbeni szakképzés, teljesítményre vonatkozó visszajelzés vagy szakmai fejlesztési útmutatás adása mentorként vagy coachként;
  - (e) Szakmai szervezetekben, szakmai bizottságokban, szektortevékenységekben, információs hálózatokban, gyakorlati közösségekben vagy más hasonló csoportokban való részvétel;
  - (f) Technikai, szakmai vagy tudományos jellegű cikkek, dolgozatok vagy könyvek írása;
  - (g) Vizsgálat tárgyának kutatása, beleértve szakirodalom és folyóiratok olvasását, abból a célból, hogy alkalmazzák a könyvvizsgálói feladatkörben;
  - (h) Szakvizsgára, utóvizsgára vagy más formális tesztelésre való készülés; és
  - (i) Személyesen végzett tanfolyamok (élő vagy virtuális), elektronikus tanfolyamok, konferenciák, szemináriumok vagy más képzési programok és szakképzési események kialakítása, fejlesztése, áttekintése vagy azokon való tanítás.

A szakmai továbbképzés mérése (Hiv.: 12. bekezdés)

A19. A mérés magában foglalja a szakmai továbbképzés bizonyítékainak az értékelését a tanulási eredmények elérése vagy egy meghatározott mennyiségű tanulási és fejlesztési tevékenység teljesítése szempontjából a következőkre vonatkozóan: (a) technikai kompetencia, (b) szakmai készségek, valamint (c) szakmai értékek, etika és hozzáállás.

A20. A szakmai továbbképzés mérésére vonatkozó megközelítés meghatározása során az

IFAC tagszervezetei számos tényezőt mérleghelhetnek, beleértve:

- (a) közérdekű megfontolásokat, köztük helyi környezetvédelmi ügyeket, a nyilvánosság elvárásait és releváns szabályozói követelményeket; valamint
- (b) a joghatóságbeli könyvvizsgálók tanulási és fejlesztési igényeit, beleértve a könyvvizsgálók által ellátott feladatkörök skálájának ismeretét.

Kimenetalapú (outputalapú) megközelítés (Hiv.: 13. bekezdés)

A21. Egy kimenetalapú (outputalapú) megközelítés annak megállapítása által méri a szakmai továbbképzést, hogy a könyvvizsgálók tanúsítani tudják-e tanulási eredmények elérését. A mérés középpontjában az áll, hogy a könyvvizsgálók mit értek el a tanulási és fejlesztési tevékenységek végzéséből. Az A31. bekezdés ad példákat olyan igazolható bizonyítéokra, amely használható lenne annak tanúsítására, hogy elérték tanulási eredményeket.

A22. A tanulási eredmények kialakítják a tudásnak, az ismereteknek és az alkalmazásnak egy konkrét kompetenciaterülethez megkívánt tartalmát és mélységét. Tanulási eredmények elérhetők megtervezett és meg nem tervezett tanulási és fejlesztési tevékenységeken keresztül, és akkor relevánsak, ha szorosan igazodnak egy könyvvizsgáló feladatkörének felelősségeihez, és segítik fejleszteni és fenntartani az ennek a feladatkörnek az ellátásához szükséges szakmai kompetenciát.

A23. A kimenetalapú (outputalapú) megközelítés magában foglalja olyan világosan meghatározott tanulási eredmények kialakítását, amelyek relevánsak a könyvvizsgáló feladatköre szempontjából. Számos forrás alakíthat ki tanulási eredményeket, beleértve:

- (a) az IFAC tagszervezeteit;
- (b) magukat a könyvvizsgálókat, amikor önértékelési tevékenységeket végeznek;
- (c) munkáltatókat;
- (d) engedélyezési rendszereket;
- (e) szabályozó szerveket; és
- (f) szakmai továbbképzést nyújtókat.

Bemenetalapú (inputalapú) megközelítés (Hiv.: 14. bekezdés)

A24. Egy bemenetalapú (inputalapú) megközelítés órákkal vagy azzal egyenértékű tanulási egységekkel méri a szakmai továbbképzést. Például, az IFAC tagszervezetei megállapíthatnak követelményeket minden egyes könyvvizsgáló számára arra vonatkozóan, hogy:

- (a) teljesítsenek előre meghatározott számú tanulási órát (vagy ezzel egyenértékű egységet) egy gördülő időszak alatt; vagy

- (b) minden évben teljesítsenek egy meghatározott mennyiségű releváns tanulási vagy szakmai fejlesztési tevékenységet.

Az A32. bekezdés ad példákat olyan igazolható bizonyítékra, amely használható lenne annak tanúsítására, hogy teljesítették a tanulási és fejlesztési tevékenységeket, és azok relevánsak voltak a könyvvizsgáló feladatköre szempontjából.

- A25. Az IFAC bemenetalapú (inputalapú) megközelítést alkalmazó tagszervezetei azt várják el a könyvvizsgálóktól, hogy meghatározott mennyiségű szakmai továbbképzés elvégzésén keresztül fejlesszék és tartsák fenn a szakmai kompetenciát. Például, egy IFAC-tagszervezet meghatározhat követelményként legalább 120 óra (vagy azzal egyenértékű tanulási egység) releváns szakmai továbbképzést minden egyes gördülő hároméves időszakban, amelyből 60 óra (vagy azzal egyenértékű tanulási egység) lenne igazolható; valamint minden évben legalább 20 óra (vagy azzal egyenértékű tanulási egység) releváns szakmai fejlesztési tevékenységet.
- A26. Az IFAC tagszervezetei adhatnak útmutatást a könyvvizsgálóknak az olyan szakmai továbbképzés mértékére, amely megszerezhető egyetlen olyan tanulási és fejlesztési tevékenységből, amelyet többször végeznek el (például egy prezentáció több mint egyszeri alkalommal való megtartása, amikor a prezentáció vagy beszéd tartalma nem változik).

Mindkét mérési megközelítés alkalmazása (Hiv.: 12. bekezdés)

- A27. Az IFAC tagszervezetei a szakmai továbbképzésre vonatkozó mérési megközelítésük kialakítása során alkalmazhatják mind a kimenetalapú (outputalapú), mind a bemenetalapú (inputalapú) megközelítést. Arra vonatkozó példák, ahogyan egy IFAC-tagszervezet felépíthet egy ilyen megközelítést, magukban foglalhatnak:
- (a) meghatározott tanulási eredmények elérésének értékelését egy kimenetalapú (outputalapú) megközelítés alkalmazásával, ugyanakkor teljesített szakmai továbbképzés számszerűsíthető mérésének figyelembevételét egy bemenetalapú (inputalapú) megközelítés alkalmazásával más tanulási eredményekre vonatkozóan;
  - (b) bizonyíték elfogadását, hogy egy könyvvizsgáló végzett tanulási és fejlesztési tevékenységeket, és annak igazolását, hogy elérték a tanulási eredményeket ezekre a tanulási és fejlesztési tevékenységekre vonatkozóan;
  - (c) a szakmai továbbképzés mérését bizonyos feladatokat ellátó könyvvizsgálókra vonatkozóan egy kimenetalapú (outputalapú) megközelítés alkalmazásával, míg a más feladatköröket ellátó könyvvizsgálókra vonatkozó szakmai továbbképzést bemenetalapú (inputalapú) megközelítés alkalmazásával mérik; és
  - (d) egy bemenetalapú (inputalapú) megközelítés kialakítását, és annak lehetővé tételét a könyvvizsgáló számára, hogy a bemenetalapú (inputalapú) szakmai

továbbképzés egy részét kimenetalapú (outputalapú) megközelítés alkalmazásával mért szakmai továbbképzéssel helyettesítse.

A szakmai továbbképzés figyelemmel kísérése és betartatása (Hiv.: 15–16. bekezdések)

- A28. Az igazolható bizonyíték növeli az érdekelt felek bizalmát abban, hogy a szakmai továbbképzés eléri a szándékolt célját és hozzájárul a könyvvizsgálók magasabb szakmai kompetenciájához. Az igazolható bizonyíték objektív, bizonyítható és megőrizhető.
- A29. Az IFAC tagszervezetei adhatnak útmutatást az elvégzett szakmai továbbképzésre vonatkozóan fenntartandó bizonyítéokra vonatkozóan. Az útmutatás a könyvvizsgálók alábbiakra vonatkozó felelősségeire terjedhet ki:
- (a) A szakmai továbbképzésükkel kapcsolatos megfelelő nyilvántartások és dokumentumok megőrzése; és
  - (b) Kérésre igazolható bizonyíték nyújtása az IFAC-tagszervezet szakmai továbbképzésre vonatkozó követelményeinek való megfelelésük tanúsítása céljából.
- A30. A szakmai továbbképzés könyvvizsgálók által nyilvántartott bizonyítékai jellege és terjedelme meghatározásának részeként az IFAC tagszervezetei meghatározhatják, hogy a tanulási tevékenységek egy része nem igazolható. Egyes tanulási tevékenységek, például a munkavégzés közbeni szakképzés, az olvasás, vagy a coaching és mentoring lehet, hogy mérhető, de lehet, hogy nem könnyen igazolható. Ezek a tevékenységek is hozzájárulnak a releváns szakmai továbbképzéshez, mert gondoskodnak a szakmai kompetencia fejlesztéséről és fenntartásáról. Az olyan tanulási tevékenységek, amelyeket nem lehet igazolni, továbbra is bizonyíthatók és dokumentáltak lehetnek, mint például önértékelési tevékenységek vagy reflektív tevékenység révén.
- A31. Az alábbi példák olyan igazolható bizonyítékot képviselnek, amely felhasználható lenne annak tanúsítására, hogy tanulási eredményeket értek el egy kimenetalapú (outputalapú) megközelítésben:
- (a) Vizsgaeredmények;
  - (b) Szakértői vagy más képesítések;
  - (c) Technikai kompetencia, szakmai készségek, szakmai értékek, etika és hozzáállás megszerzésének felmérése meghatározott tanulási eredményekre vonatkozóan;
  - (d) Elvégzett munka nyilvántartása, amelyet egy kompetenciaterképpel szemben igazoltak;
  - (e) Teljesítmény vagy magatartás objektív felmérése egy kompetenciaterképhez képest; és

(f) Publikáció

A32. Az alábbi példák olyan igazolható bizonyítékot képviselnek, amely felhasználható lenne annak tanúsítására, hogy egy meghatározott mennyiségű tanulási és fejlesztési tevékenységet elvégeztek egy bemenetalapú (inputalapú) megközelítésben:

- (a) Tanfolyamvázlatok, tanítási anyagok, képes forgatókönyvek (virtuális szakképzéshez), valamint megbeszélések napirendi céljai és megbeszélések jegyzőkönyvei, amelyek igazolják a tartalom relevanciáját; és
- (b) Annak igazolása egy képzést nyújtó, előadó, munkáltató, mentor vagy oktató által, hogy teljesítettek egy tanulási és fejlesztési tevékenységet (beleértve az órák vagy azzal egyenértékű tanulási egységek számát).

A33. Egy szisztematikus figyelemmel kíséresi folyamat magában foglalhatja, hogy a könyvvizsgálók rendszeresen:

- (a) nyilatkoznak arról, hogy teljesítik-e arra vonatkozó szakmai felelősségüket, hogy fenntartsák a szükséges szakmai kompetenciát feladatkörük ellátása céljából;
- (b) nyilatkozatot adnak le, amely megerősíti az IFAC-tagszervezet, vagy más szabályozók vagy más engedélyező hatóságok által támasztott bármilyen konkrét szakmai továbbképzési követelménynek való megfelelést; vagy
- (c) bizonyítékot nyújtanak az elvégzett tanulási és fejlesztési tevékenységekről, vagy igazolását adják a szakmai kompetenciának, amelyet a szakmai továbbképzésük révén fejlesztettek és fenntartottak.

A34. Egy szisztematikus figyelemmel kíséresi folyamat magában foglalhatja, hogy az IFAC tagszervezetei:

- (a) megszerzik a könyvvizsgálók szakmai továbbképzési tevékenysége nyilvántartásának egy mintáját, hogy ellenőrizzék a követelményeknek való megfelelést;
- (b) minőségbiztosítási programok részeként felmérik tanulási terveket vagy szakmai továbbképzési dokumentumokat;
- (c) előírják bizonyos munkáltatók számára, hogy foglaljanak bele szakmai továbbképzési programokat és hatékony figyelemmel kíséresi rendszereket a minőségbiztosítási programjaikba, valamint, hogy időnyilvántartási rendszereikben kövessék nyomon a tanulási és fejlesztési tevékenységeket; vagy
- (d) együttműködnek szabályozókkal vagy más engedélyező hatóságokkal a szakmai továbbképzési követelmények figyelemmel kísérése és betartatása céljából.

A35. Az IFAC tagszervezetei megállapíthatják, hogy a könyvvizsgálók mely feladatkörei

minősülnek a legrelevánsabbnak a közérdek védelme szempontjából, és ennek megfelelően alkalmazhatnak szigorúbb figyelemmel kísérést.

- A36. Az IFAC tagszervezetei végezhetik figyelemmel kíséresi folyamatok egy együttesét ciklikus alapon. Egy ciklikus figyelemmel kíséresi folyamat időtartamának meghatározása során az IFAC-tagszervezet mérlegelhet, hogy mi észszerű a környezetében, figyelembe véve a közérdeket, valamint a nyilvánosság, a szabályozók és más érdekelt felek elvárásait. Egyes IFAC-tagszervezetek tapasztalata arra enged következtetni, hogy egy és öt év közötti ciklusok megfelelően ezeknek az elvárásoknak.
- A37. Egy kötelező szakmai továbbképzési rendszer hatékonyabban és jobban fog a köz érdekében működni, ha azoknál a könyvvizsgálóknál, akik nem teljesítik szakmai továbbképzési kötelezeteiket, időben elérik a megfelelést. Az IFAC tagszervezetei mérlegelhetik a joghatóságukban fennálló jogi és környezeti feltételeket annak meghatározása érdekében, hogy milyen típusú szankciókat fognak kivetni a meg nem felelésre vonatkozóan.
- A38. A meg nem felelés kezelése céljából tett kezdeti lépések valószínűleg arra összpontosítanak, hogy egy észszerű időszakon belül elérjék a könyvvizsgáló megfelelését. Az IFAC tagszervezetei valószínűleg igyekeznek egyensúlyt találni a következők között: egy olyan szankció felállításának kockázata, amely lényegében egyenértékű azzal, hogy megengedik egy könyvvizsgálónak, hogy elhalassza vagy elkerülje a szakmai továbbképzési követelménynek való megfelelést, egy olyan szankció kockázatával szemben, amely túlságosan büntető.
- A39. A szakmai kompetencia fejlesztésének és fenntartásának egy könyvvizsgáló általi szándékos nem teljesítése egy etikai kódex megsértése lehet, amely fegyelmi intézkedést eredményezhet és csökkentheti a könyvvizsgáló képességét arra, hogy a köz érdekében járjon el.
- A40. Az IFAC egyes tagszervezeteinek lehet jogi hatásköre ahhoz, hogy kizárja a meg nem felelő könyvvizsgálókat vagy megtagadja tőlük a szakma gyakorlásának jogát. A kizárást vagy a szakma gyakorlására vonatkozó jog megvonását lehet alkalmazni olyan könyvvizsgálókra, akik sorozatos meg nem felelésen keresztül vagy az IFAC-tagszervezet érdeklődéseire adott válaszukkal egyértelművé tették, hogy valószínűleg továbbra sem fognak megfelelni a szakmai továbbképzési követelményeknek. A megfelelésnek szándékosan eleget nem tévő könyvvizsgálók nevének közzététele lehetőség, amelyet az IFAC-tagszervezet mérlegelhet. A nevek közzététele általános elrettentő eszköz lehet a könyvvizsgálók számára, és a szakmának a kompetencia fenntartása és a közérdek védelme iránti elkötelezettségének világos jelzése lehet a nyilvánosság felé.
- A41. Egy hatékony figyelemmel kíséresi és betartatási folyamat megfelelő erőforrásokat kíván. Az IFAC tagszervezetei mérlegelhetik egy testület vagy bizottság létrehozását is a szakmai továbbképzési követelmények, valamint a figyelemmel kíséresi és betartatási folyamat felügyeletére.

A42. Az IFAC tagszervezetei mérlegelhetik a nyilvános jelentéstételt arról, hogy tagjaik milyen mértékben felelnek meg a jelen nemzetközi oktatási standardban meghatározott szakmai továbbképzési követelményeknek.

8. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI OKTATÁSI STANDARD
PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATAIÉRT
FELELŐS MEGBÍZÁSÉRT FELELŐS PARTNEREKRE
VONATKOZÓ SZAKMAI KOMPETENCIA (2021)

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés
Bevezetés	
A jelen standard hatóköre	1–5
Hatálybalépés napja	6
Cél	7
Követelmények	8–9
Magyarázó anyag	
Hivatkozások az IAASB kiadványaiban lévő meghatározásokra.....	A1
A jelen standard hatóköre	A2–A16
Cél	A17–A18
Követelmények	A19–A31

Bevezetés

A jelen standard hatóköre (Hiv.: A2–A16. bekezdések)

1. A jelen nemzetközi oktatási standard előírja azt a szakmai kompetenciát, amelynek fejlesztése és fenntartása követelmény a könyvvizsgálók számára, amikor pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partneri¹ feladatkört látnak el².
2. A jelen nemzetközi oktatási standard a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) tagszervezeteinek szól. Az IFAC tagszervezetei felelősek a könyvvizsgálók szakmai továbbképzéséért, valamint a könyvvizsgálók között az élethosszig tartó tanulás iránti elkötelezettség ápolásáért. A 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés*³ (2020) című nemzetközi oktatási standard értelmében, az IFAC tagszervezetei előírják a könyvvizsgálók számára a könyvvizsgálói feladatkörük ellátásához szükséges szakmai kompetencia fejlesztését és fenntartását. A 8. témaszámú, *Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozó szakmai kompetencia* (2021) című nemzetközi oktatási standard a 7. témaszámú nemzetközi oktatási standardnak ezt a követelményét a megbízásért felelős partner feladatkörére alkalmazza. A megbízásért felelős partner feladatkörét ellátó könyvvizsgáló felelőssége a szakmai kompetencia fejlesztése és fenntartása releváns szakmai továbbképzési tevékenységek végzése által, amely magában foglal szakmai tapasztalatot.
3. A jelen nemzetközi oktatási standard az 1. számú, *Minőségbiztosítás* című Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata dokumentummal, a 220. témaszámú, *Pénzügyi kimutatások könyvvizgálatára vonatkozó minőség-ellenőrzés* című nemzetközi könyvvizsgálati standarddal⁴, valamint az 1. témaszámú, *Minőség-ellenőrzés a pénzügyi kimutatások könyvvizgálatával és átvilágításával, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtásával foglalkozó társaságok esetében* című nemzetközi minőség-ellenőrzési standarddal⁵ együtt értelmezendő. Mindezek a kiadványok együtt felelősségeket helyeznek az IFAC tagszervezeteire, a megbízásért felelős partnerekre, valamint a társaságokra a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataira vonatkozó minőség-ellenőrzési rendszer részeként.

---

¹ Fordítói lábjegyzet: A standard időközben felülvizsgálatra került: 220. témaszámú *Pénzügyi kimutatások könyvvizgálatának minőségirányítása* című felülvizsgált nemzetközi könyvvizsgálati standard 12. bekezdés (a) pontja tartalmazza a megbízásért felelős partner fogalmát

² A jelen nemzetközi oktatási standard szempontjából a 220. témaszámú, *Pénzügyi kimutatások könyvvizgálatára vonatkozó minőség-ellenőrzés* című nemzetközi könyvvizsgálati standard 7. bekezdés (a) pontjában meghatározott fogalom szerinti „megbízásért felelős partner”.

³ 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard 9. bekezdés

⁴ Fordítói lábjegyzet: A standard időközben felülvizsgálatra került: 220. témaszámú *Pénzügyi kimutatások könyvvizgálatának minőségirányítása* című felülvizsgált nemzetközi könyvvizsgálati standard

⁵ Fordítói lábjegyzet: Az ISQC 1-et időközben felváltotta az ISQM 1: 1. témaszámú *Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szülő vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára* című nemzetközi minőségirányítási standard

Emellett sok joghatóságban egy szabályozónak felügyeleti feladatköre lehet ebben a minőség-ellenőrzési rendszerben. Ezek közül az érdekelt felek közül mindegyik hatással lehet a megbízásért felelős partner szakmai kompetenciájára.

4. Az IFAC tagszervezetei vagy más érdekelt felek alkalmazhatják a jelen nemzetközi oktatási standard követelményeit olyan könyvvizsgálókra is, akik a megbízásért felelős partnerével egyenértékű feladatkört látnak el egyéb, múltra vonatkozó pénzügyi információk nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal (vagy más releváns könyvvizsgálati standardokkal) összhangban végzett könyvvizsgálatai, vagy bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatásokra szóló, más típusú megbízások során.
5. A nemzetközi oktatási standardban és a *„Keretelvek a könyvvizsgálókra és könyvvizsgálójelöltekre vonatkozó nemzetközi oktatási standardokhoz”* című kiadványban használt kulcsfontosságú kifejezések meghatározásait és magyarázatait a Nemzetközi Könyvvizsgálói Oktatási Standardok Testület (IAESB) *Kifejezések glosszáriuma* (2021) tartalmazza. A magyarázó anyag tartalmaz a Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület (IAASB) kiadványaiból származó további kifejezéseket is.

Hatálybalépés napja

6. A jelen nemzetközi oktatási standard 2021. január 1-től hatályos.

Cél (Hiv.: A17–A18. bekezdések)

7. A jelen nemzetközi oktatási standard célja annak a szakmai kompetenciának a megállapítása, amelyet a könyvvizsgálók fejlesztenek és fenntartanak, amikor a megbízásért felelős partner feladatkörét látják el.

Követelmények (Hiv.: A19–A31. bekezdések)

8. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk a megbízásért felelős partner feladatkörét ellátó könyvvizsgálók számára, hogy szakmai kompetenciát fejlesszenek és tartsanak fenn az A) táblázatban felsorolt, de azokra nem korlátozódó tanulási eredmények elérésének tanúsításával.
9. Az IFAC tagszervezeteinek elő kell írniuk a megbízásért felelős partner feladatkörét ellátó könyvvizsgálók számára, hogy végezzenek olyan szakmai továbbképzést, amely fejleszti és fenntartja az ehhez a feladatkörhöz megkövetelt szakmai kompetenciát.

A) táblázat: Egy megbízásért felelős partner szakmai kompetenciájára vonatkozó tanulási eredmények

Kompetenciaterületek (8. témaszámú nemzetközi oktatási standard)	Tanulási eredmények
(a) Könyvvizsgálat	(i) Vezetik a könyvvizsgálatot a könyvvizsgálati megbízás összes fázisában való aktív részvételen keresztül.
	(ii) Vezetik a lényeges hibás állítás kockázatainak azonosítását és felmérését.
	(iii) Kidolgoznak a lényeges hibás állítás azonosított kockázataira válaszoló könyvvizsgálati tervet.
	(iv) Értékelik a lényeges hibás állítás kockázataira adott válaszokat.
	(v) Következtetést vonnak le minden releváns könyvvizsgálati bizonyíték megfelelőségére és elegendőségére vonatkozóan, beleértve az ellentmondó bizonyítékokat is, a könyvvizsgálói vélemény alátámasztása céljából.
	(vi) Értékelik, hogy a könyvvizsgálatot a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal vagy a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó más releváns könyvvizsgálati standarddal, jogszabállyal és szabályozással összhangban hajtották-e végre.
	(vii) Megfelelő könyvvizsgálói véleményt és kapcsolódó könyvvizsgálói jelentést dolgoznak ki, beleértve a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések leírását az adott esetnek megfelelően.
(b) Pénzügyi számvitel és beszámolás	(i) Értékelik, hogy egy gazdálkodó egység a pénzügyi kimutatásokat minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel és a szabályozói követelményekkel összhangban készítette-e.
	(ii) Értékelik az ügyletek és az események pénzügyi kimutatásokban való megjelenítését, értékelését,

Kompetenciaterületek (8. témaszámú nemzetközi oktatási standard)	Tanulási eredmények
	<p>bemutatását és közzétételét a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel és a szabályozói követelményekkel összhangban.</p> <p>(iii) Értékelik a vezetés által alkalmazott számviteli megítéléseket és becsléseket, beleértve a valós értékre vonatkozó becsléseket.</p> <p>(iv) Értékelik a pénzügyi kimutatások valós bemutatását az üzleti tevékenység jellegének, a működési környezetnek és a gazdálkodó egység vállalkozás folytatására való képességének a tükrében.</p>
<p>(c) Vállalatirányítás és kockázatkezelés</p>	<p>(i) Az átfogó könyvvizsgálati stratégia részeként értékelik egy gazdálkodó egység pénzügyi kimutatásait érintő vállalatirányítási struktúrákat és kockázatfelmérési folyamatokat.</p>
<p>(d) Üzleti környezet</p>	<p>(i) Elemzik a könyvvizsgálati kockázatfelmérések megalapozására használt releváns ágazati, szabályozói és más külső tényezőket, beleértve, de nem kizárólagosan a piacot, a versenyt, a terméktechnológiát és a környezetvédelmi követelményeket.</p>
<p>(e) Adózás</p>	<p>(i) Értékelik a pénzügyi kimutatásokban lévő, adózással kapcsolatos hibás állítás kockázatainak kezelése céljából végrehajtott eljárásokat, valamint az ezeknek az eljárásoknak az eredményei által az átfogó könyvvizsgálati stratégiára gyakorolt hatást.</p>
<p>(f) Információs és kommunikációs technológiák</p>	<p>(i) Értékelik az információs és kommunikációs technológiai környezetet a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó kontrollok azonosítása céljából, hogy megállapítsák az átfogó könyvvizsgálati stratégiára gyakorolt hatást.</p>
<p>(g) Üzleti jogszabályok és szabályozások</p>	<p>(i) Értékelik a jogszabályoknak és szabályozásoknak való meg nem felelés azonosított vagy vélt eseteit, hogy megállapítsák az átfogó könyvvizsgálati</p>

Kompetenciaterületek (8. témaszámú nemzetközi oktatási standard)	Tanulási eredmények
	stratégiára és a könyvvizsgálói véleményre gyakorolt hatást.
(h) Finanszírozás és pénzügyi menedzsment	<p>(i) Értékelik az egy gazdálkodó egység számára rendelkezésre álló különböző finanszírozási forrásokat és a gazdálkodó egység által használt pénzügyi instrumentumokat az átfogó könyvvizsgálati stratégiára gyakorolt hatás megállapítása céljából.</p> <p>(ii) Értékelik egy gazdálkodó egység cash flow-ját, költségvetéseit és előrejelzéseit, valamint működőtőke-szükségletét, hogy megállapítsák az átfogó könyvvizsgálati stratégiára gyakorolt hatást.</p>
(i) Társas kapcsolatok és kommunikáció	<p>(i) Hatékonyan és megfelelően kommunikálnak a megbízásért felelős munkacsoporttal, a vezetéssel és a gazdálkodó egység irányításával megbízott személyekkel.</p> <p>(ii) Értékelik a kulturális és nyelvi különbségek potenciális hatását a könyvvizsgálat végrehajtására.</p> <p>(iii) Szükség esetén hatékony kommunikáció révén megoldják a könyvvizsgálati kérdéseket.</p>
(j) Személyiség	<p>(i) Ösztönzik az élethosszig tartó tanulást.</p> <p>(ii) Példaképek a megbízásért felelős munkacsoport számára.</p> <p>(iii) Mentorként vagy coachként tevékenykednek a megbízásért felelős munkacsoport számára.</p> <p>(iv) Ösztönzik a reflektív tevékenységet.</p>
(k) Szervezeti képességek	(i) Értékelik, hogy a megbízásért felelős munkacsoport, beleértve a könyvvizsgáló által igénybe vett szakértőket, együttesen rendelkezik-e a megfelelő objektivitással és kompetenciával a könyvvizsgálat végrehajtásához.

Kompetenciaterületek (8. témaszámú nemzetközi oktatási standard)	Tanulási eredmények
	(ii) Irányítják a könyvvizsgálati megbízásokat a megbízásért felelős munkacsoportok vezetésének és projektmenedzsmentjének biztosításával.
(l) A közérdek iránti elkötelezettség	(i) Elősegítik a könyvvizsgálat minőségét és a szakmai standardoknak és szabályozói követelményeknek való megfelelést a közérdek védelmére összpontosítva.
(m) Szakmai szkepticizmus és szakmai megítélés	(i) Szakmai megítélést alkalmaznak egy könyvvizsgálat megtervezése és végrehajtása, valamint a könyvvizsgálati véleményt megalapozó következtetések levonása során.
	(ii) Támogatják a szakmai szkepticizmus alkalmazásának fontosságát a könyvvizsgálati megbízás minden fázisában.
	(iii) Szakmai szkepticizmust alkalmaznak a könyvvizsgálat során szerzett könyvvizsgálati bizonyíték kritikus felmérése és jól átgondolt következtetések levonása céljából.
	(iv) Értékelik az egyéni és szervezeti elfogultság hatását a szakmai szkepticizmus alkalmazásának képességére.
	(v) Szakmai megítélést alkalmaznak a vezetés állításainak és nyilatkozatainak értékeléséhez.
	(vi) Alternatívák mérlegelésére és eredmények elemzésére irányuló kritikai gondolkodás alkalmazásával oldanak meg könyvvizsgálati kérdéseket.
(n) Etikai elvek	(i) Támogatják az etikai alapelveknek való megfelelés fontosságát. ³
	(ii) Értékelik az objektivitást és függetlenséget veszélyeztető tényezőket, amelyek felmerülhetnek egy könyvvizsgálat során, és válaszolnak azokra.

Magyarázó anyag

Hivatkozások az IAASB kiadványaiban lévő meghatározásokra

(Hiv.: 5. bekezdés)

A1. A jelen nemzetközi oktatási standard használja az alábbi kifejezéseket, amelyek meghatározása már szerepel az IAASB kiadványaiban¹.

B) táblázat: A 8. témaszámú nemzetközi oktatási standardban alkalmazott IAASB fogalmak

Meghatározott kifejezés	A kifejezés forrása	Használatban lévő meghatározás
A könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő	620. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard <i>A könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkájának felhasználása, 6. bekezdés (a) pont</i>	A számviteltől vagy a könyvvizsgálattól eltérő szakterületen szakértelemmel rendelkező olyan személy vagy szervezet, amelynek ezen a szakterületen végzett munkáját a könyvvizsgáló annak érdekében használja fel, hogy segítséget nyújtson a könyvvizsgálónak az elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték megszerzésében. A könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő lehet a könyvvizsgáló által igénybe vett belső szakértő (aki a könyvvizsgáló társaságánál vagy egy hálózatba tartozó társaságnál partner vagy munkatárs, beleértve az ideiglenes munkatársakat) vagy a könyvvizsgáló által igénybe vett külső szakértő.
Megbízásért felelős partner*	220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard <i>Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó minőség-ellenőrzés, 7. bekezdés (a) pont.</i>	Az a partner vagy egyéb személy a társaságnál, aki a könyvvizsgálati megbízásért és annak teljesítéséért, valamint a társaság nevében kibocsátott könyvvizsgálói jelentésért felel, és aki – szükség esetén – egy szakmai, jogi vagy szabályozószervtől megfelelő felhatalmazással is rendelkezik.

¹ A fentiekben részletezett, a nemzetközi könyvvizsgálati standardokban szereplő fogalmakat az IAASB *Nemzetközi minőség-ellenőrzési, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványok kézikönyve – 2018. évi kiadás, I. kötet* tartalmazza.

Meghatározott kifejezés	A kifejezés forrása	Használatban lévő meghatározás
Mebízásért felelős munkacsoport	220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard <i>Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó minőség-ellenőrzés, 7. bekezdés (d) pont.</i>	A megbízást végrehajtó összes partner és alkalmazott, továbbá bármely olyan személy, akit a társaság vagy egy hálózatba tartozó társaság megbízott és ennek kapcsán a megbízás során könyvvizsgálati eljárásokat hajt végre. Ebbe nem tartozik bele a könyvvizsgáló által igénybe vett külső szakértő, akit a társaság vagy egy hálózatba tartozó társaság bízott meg. A „megbízásért felelős munkacsoport” kifejezésbe szintén nem tartoznak bele az ügyfél belső audit funkcióján belüli személyek, akik közvetlen segítséget nyújtanak egy könyvvizsgálati megbízáshoz, amikor a külső könyvvizsgáló megfelel a 610. témaszámú (2013-ban felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard követelményeinek ¹ .

Meghatározott kifejezés	A kifejezés forrása	Használatban lévő meghatározás
Pénzügyi kimutatások	200. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard <i>A független könyvvizsgáló átfogó céljai és a könyvvizsgálatnak a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő végrehajtása, 13. bekezdés (f) pont</i>	Múltra vonatkozó pénzügyi információk strukturált bemutatása, beleértve a közzétételeket, amelynek célja, hogy kommunikálja egy gazdálkodó egység gazdasági erőforrásait vagy kötelmeit egy adott időpontban, vagy az azokban egy időszak során bekövetkező változásokat valamilyen pénzügyi beszámolási keretelvekkel összhangban. A „pénzügyi kimutatások” kifejezés rendszerint a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvek követelményei által meghatározott teljes pénzügyi kimutatásokra vonatkozik, de vonatkozhat egyetlen pénzügyi kimutatásra is. A közzétételek magyarázó vagy leíró,

¹ 610. témaszámú, *Belső auditorok munkájának felhasználása* című (2013-ban felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard

Meghatározott kifejezés	A kifejezés forrása	Használatban lévő meghatározás
		<p>előírás szerint bemutatott, a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvek által kifejezetten engedélyezett vagy más módon megengedett információkból állnak magukban a pénzügyi kimutatásokban vagy a megjegyzésekben, vagy keresztivatkozással beillesztve.</p>
Társaság*	<p>220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard</p> <p><i>Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó minőség-ellenőrzés, 7. bekezdés (e) pont</i></p>	<p>Az egyéni könyvvizsgáló, valamint könyvvizsgálók személyegyesítő társasága, tőkeegyesítő társasága vagy egyéb gazdálkodó egysége.</p>
Szakmai megítélés	<p>200. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard</p> <p><i>A független könyvvizsgáló átfogó céljai és a könyvvizsgálatnak a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő végrehajtása, 13.</i></p>	<p>Releváns képzés, ismeret és tapasztalat alkalmazása a könyvvizsgálati, számviteli és etikai standardok által nyújtott összefüggésben, a könyvvizsgálati megbízás körülményei között helyénvaló lépésekre vonatkozó tájékozott döntések meghozatala során.</p>

Meghatározott kifejezés	A kifejezés forrása	Használatban lévő meghatározás
	bekezdés (k) pont	
Szakmai szkepticizmus	200. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard <i>A független könyvvizsgáló átfogó céljai és a könyvvizsgálatnak a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő végrehajtása</i> , 13. bekezdés (l) pont	Olyan hozzáállás, amely magában foglalja a kételkedést az olyan körülményekre vonatkozó éberség fenntartása által, amelyek hiba vagy csalás miatti lehetséges hibás állítást jelezhetnek, valamint magában foglalja a könyvvizsgálati bizonyíték kritikus felmérését is.
* “A „partner” és a „társaság” kifejezések úgy értelmezendők, mint amelyek az állami szektorbeli megfelelőjüket is jelölik.		

A jelen standard hatóköre (Hiv.: 1–5. bekezdések)

- A2. A szakmai kompetencia számos különböző módon írható le és kategorizálható. A nemzetközi oktatási standardokban a szakmai kompetencia egy feladatkörnek egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség. A szakmai kompetencia túlmutat az alapelvek, standardok, koncepciók, tények és eljárások ismeretén; a technikai kompetencia, a szakmai készségek, valamint a szakmai értékek, etika és hozzáállás integrálása és alkalmazása.
- A3. A szakmai továbbképzés a szakmai alapképzés folytatása. A szakmai alapképzés az a tanulás és fejlesztés, amelynek révén a személyek először olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör ellátásához vezetnek. A szakmai továbbképzés tanulás és fejlesztés, amelyre a szakmai alapképzést követően kerül

sor, és amely fejleszti és fenntartja a szakmai kompetenciát ahhoz, hogy a könyvvizsgálók továbbra is képesek legyenek feladatkörüket kompetens módon ellátni. A szakmai továbbképzés a szakmai alapképzés során elért (a) technikai kompetencia, (b) szakmai készségek, valamint (c) szakmai értékek, etika és hozzáállás folyamatos fejlesztése, megfelelően finomítva a könyvvizsgáló szakmai tevékenységeihez és felelősségeihez.

- A4. Ahogyan az a 7. témaszámú nemzetközi oktatási standardban szerepel¹, a szakmai továbbképzés magában foglal szakmai tapasztalatot. Egy megbízásért felelős partner pályafutásának előrehaladtával a gyakorlati tapasztalat egyre fontosabbá válik a szakmai kompetencia szükséges mélységének és terjedelmének fejlesztésében és fenntartásában. Megbízásért felelős partnerekre vonatkozóan a gyakorlati tapasztalat bizonyítható lehet évenkénti nyilatkozatokkal, kiterhelhető időre vonatkozó nyilvántartással és minőségi figyelemmel kíséresi tevékenységek, mint például teljesítményértékelések, megbízásokra vonatkozó minőségbiztosítási áttekintések és szabályozói vizsgálatok eredményeivel.
- A5. A szakmai kompetencia és gyakorlati tapasztalat mellett a jelen nemzetközi oktatási standard hatókörén kívüli egyéb tényezők határozzák meg, hogy egy könyvvizsgáló rendelkezik-e, amennyiben ez követelmény, megfelelő felhatalmazással egy szakmai, jogi vagy szabályozó szervtől a megbízásért felelős partner feladatkörének ellátásához.
- A6. Sok joghatóságban jogszabályok, szabályozás vagy egy szabályozó (együttesen „engedélyezési rendszer”) határozzák meg vagy tartatják be az arra vonatkozó követelményeket, hogy ki láthatja el egy megbízásért felelős partner feladatkörét. Az engedélyezési rendszerek követelményeiket tekintve nagyon eltérőek. Ahol az engedélyezés nem az IFAC-tagszervezet hatáskörében van, az IFAC tagszervezeteinek a 2. számú, *A könyvvizsgálókra vonatkozó nemzetközi oktatási standardok és az IAESB más kiadványai*² című Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata dokumentumban foglaltak szerint mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy olyan ráhatással legyenek az engedélyezési rendszerre, hogy az IFAC-tagszervezet meg tudjon felelni a jelen nemzetközi oktatási standardban meghatározott, szakmai kompetenciával kapcsolatos követelményeknek.
- A7. Egy társaság, amely a definíció szerint az egyéni könyvvizsgálókat is magában foglalja, meghatározza, hogy ki bocsáthat ki könyvvizsgálói véleményt a társaság jogi képviselőjeként. A legtöbb társaság társulás formájában működik, és a társulásban lévő partnerek döntenek el, hogy abban a társaságban ki láthatja el a

---

¹ Lásd 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard 2. bekezdés.

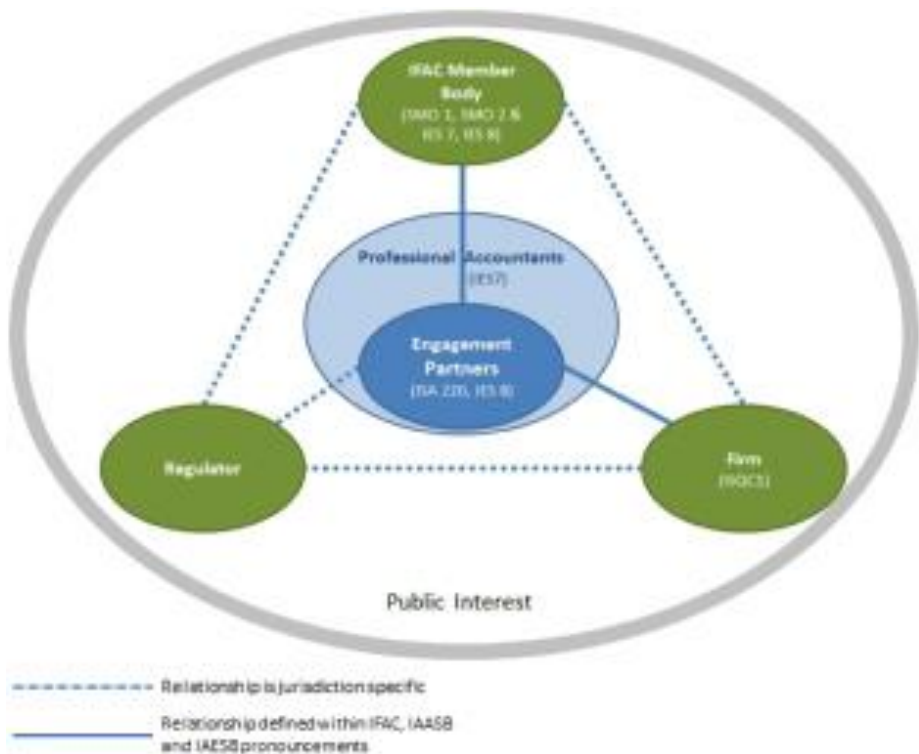
² A 2. számú, *A könyvvizsgálókra vonatkozó nemzetközi oktatási standardok és az IAESB más kiadványai* című Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata határozza meg egy IFAC-tagszervezetre vonatkozó követelményeket a nemzetközi standardokkal és az IAESB más kiadványaival kapcsolatban. A Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata konkrétan foglalkozik azzal a helyzettel (9. bekezdés), amikor egy IFAC-tagszervezetnek nincs felelőssége vagy megosztott felelőssége a könyvvizsgálói oktatási standardok és útmutatás adaptálásáért és bevezetéséért.

megbízásért felelős partneri feladatkört.

A megbízásért felelős partnerek szakmai kompetenciájára hatást gyakorló érdekelt felek

- A8. Az 1. ábra szemlélteti azokat az érdekelt feleket, akik hatással vannak a megbízásért felelős partnerek szakmai kompetenciájára. Az érdekelt felek közötti kapcsolatok függhetnek a joghatóságtól, vagy következhetnek az IAASB és az IAESB kiadványaiban lévő követelményekből és az IFAC kiadványaiban lévő kötelemekből.
- A9. A 7. témaszámú nemzetközi oktatási standarddal összhangban¹, az IFAC tagszervezetei előírják a könyvvizsgálók számára olyan releváns szakmai továbbképzés végzését és rögzítését, amely fejleszti és fenntartja a könyvvizsgálói feladatkörük ellátásához szükséges szakmai kompetenciát.

1. ábra: A megbízásért felelős partnerek szakmai kompetenciájára hatást gyakorló érdekelt felek

	IFAC-tagszervezet (1. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata, 2. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata és 7. témaszámú nemzetközi oktatási standard, 8.	
--	--	--

¹ Lásd 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard 9. bekezdés

	témaszámú nemzetközi oktatási standard)	
	Könyvvizsgálók (7. témaszámú nemzetközi oktatási standard)	
	Megbízásért felelős partnerek (220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálói standard, 8. témaszámú nemzetközi oktatási standard)	
Szabályozó		Társaság (1. témaszámú nemzetközi minőség-ellenőrzési standard)
	Kérdések	

----- A kapcsolat joghatóság-specifikus

----- A kapcsolat az IFAC, az IAASB és az IAESB kiadványaiban van meghatározva

- A10. A 7. témaszámú nemzetközi oktatási standard¹ szintén előírja az IFAC tagszervezetei számára szisztematikus folyamat kialakítását annak figyelemmel kíséréseire, hogy a könyvvizsgálók teljesítik-e az IFAC-tagszervezet szakmai továbbképzési követelményeit.
- A11. A 220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálói standard² foglalkozik a megbízásért felelős partner arra vonatkozó felelősségeivel, hogy a megbízásért felelős munkacsoport és a könyvvizsgáló által igénybe vett bármely szakértő, aki nem tagja a megbízásért felelős munkacsoportnak, együttesen rendelkeznek-e a megfelelő kompetenciával és képességekkel. Kivéve, ha a társaság vagy más felek által adott információk mást sugallnak, a 220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálói standard³ jelzi, hogy a megbízásért felelős munkacsoport támaszkodhat a társaság minőség-ellenőrzési rendszerére a munkatársak kompetenciájával kapcsolatban felvételükön és formális szakképzésükön keresztül.
- A12. Az 1. témaszámú nemzetközi minőség-ellenőrzési standard⁴ előírja a társaság számára, hogy olyan politikákat és eljárásokat hozzon létre, amelyeknek célja kellő bizonyosság nyújtása arról, hogy a társaságnak elegendő munkatársa van, akik az ahhoz szükséges kompetenciával, képességekkel és az etikai elvek, köztük a függetlenségi követelmények iránti elkötelezettséggel rendelkeznek, hogy (a) a megbízásokat a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogszabályi és szabályozási keretelvekkel összhangban hajtsák végre, és (b) lehetővé váljon a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek számára az adott körülmények között megfelelő jelentések kiadása.
- A13. Sok joghatóságban a szabályozóknak lehet, hogy felügyeleti feladatkörük van az

¹ Lásd 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard 16. bekezdés

² Lásd 220. témaszámú, *Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó minőség-ellenőrzés* című nemzetközi könyvvizsgálói standard 14. bekezdés

³ Lásd 220. témaszámú, *Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó minőség-ellenőrzés* című nemzetközi könyvvizsgálói standard A2. bekezdés

⁴ Lásd 1. témaszámú, *„Minőség-ellenőrzés a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával és átvilágításával, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtásával foglalkozó társaságok esetében”* című nemzetközi minőség-ellenőrzési standard 29. bekezdés

IFAC tagszervezete, a társaságok és a megbízásért felelős partnerek vonatkozásában.

- A14. A jelen nemzetközi oktatási standard követelményeinek való megfeleléssel, valamint az 1. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata¹ és a 2. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata² értelmében fennálló kötelmeik teljesítésével az IFAC tagszervezetei segítenek a társaságoknak megfelelni az 1. témaszámú nemzetközi minőség-ellenőrzési standard követelményeinek, és segítik a megbízásért felelős partnereket abban, hogy megfeleljenek a 220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard követelményeinek. Együttesen ezek a kiadványok támogatják az egyértelműséget és a következetességet a megbízásért felelős partnertől és a megbízásért felelős munkacsoporttól megkívánt szakmai kompetencia vonatkozásában, ami a közérdek védelmét szolgálja.

A szakmai kompetencia progresszív jellege

- A15. Csak azok a könyvvizsgálók, akik fejlesztik és fenntartják az A) táblázatban felsorolt tanulási eredmények elérésével tanúsított szakmai kompetenciát, lesznek képesek foglalkozni azokkal az összetett helyzetekkel, amelyekkel megbízásért felelős partnerek szembesülnek pályafutásuk során. Egy könyvvizsgáló, aki megbízásért felelős partner szeretne lenni, rendszerint több évig teljesít szolgálatot megbízásért felelős munkacsoportokban, és felügyeleti és menedzseri feladatkörökön keresztül fejlődhet egy megbízásért felelős partner felügyelete alatt. Ez az egyre magasabb felelősségszinteken keresztüli előrehaladás általános útja annak, ahogyan egy könyvvizsgáló felkészülhet a megbízásért felelős partneri feladatkör vállalására. Azok, akik megbízásért felelős partnerként dolgoznak, szakmai kompetenciájukat könyvvizsgálati megbízások vezetésével vagy azokban való részvétellel, valamint szakmai továbbképzésük részeként más tanulási tevékenységekkel fejlesztik és tartják fenn.

Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata és egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások

- A16. A jelen nemzetközi oktatási standard a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataiért

---

¹ Az 1. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata – *Minőségbiztosítás* meghatározza egy IFAC-tagszervezetre vonatkozó követelményeket azokra a tagjaira vonatkozó minőség-ellenőrzési rendszerei tekintetében, akik pénzügyi kimutatásokra vonatkozóan könyvvizsgálót, átvilágítást és más bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatásra szóló megbízásokat hajtanak végre. A Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata konkrétan foglalkozik azzal a helyzettel, amikor egy IFAC-tagszervezetnek nincs felelőssége vagy megosztott felelőssége a szabályok felállításáért és a minőség-biztosítási áttekintések rendszerének működtetéséért,.

² A 2. számú Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata – *A könyvvizsgálókra vonatkozó nemzetközi oktatási standardok és az IAESB más kiadványai* meghatározza egy IFAC-tagszervezetre vonatkozó követelményeket a nemzetközi oktatási standardokkal és az IAESB más kiadványaival kapcsolatban. A Tagsági Kötelezettségek Nyilatkozata konkrétan foglalkozik azzal a helyzettel, amikor egy IFAC-tagszervezetnek nincs felelőssége vagy megosztott felelőssége a könyvvizsgálati oktatási standardok és útmutatás adaptálásáért és bevezetéséért.

felelős megbízásért felelős partnerekre vonatkozik. Az A) táblázatban lévő tanulási eredmények elérésével tanúsított szakmai kompetencia hasznos lehet egyéb múltra vonatkozó pénzügyi információk nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő könyvvizsgálatának, vagy más típusú bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatásoknak a végrehajtásakor is. Ugyanígy, a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatához megkövetelt szakmai kompetencia nagy része releváns lehet a nem pénzügyi kimutatásban lévő információkra, mint például környezetvédelmi vagy társadalmi intézkedésekre vonatkozó, bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokért felelős megbízásért felelős partnerek szempontjából.

Cél (Hiv.: 7. bekezdés)

- A17. Annak a szakmai kompetenciának a megállapítása, amelyet a könyvvizsgálók fejlesztenek és fenntartanak a megbízásért felelős partner feladatkörének ellátása során, több célt szolgál. Védi a közérdeket, hozzájárul a könyvvizsgálat minőségéhez, javítja a megbízásért felelős partnerek munkáját és előmozdítja a könyvvizsgálói szakma hitelességét.
- A18. Jóllehet a jelen nemzetközi oktatási standard abból indul ki, hogy a megbízásért felelős partnerek már kifejlesztették a szakmai kompetenciát ennek a feladatkörnek a vállalásához, a megbízásért felelős partnerek jelentősen változó környezetben működnek. Sok forrása van a változásra irányuló nyomásnak, beleértve, de nem kizárólagosan (a) a nagyobb mértékű szabályozást, (b) a pénzügyi és nem pénzügyi beszámolás fejleményeit, (c) a feltörekvő technológiákat, (d) az üzleti analitika növekvő használatát és (e) az üzleti összetettséget. A változások megkövetelik a megbízásért felelős partnerektől, hogy pályafutásuk során mindvégig fenntartsák és továbbfejlesszék a szakmai kompetenciát.

Követelmények (Hiv.: 8–9. bekezdések)

- A19. Az A) táblázat azonosítja a kompetenciaterületeket és a kapcsolódó tanulási eredményeket a technikai kompetenciára, a szakmai készségekre, valamint a szakmai értékekre, etikára és hozzáállásra vonatkozóan. Egy kompetenciaterület egy olyan kategória, amelyre vonatkozóan meghatározható a kapcsolódó tanulási eredmények egy együttese.
- A20. A tanulási eredmények megállapítják a tudás, ismeretek és alkalmazás minden egyes kompetenciaterülethez megkívánt tartalmát és mélységét. A tanulási eredmények elérése a szakmai továbbképzés mérésének kimenetalapú (outputalapú) megközelítése. A 7. témaszámú nemzetközi oktatási standard további útmutatást ad a szakmai továbbképzés mérésére¹ vonatkozóan.
- A21. A jelen nemzetközi oktatási standard azokra a tanulási eredményekre épít, amelyek leírják a könyvvizsgálójelöltek által a szakmai alapképzés végére elvárt szakmai

---

¹ 7. témaszámú, *Szakmai továbbképzés* (2020) című nemzetközi oktatási standard A19-A27. bekezdések

kompetenciát a 2., 3. és 4. témaszámú nemzetközi oktatási standardokban¹ vázoltak szerint.

- A22. A tervezett szakmai továbbképzés jellegére, ütemezésére és terjedelmére hatással lehetnek az A) táblázatban lévő tanulási eredményeken felüli egyéb tényezők. Ezek a tényezők magukban foglalhatják a következőket, de nem korlátozódnak azokra: (a) egy megbízásért felelős partner könyvvizsgálati megbízási portfóliója, (b) a könyvvizsgálati és pénzügyi beszámolási standardok bármilyen változásának mértéke, valamint (c) az A) táblázatban szereplő egyéb kompetenciaterületek tartalmában bekövetkezett bármilyen változás hatása.
- A23. A könyvvizsgálati megbízásnak és a könyvvizsgálatot nyújtó megbízásért felelős partner társaságának méretétől és jellegétől függetlenül, a jelen nemzetközi oktatási standard alapfeltételezése, hogy a megbízásért felelős partnerek továbbra is végeznek azoknak a könyvvizsgálatoknak az összetettsége szempontjából megfelelő szakmai továbbképzést, amelyeknél megbízásért felelős partnerek.
- A24. Az IFAC tagszervezetei további kompetenciaterületeket tehetnek hozzá vagy előírhatják a megbízásért felelős partnereknek további tanulási eredmények elérését, amelyek nincsenek meghatározva ebben a nemzetközi oktatási standardban. Ez előfordulhat például akkor, amikor egy megbízásért felelős partner speciális ágazatokat vagy ügyleteket auditál.

Egyéni könyvvizsgálók és kis- és közepes méretű könyvvizsgáló társaságok

- A25. Azáltal, hogy egy konkrét feladatkörre összpontosít, nem pedig egy megbízásért felelős munkacsoport vagy társaság felépítésére, a jelen nemzetközi oktatási standard elismeri az olyan helyzetek széles körét, amelyekben egy megbízásért felelős partner működik, beleértve az egyéni könyvvizsgálóként való, vagy a kis- és közepes méretű könyvvizsgáló társaságokon² belüli működést. Ezekben a helyzetekben a megbízásért felelős partner lehet, hogy egy megbízásért felelős munkacsoport - beleértve a megbízásért felelős munkacsoport speciális készségekkel rendelkező tagjait – támogatása nélkül dolgozik. Ennek következtében a megbízásért felelős partner lehet, hogy közvetlenül részt vesz könyvvizsgálati tevékenységek szélesebb körének végrehajtásában, mint azt máskülönben tenné.

---

¹ 2. témaszámú, „*Szakmai alapképzés – Technikai kompetencia*” (2021) című nemzetközi oktatási standard; 3. témaszámú, „*Szakmai alapképzés – Szakmai készségek*” (2021) című nemzetközi oktatási standard; és 4. témaszámú, *Szakmai alapképzés – Szakmai értékek, etika és hozzáállás* (2021) című nemzetközi oktatási standard.

² Az IFAC Kis- és közepes méretű könyvvizsgáló társaságok bizottságának tájékoztatója úgy határozza meg a kis- és közepes méretű könyvvizsgáló társaságokat, mint „olyan könyvvizsgálói tevékenységet folytató vállalkozások, amelyeket a következők jellemzik: ügyfeleik főként kis- és közepes méretű vállalkozások (kkv-k), külső forrásokat használnak a korlátozott belső technológiai erőforrások kiegészítésére, és korlátozott számú szakmai munkatársat alkalmaznak”.

Könyvvizsgálat – Tanulási eredmények

A26. A lényeges hibás állítások kockázatai azonosításának és felmérésének vezetése magában foglalja az alábbiak mérlegelését:

- A megbízás elfogadásával és megtartásával kapcsolatos eljárások által azonosított kockázatok;
- Egy gazdálkodó egység vállalkozás folytatására való képessége;
- A csalásból és hibából eredő lényeges hibás állítás kockázatai.

A27. A lényeges hibás állítások kockázataira adott válaszok értékelése magában foglalja egy megfelelő átfogó könyvvizsgálói stratégia jóváhagyását vagy kialakítását.

A28. Annak értékelése, hogy a könyvvizsgálatot a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal vagy más releváns standardokkal, valamint a releváns jogszabályokkal és szabályozásokkal összhangban hajtották-e végre, magában foglalja:

- következtetés levonását arról, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szereztek-e;
- a belső kontrollban és más kérdésekben lévő, az irányítással megbízott személyek felé kommunikálандó jelentős hiányosságok mérlegelését;
- a vezetés becsléseiben és a megítélés más területein lévő elfogultság mérlegelését.

Szervezeti – Tanulási eredmények

A29. Példák olyan területekre, ahol egy, a könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkája felhasználható egy könyvvizsgálatra vonatkozóan magukban foglalják a következőket, de nem korlátozódnak ezekre: adózás, információs és kommunikációs technológia, jog, csalásfelderítés, értékelések, aktuáriusi szolgáltatások és nyugdíjak.

Szakmai szkepticizmus és szakmai megítélés – Tanulási eredmények

A30. Bármely könyvvizsgálat egyik kulcsfontosságú aspektusa annak értékelése, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szereztek-e azoknak a következtetéseknek az alátámasztásához, amelyek megalapozzák a könyvvizsgálói véleményt. A szakmai szkepticizmus magában foglalja kételkedés alkalmazását a könyvvizsgálati bizonyítékok kritikus felmérésére vonatkozóan. A nemzetközi könyvvizsgálati standardok azt is előírják a megbízásért felelős partnerek és munkacsoportjaik számára, hogy szakmai megítélést alkalmazzanak pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának tervezése és végrehajtása során. Szakmai megítélés alkalmazására kerül sor például akkor, amikor megkérdőjelezzik a vezetésnek a pénzügyi kimutatásokban lévő állításait és feltételezéseit, valamint, amikor mérlegelik, hogy egy

gazdálkodó egység megfelelően alkalmazta-e a számviteli standardokat, és meghatároznak egy megfelelő átfogó könyvvizsgálati stratégiát.

- A31. Hatékony szakmai továbbképzés megtervezése a szakmai szkepticizmus és a szakmai megítélés területén magában foglal megfelelő gondosságot, és magában foglalhatja tanulási módszerek olyan elegyét, amelyben a mentoring, a reflektív tevékenység és a szakmai gyakorlat kulcsfontosságú szerepet játszik.

IAESB KIFEJEZÉSEK GLOSSZÁRIUMA (2021)

1. Ez a glosszárium meghatározott kifejezések gyűjteménye, amelyek közül sok konkrétan meg lett határozva meglévő IAESB-kiadványokban. Az IAESB elismeri, hogy a kifejezések érthetők úgy, mint amelyeknek eltérő szokásos jelentéseik, jelentésárnyalataik és alkalmazásaik lehetnek a különböző országokban, ahol a tagtestületek működnek. A glosszárium nem írja elő a kifejezések tagtestületek általi használatát. Ehelyett a glosszárium speciális jelentéssel bíró meghatározott kifejezések listája az IAESB által készített nemzetközi oktatási standardokban való használatuk céljából.
2. A csillaggal (*) jelölt szavak olyan kifejezéseket jeleznek, amelyek a glosszáriumban más helyen definiálva vannak.

Könyvvizsgálójelölt—Olyan személy, aki elkezdett egy könyvvizsgálói képzési programot* a szakmai alapképzés* részeként.

Felmérés—Tanuláson és fejlesztésen keresztül kialakított szakmai kompetencia* értékelése.

**Felmérési tevékenység*—A szakmai kompetencia* konkrét területeinek felmérésére kialakított tevékenységek.

Kombinációs megközelítés—Egy kombinációs megközelítés a bemenetalapú (inputalapú)* és a kimenetalapú (outputalapú)* megközelítések elemeit egyesíti.

Kompetenciaterület—Egy kategória, amelyre vonatkozóan meghatározható a kapcsolódó tanulási eredmények* egy együttese.

**(Felmérés) tartalmi érvényessége*—Felmérés* vonatkozásában az, hogy egy felmérési tevékenység* megfelelő lefedettséget nyújt-e a szakmai kompetencia* felmérés tárgyát képező konkrét aspektusára vonatkozóan.

Szakmai továbbképzés (Continuing professional development, CPD)—Tanulás és fejlesztés*, amelyre a szakmai alapképzést* követően kerül sor, és amely fejleszti és fenntartja a szakmai kompetenciát* ahhoz, hogy a könyvvizsgálók* továbbra is képesek legyenek feladatköriük* kompetens módon ellátni.

Duális képzés—Egy, általában végzettséget adó képzési program, amely váltakozva elméleti tanulmányi időszakokat (például félévek, szemeszterek, trimeszterek) és teljes munkaidős munkatapasztalatot foglal magában. Ez általában azt eredményezi, hogy több idő szükséges a végzettségi követelmények teljesítéséhez.

*Képzés— Szisztematikus folyamat, amely tudás, készségek és egyéb személyes képességek megszerzését és fejlesztését célozza meg, olyan folyamat, amelyet jellemzően, de nem kizárólagosan tudományos környezetekben végeznek.

(Felmérés) igazságossága—Felmérés* vonatkozásában az, hogy egy felmérési tevékenység* tisztességes és elfogultság nélküli-e.

(Felmérés) látható érvényessége—Felmérés* vonatkozásában az, hogy egy felmérési tevékenység* úgy tűnik-e, hogy azt méri, aminek a mérésére szánták.

Pénzügyi kimutatások—Múltra vonatkozó pénzügyi információk strukturált bemutatása, beleértve a közzétételeket, amelynek célja, hogy kommunikálja egy gazdálkodó egység gazdasági erőforrásait vagy köteleit egy adott időpontban, vagy az azokban egy időszak során bekövetkező változásokat valamilyen pénzügyi beszámolási keretelvekkel összhangban. A „pénzügyi kimutatások” kifejezés rendszerint a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvek követelményei által meghatározott teljes pénzügyi kimutatásokra vonatkozik, de vonatkozhat egyetlen pénzügyi kimutatásra is. A közzétételek magyarázó vagy leíró, előírás szerint bemutatott, a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvek által kifejezetten engedélyezett vagy más módon megengedett információkból állnak magukban a pénzügyi kimutatásokban vagy a megjegyzésekben, vagy kereszthivatkozással beillesztve.

A könyvvizsgálat tárgyát képező pénzügyi kimutatások a gazdálkodó egységnek a gazdálkodó egység vezetése által – az irányítással megbízott személyek felügyelete mellett – készített pénzügyi kimutatásai.

Társaság—Az egyéni könyvvizsgáló, valamint könyvvizsgálók személyegyesítő társasága, tőkeegyesítő társasága vagy egyéb gazdálkodó egysége.

Formális képzés—Egy könyvvizsgálói képzési program nem munkahelyalapú komponense.

Jó gyakorlat—A könyvvizsgálók* képzése* és fejlesztése szempontjából alapvetőnek tekintett és a szakmai kompetencia* eléréséhez szükséges színvonalon végrehajtott elemek.

Információs és kommunikációs technológiák—Adatok és információk gyűjtéséhez, kezeléséhez, átalakításához vagy kommunikálásához használt kialakított és feltörekvő technológiák, technikák és folyamatok.

Szakmai alapképzés (Initial professional development, IPD)—Tanulás és fejlesztés*, amelynek révén a könyvvizsgálójelöltek* először olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek a könyvvizsgálói feladatkör* ellátásához vezetnek.

Bemenetmérés (Inputmérés)—Egy bemenetalapú (inputalapú) mérés középpontjában a tanulásba és fejlesztésbe* fektetett befektetés áll, például egy személytől elvárt tanfolyami részvételi óraszám vagy a lefedett tantárgyi területek.

Bemenetalapú (inputalapú) megközelítés—Egy olyan megközelítés, amely a könyvvizsgálók* számára a szakmai kompetencia* fejlesztése és fenntartása céljából előírt tanulási tevékenység mennyiségét állapítja meg.

Szellemi készségek—Egy könyvvizsgáló* problémamegoldási, döntéshozatali, változáshoz való alkalmazkodási és szakmai megítélés gyakorlására való képességére vonatkozó készségek.

Társas és kommunikációs készségek—A könyvvizsgálónak* arra a képességére vonatkozó

készségek, hogy hatékonyan dolgozzon és működjön együtt másokkal.

Tanulás és fejlesztés—A szakmai kompetencia* fejlesztésének és fenntartásának állandó folyamata egy szakember karrierje során mindvégig.

Tanulási eredmény—A tudás, ismeretek és alkalmazás egy konkrét kompetenciaterülethez* megkívánt tartalma és mélysége.

Figyelemmel kísérés—Olyan bizonyítékok gyűjtésének, áttekintésének és megerősítésének szisztematikus folyamata, amelyek tanúsítják a szakmai kompetencia fejlesztését vagy fenntartását.

Szervezeti készségek—Egy könyvvizsgáló* azon képességével kapcsolatos készségek, hogy hatékonyan dolgozzon egy szervezettel vagy egy szervezeten belül ahhoz, hogy a rendelkezésre álló emberekkel és erőforrásokkal az optimális eredményeket érje el.

Kimenetmérés (Outputmérés)—Egy kimenetalapú (outputalapú) mérés középpontjában az áll, hogy a könyvvizsgáló* fejlesztette-e a meghatározott kompetenciát.

Kimenetalapú (outputalapú) megközelítés—Olyan megközelítés, amely azt kívánja meg a könyvvizsgálóktól*, hogy az elért tanulási eredményekkel* tanúsítsák, hogy fejlesztik és fenntartják a szakmai kompetenciát*.

Személyes készségek—Egy könyvvizsgáló* személyes hozzáállására és viselkedésére vonatkozó készségek.

Gyakorlati tapasztalat—Munkahelyi és egyéb tevékenységek, amelyek relevánsak a szakmai kompetencia fejlesztése szempontjából.

Gyakorlati tapasztalatot felügyelő személy—Egy könyvvizsgáló*, aki felelős a könyvvizsgálójelöltek útmutatással és tanáccsal való ellátásáért, valamint segítéséért az elegendő gyakorlati tapasztalat* megszerzése során.

(Felmérés) előre látható érvényessége—Felmérésre* vonatkozóan az, hogy a felmérési tevékenység* tartalma a szakmai kompetenciának* arra a konkrét aspektusára vonatkozik-e, amelynek a felmérésére szánták.

Könyvvizsgáló—Egy olyan személy, aki a könyvvizsgálói szakmában való feladatkör végzéséhez szükséges szakmai kompetenciát ér el, tanúsít és fejleszt tovább, és aki számára követelmény, hogy megfeleljen egy etikai kódexnek, egy szakmai könyvvizsgáló szervezet vagy egy engedélyező hatóság iránymutatása szerint.*

Könyvvizsgálói képzés—Képzés és szakképzés, amely az általános képzésre épül és (a) szakmai tudást*, (b) szakmai készségeket* és (c) szakmai értékeket, etikát és hozzáállást* nyújt.

Könyvvizsgálói képzési program—A könyvvizsgálójelöltek* abban való támogatására kialakított programok, hogy kifejlesszék a megfelelő szakmai kompetenciát* a szakmai alapképzés* végére. Ezek állhatnak egyetemeken, más felsőfokú képzést nyújtók, IFAC-tagszervezetek és munkáltatók által kínált végzettségeken és tanfolyamokon keresztül megvalósított formális képzésből*, valamint munkahelyi szakképzésből.

Szakmai kompetencia—Egy feladatkörnek* egy meghatározott színvonalon való végzésére való képesség.

Szakmai megítélés—A releváns szakképzés, szakmai tudás, készségek és tapasztalatok tényeknek és körülményeknek megfelelő alkalmazása, beleértve az adott szakmai tevékenységek jellegét és hatókörét, valamint a velejáró érdekeltségeket és kapcsolatokat.

Szakmai tudás—Azok a témák, amelyekből összeáll a könyvvizsgálat tárgya, valamint más üzleti szakterületek, amelyek együttesen alkotják az alapvető tudásanyagot a könyvvizsgálók* számára.

Szakmai szkepticizmus—Olyan hozzáállás, amely magában foglalja a kételkedést az olyan körülményekre vonatkozó éberség fenntartása által, amelyek hiba vagy csalás miatti lehetséges hibás állítást jelezhetnek, valamint magában foglalja a bizonyíték kritikus felmérését is.

Szakmai készségek—Szellemi, társas és kommunikációs, személyes, valamint szervezeti készségek, amelyeket egy könyvvizsgáló ötvöz a technikai kompetenciával* és a szakmai értékekkel, etikával és hozzáállással* ahhoz, hogy szakmai kompetenciát* tanúsítson.

Szakmai értékek, etika és hozzáállás—Azok a jellemzők, amelyek a könyvvizsgálókat* azonosítják egy szakma tagjaiként. A hivatáshoz méltó magatartáshoz általában társított és az ilyen magatartás megkülönböztető jellemvonásainak meghatározása során alapvetőnek tekintett viselkedési elveket (például etikai elveket) foglalják magukban.

Képesítés—A könyvvizsgálói* képesítés azt jelenti, hogy egy adott időpontban egy adott személy úgy tekintendő, hogy teljesítette és továbbra is teljesíti a könyvvizsgálóként* való elismeréshez szükséges követelményeket.

Reflektív tevékenység—Az az ismétlődő folyamat, amellyel a könyvvizsgálók* karrierjük minden szakaszában folytatják szakmai kompetenciájuk* fejlesztését azáltal, hogy áttekintik (valódi vagy szimulált) tapasztalataikat a jövőbeli cselekedeteik javításának céljával.

Releváns etikai követelmények—Azok az etikai követelmények, amelyek a könyvvizsgálókra* vonatkoznak, amelyek rendszerint a *Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testület Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)* című kiadványát (IESBA-kódex) tartalmazzák az annál szigorúbb bármilyen nemzeti követelményekkel együtt.

(Felmérés) megbízhatósága—Felmérésre* vonatkozóan az, hogy egy felmérési tevékenység* következetesen ugyanazt az eredményt adja-e, ugyanazon adott körülmények mellett; azt leíró minőség vagy állapot, hogy egy mérési megközelítés következetesen ugyanazt az eredményt adja-e, ugyanazokat a körülményeket adottnak véve.

Feladatkör—Egy olyan tevékenység, amelyhez elvárások meghatározott együttese kapcsolódik.

Szakosodás—Egy tagszervezet általi hivatalos elismerése annak, hogy tagjainak egy

csoportja sajátos kompetenciával bír egy vagy több, a könyvvizsgáló* munkájához kapcsolódó tevékenységterületen.

(Felmérés) elegendősége—Felmérés* vonatkozásában az, hogy egy felmérési tevékenységben* egyensúlyban van-e a mélység és a terjedelem, a tudás és az alkalmazás, valamint, hogy az különböző területekről származó, számos helyzetre és kontextusra alkalmazott anyagot egyesít-e magában.

(Gyakorlati tapasztalat) elegendősége—Az, hogy a gyakorlati tapasztalatban* egyensúlyban van-e a mélység és a terjedelem, a tudás és az alkalmazás, valamint adott esetben, a különböző területekről származó, számos helyzetre és kontextusra alkalmazott anyag ötvözetete.

A gyakorlati tapasztalat terjedelmét olyan tényezők befolyásolják, mint a feladatkör jellege, a képzettség szintje, a formális képzés* korábbi szintje, a nemzeti vagy helyi jogszabályok, a szabályozó hatóságok követelményei, valamint a nyilvánosság szakmai kompetenciára* vonatkozó elvárásai.

A gyakorlati tapasztalat* mélységét olyan tényezők befolyásolják, mint a feladatok változatossága és összetettsége, a felügyeleti és mentori támogatás szintje.

Technikai kompetencia—A technikai kompetenciát úgy definiálják, mint a szakmai tudás alkalmazásának képessége arra, hogy egy feladatkört* egy meghatározott színvonalon végezzenek.

Szakképzés—Tanulási és fejlesztési* tevékenységek, amelyek kiegészítik a képzést* és a gyakorlati tapasztalatot*. A szakképzés a gyakorlati alkalmazást hangsúlyozza, és rendszerint a munkahelyen vagy egy szimulált munkakörnyezetben zajlik.

(Felmérés) átláthatósága—Felmérésre* vonatkozóan az, hogy egy felmérési tevékenység* részleteit, mint például a felméréndő kompetenciaterületeket* és a tevékenység ütemezését, nyilvánosan közzéteszik-e.

Érvényesség—Azt leíró minőség vagy állapot, hogy egy mérési megközelítés azt méri-e, amit mérni szükséges.

Igazolható bizonyíték—Olyan bizonyíték, amely objektív, bizonyítható és megőrizhető.

Munkanapló—A végrehajtott megbízások és feladatok jellegének, valamint az ezen megbízások és feladatok végrehajtására fordított időnek egy személy által vezetett nyilvántartása. Egy munkanapló tartalmazhatja a munkafeladatok végrehajtása eredményeképpen kifejlesztett kompetenciák dokumentálását is.

International
Federation
of Accountants®

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017 T +1
(212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.ifac.org
ISBN: 978-1-60815-574-3